

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

भक्का
नी
क्रियारतो

નામ : મક્કા

પ્રકાશક : અસ-સેરાત

તારીખ : જાન્યુઆરી-૨૦૧૯

પત્તો : મુંબઈ ૪૦૦૦૦૯

મોબાઈલ: 9892847995 / 9833885995

ટેલીફોન: 65048461

વેબસાઈટ: www.asserattours.com

ઈમેલ: info@asserattours.com

as_serat@yahoo.com

અનુક્રમણિકા

કાબા માં દાખલ થવા ના મુસ્તહબ્બાત.....	૧
પવિત્ર મક્કા ના પવિત્ર મકાનો.....	૧૦
હુદૂદે હરમ.....	૧૦
મક્કા શહેર ની અમુક મસ્જીદો.....	૧૧
મસ્જીદે હરામ અને કાબા ની વિશેષતાઓ	૧૨
કાબા ના અરકાન (થાંભલા)	૧૩
હજરે ઇસ્માઇલ.....	૧૬
મકામે ઇબ્રાહીમ (અ.સ.).....	૧૬
ઝમઝમ	૧૭
સફા અને મરવા.....	૧૮
શક્કુલ કમર (ચંદ્ર ના બે ટુકડા) અને કોહે અબૂ કોબૈસ પર દોઆ	૧૯
હઝરતે ખદીજા (સ.અ.) નું ઘર.....	૨૦
અરકમ બિન અબી અરકમ નું ઘર	૨૧
શેઅબે અબી તાલિબ.....	૨૨
રસૂલે અકરમ (સ.અ.વ.) ની વિલાદત (જન્મ) સ્થળ	૨૨
ગારે હિરા (હિરા ની ગુફા)	૨૩
ગારે સૌર	૨૪
અરફાત.....	૨૫
મુઝદલ્ફહ (મશઅરૂલ્ હરામ્).....	૨૭

મિના	૨૮
મસ્જીદે ખીફ	૨૯
મક્કએ મોકર્રમા ના અઅમાલ અને આદાબ.....	૩૦
હજજ, ઇસ્લામ ની નજર માં (દૃષ્ટિ માં)	૩૦
હજજ માં દોઆ ઉપર ધ્યાન.....	૩૩
મક્કે મોકર્રમા ના અઅમાલ અને મુસ્તહબ્બાત.....	૩૮
અઅમાલ અને આદાબે હજજ	૩૯
ઉમરએ તમત્તોઅ ના વાજિબાતો (વાજિબ કાર્યો).....	૩૯
ઉમરહ મુફરદા ના વાજિબાત.....	૩૯
મક્કા મુકર્રમા જવા વાળા નો મીકાત	૪૦
એહરામ ના વાજિબાત	૪૧
મુસ્તહબ્બાતે એહરામ	૪૨
એહરામ ના મોહર્રમાત (હરામ કાર્યો).....	૪૫
હરમ માં દાખલ થવા ના મુસ્તહબ્બાત	૪૭
તવાફ ના મુસતહબ્બાત.....	૫૪
તવાફ ના ચક્કરો ની દોઆ	૫૭
નમાઝે તવાફ ના મુસ્તહબ્બાત.....	૬૨
સઈ ના મુસ્તહબ્બાત.....	૬૪
ઉમરહ ની તકસીર ના આદાબ.....	૭૧
હજજ ના તરીકા (રીત)	૭૨
હજજે તમત્તોઅ ના વાજિબાત.....	૭૩
મક્કએ મોકર્રમા ના મઝારો ની ઝિયારત.....	૭૪

મક્કાએ મુકર્રમા ના મઝારો વિષે થોડી સ્પષ્ટતા.....	૭૪
રસૂલે અકરમ (સ.અ.) ના પિતામહ હઝરત અબ્દે મનાફ ની ઝિયારત.....	૭૬
પચામ્બરે અકરમ (સ.અ.વ.) ના દાદા જનાબે અબ્દુલ મુત્તલિબ (અ.સ.) ની ઝિયારત.....	૭૭
હઝરત અબૂ તાલિબ (અ.સ.) (રસૂલે અકમ (સ.અ.વ.) ના કાકા અને હઝરત અલી (અ.સ.) ના વાલિદ) ની ઝિયારત.....	૭૯
.....	૭૯
રસૂલે અકરમ (સ.અ.) ની વાલેદા આમેના બિન્તે વહબ ની ઝિયારત.....	૮૦
ઉમ્મુલ મોઅ્મેનીન હઝરત ખદીજા ખોવલદ્ (અ.સ.) ની ઝિયારત.....	૮૧
કબ્રસ્તાને અબૂ તાલિબમાં ફરઝન્દે રસૂલ (સ.અ.) હઝરત કાસિમ (અ.સ.) ની ઝિયારત.....	૮૨
શોહદાએ ફખ નો મઝાર.....	૮૩
હુજ્રે ઇસ્માઇલ.....	૮૪
હુજ્રે ઇસમાઇલ માં ઝિયારતે હઝરત ઇસ્માઇલ (અ.સ.) અને જનાબે હાજરા (અ.સ.).....	૮૫
હુજ્રે ઇસ્માઇલ માં તમામ નબીયો ની ઝિયારત.....	૮૮
મક્કા અને મદીના વચ્ચે આવેલા મુકદ્દસ મકાનો.....	૮૯
મસ્જિદે ગદીરે ખુમ.....	૯૦
હઝરત આમેના (સ.અ.) અબ્વા માં.....	૯૦
રબ્જા માં જનાબ અબૂઝરે ગેફારી (રેહ.) ની ઝિયારત.....	૯૧
બદ્ર ના શહીદો ની ઝિયારત.....	૯૩

અઅમાલે ઝિલ્લજ્જ (દસ દિવસ ના અઅમાલ).....	૯૫
ઝિલ્લજ્જ મહિના ની પહેલી તારીખ ના અઅમાલ	૧૦૧
અઅમાલે ઈદે ગદીર (૧૮ ઝિલ્લજ્જ).....	૧૦૫
મુબાહેલાનો દિવસ (૨૪ ઝિલ્લજ્જ).....	૧૧૭
તવાફે વિદાઅ.....	૧૨૮

કાબા માં દાખલ થવા ના મુસ્તહબ્બાત

ખાનએ કાબા માં દાખલ થવા ના મુસ્તહબ્બાત વિષે હદીસે શરીફ માં આવ્યું છે:

ખાનએ કાબા માં દાખલ થવું રહેમતે ઇલાહી માં દાખલ થવા જેવું છે અને તેમાં થી બહાર નીકળવું ગુનાહો થી બહાર નીકળવા જેવું છે.

જે શખ્સ ની પહેલી હજજ હોય તેના માટે ખાનએ કાબા માં દાખલ થવું મુસ્તહબ છે પરંતુ ઓરતો માટે મુસ્તહબ ની તાકીદ નથી થઈ.

આમાં અમુક વસ્તુ મુસ્તહબ છે:

૧. કાબાએ મોઅઝ્ઝમા માં દાખલ થતાં પહેલા ગુસ્લ કરવું.
૨. કાબાએ મુશર્રફા માં પગરખા વગર દાખલ થવું.
૩. દાખલ થતી વખતે કહે:

અલ્લાહુમ્મ અન્ત કુલ્ત ફી કેતાબેક વ મન્
દખલહૂ કાન આમેનન્ ફઆમિન્ની મિન્ અઝાબેક
અઝાબન્ નારે.

પરંતુ જેની પહેલી હજજ છે તેના માટે બહેતર છે કે
કાબા ના ચારેય ખૂણા માં મજકૂર દોઆ પઢે.

૪. અને આ હદીસ પર અમલ કરે જે મોઆવિયહ બિન
અમ્મારે ઇમામ સાદિક (અ.સ.) થી નકલ કરી છે,
ફરમાવે છે.

અગર તમે આ ચાહો છો કે અલ્લાહ તમને ફરઝન્દ અતા કરે
તો ઝમઝમ ના પાણી ની એક ડોલ ભરી પોતા ના માથા અને
શરીર ઉપર નાખો પછી બૈતુલ્લાહ માં જાઓ અને પછી જ્યારે
દરે બૈત (ઘર ના દરવાજા) પર પહોંચો તો દરવાજા ની
સાકળ પકડી ને કહો:

અલ્લાહુમ્મ ઇન્નલ્ બય્ત બય્તોક વલ્ અબ્દ
અબ્દોક વ કદ્ કુલ્ત મન્ દખલહૂ કાન આમેનન્

ફઆમિત્રી મિન્ અઝાબેક વ અજિર્ની મિન્ સખતેક.

૫. લાલ રંગ ના પત્થર પાસે બે (૨) રકઅત નમાઝ પઢવી અને પછી હજરે અસ્વદ ની સામે આવેલા થાંભલા તરફ જવું અને તેના થી છાતી ને સ્પર્ષ કરવી અને આ દોઆ પઢવી મુસ્તહબ છે:

યા વાહેદો યા અહદો યા માજેદો યા કરીબો યા બઈદો યા અઝીઝો યા હકીમો લા તઝર્ની ફર્દન્ વ અન્ત ખઝૂલ્ વારેસીન વ હબ્ લી સુરીથતન્ ઇન્નક સમીઉદ્ દોઆએ.

પછી થાંભલા ના ચક્કર લગાવે, પોતા ના પેટ અને કમર થાંભલા ને સ્પર્ષ કરે અને મઝકૂર દોઆ સાથે દોઆ કરે.

૬. લાલ રંગ ના સંગેમરમર પાસે આવેલા બન્ને થાંભલા ઓ વચ્ચે બે (૨) રકઅત નમાઝ પઢે. પહેલી રકઅતમાં

સૂરએ હમ્દ પછી સૂરએ હામ્મિમ સજદા અને બીજી રકઅત માં સૂરએ હમ્દ પછી કુરઆને મજીદ ની ૫૫ આયતોં પઢે (જે હામ્મિમ સજદા ની આયતો બરાબર છે).

૭. ખાનએ કાબા ના દરેક ખૂણા માં બે (૨) રકઅત નમાઝ પઢે.

૮. આ દોઆ ને પઢે:

અલ્લાહુમ્મ મન્ તહ્યઅ વ તઅબ્બઅ વ અઅદ
વસ્ તઅદ લેવેફાદતિન્ એલા મખ્લૂકિન્ રજાઅ
રિફ્ટેહી વ જાએઝતેહી વ નવાફેલેહી વ
ફવાઝેલેહી ફએલય્ક યા સય્યેદી તહ્યેઅતી વ
તઅબ્બેઅતી વ એઅદાદી વસ્ તેઅદાદી રજાઅ
રિફ્ટેક વ નવાફેલેક વ જાએઝતેક ફલા
તોખય્થિબિલ્ યલ્મ રજાઈ યા મન્ લા યખીબો
અલય્હે સાએલુન્ વ લા તન્કોસોહૂ નાએલુન્

ફઈગ્ની લમ્ આતેકલ્ યબ્ બેઅમલિન્ સાલેહિન્
 કદમ્તોહૂ વ લા શફાઅતે મખ્લૂકિન્ રજવ્તોહૂ વ
 લાકિન્ આતય્તોક મોકિર્રન્ બિઝ્ઝુલ્મે વલ્
 એસાઅતે અલા નફ્સી ફઈગ્નહૂ લા હુજ્જત લી વ
 લા ઉઝ્ઝર ફઅસૂઅલોક યા મન્ હોવ કઝાલેક
 અન્ તોસલ્લેય અલા મોહમ્મદિન્ વ આલે
 મોહમ્મદિન્ વ અન્ તોઅત્તેયની મસૂઅલતી વ
 તોકીલની અસૂતી વ તકલેબની બેરગ્બતી વ લા
 તરૂદની મજબૂહન્ મમ્નૂઅન્ વ લા ખાએબન્ યા
 અઝીમો યા અઝીમો યા અઝીમો અર્જૂક
 લિલ્અઝીમે અસૂઅલોક યા અઝીમો અન્ તગ્ફેર
 લેયઝ્ ઝબલ્ અઝીમ લા એલાહ ઇલ્લા અન્ત.

૯. અગર ભીડ ના કારણે સારે ખૂણાઓ સુધી ન પહોંચી
 શકે તો કોશિશ કરે કે ખાનએ કાબા ના ચારે ખૂણાઓ
 ની સામે પહોંચી જાય.

૧૦. બારગાહે ખુદા માં દોઆ કરે અને જ્યાં નમાઝ અદા કરી છે ત્યાંજ અલ્લાહ ની બારગાહ માં પોતાની હાજત તલબ કરે.

૧૧. કાબા માં સજદો કરે અને સજદા માં ઇમામ જઅફરે સાદિક (અ.સ.) ની દોઆ પઠે:

લા યરુદ્દો ગઝબક ઇલ્લા હિલ્મોક વ લા યોજીરો
મિન્ અઝાબેક ઇલ્લા રહ્મતોક વ લા યુન્જ મિન્ક
ઇલ્લત્ તઝરોઓ એલય્ક ફહબ્ લી યા એલાહી
ફરજન્ બિલ્કુદ્રતિલ્ લતી બેહા તોહી અમ્વાતલ્
એબાદે વ બેહા તુન્શોરો મય્તલ્ બેલાદે વ લા
તોહ્લિકની યા એલાહી હત્તા તસ્તજીબ લી
દોઆઈ વ તોઅરેફનીલ્ એજાબત અલ્લાહુમ્મર
ઝુકનીલ્ આફેયત એલા મુન્તાહા અજલી વ લા
તુશ્મિત્ બી અદુવ્વી વ લા તોમકિન્હો મિન્
ઓનોકી મન્ ઝલ્ લઝી યફોની ઇન્

વઝાઅતની વ મન્ ઝલ્ લઝી યઝાઓની ઇન્
 રફઅતની વ ઇન્ અહ્લકતની ફમન્ ઝલ્ લઝી
 યઅરેઝો લક ફી અબ્દેક વ યસૂઅલોક ફી અમેહી
 ફકદ્ અલિમ્તો યા એલાહી અમહૂ લય્સ ફી
 હુકમેક સુલ્મુન્ વ લા ફી નિકમતેક અજલતુન્ વ
 ઇમ્મા યઅજેલો મન્ યખાફુલ્ ફલ્ત વ યહ્તાજો
 એલઝ્ સુલ્મિઝ્ ઝઈફો વ કદ્ તઆલય્ત યા
 એલાહી અન્ ઝાલેક એલાહી ફલા તજૂઅલ્ની
 લિલ્બલાએ અરઝન્ વ લા લેનિકમતેક નસબન્ વ
 મહ્હિલ્ની વ નફ્સી વ અકિલ્ની અસતી વ લા
 તરૂદ્ યદય્થ ફી નહ્રી વ લા તુત્બેઅની બલાઅન્
 અલા ઇસ્રે બલાઈન્ ફકદ્ તરા ઝઅફી વ તઝરોઈ
 એલય્ક વ વહ્શતી મેનન્ નાસે વ ઉન્સી બેક વ
 અઊઝો બેકલ્ યવ્મ ફઅઈઝની વ અસ્તજીરો બેક
 ફઅજિર્ની વ અસ્તઈનો બેક અલઝ્ ઝર્આએ

ફઅઇત્રી વ અસ્તન્સેરોક ફન્સુર્ની વ અતવક્કલો
 અલય્ક ફકફેની વ ઊમેનો બેક ફઆમિત્રી વ
 અસ્તહ્દીક ફહ્દેની વ અસ્તહ્દમોક ફહ્દમ્ની વ
 અસ્તગ્ફેરોક મિમ્મા તઅ્લમો ફગ્ફિર્ લી વ
 અસ્તઝ્કોક મિન્ ફઝ્લેકલ્ વાસેએ ફઝ્કની વ
 લા હવ્લ વલા કુવ્વત ઇલ્લા બિલ્લાહિલ્
 અલીય્હિલ્ અઝ્ઝીમે.

૧૨. કાબા માં અને આજુબાજુ માં રડવું મુસ્તહબ છે. ઇમામ
 સાદિક (અ.સ.) ફરમાવે છે:

કાબા ને એટલા માટે બક્કા કહે છે કારણ કે ત્યાં અને તેની
 આજુ બાજુ માં લોકો રડે છે.

૧૩. કાબા થી નીકળતી વખતે ત્રણ (૩) વાર તકબીર કહેવી
 અને ઇમામ સાદિક (અ.સ.) થી મન્સૂબ આ દોઆ
 પઢવી મુસ્તહબ છે.

અલ્લાહુમ્મ લા તુજિહદ્ બલાઅના રબ્બના વ લા
 તુશ્મિત્ બેના અઅદાઅના ફઇમ્નક અન્તઝ્ ઝાર્ફન્
 નાફેઓ.

૧૪. હઝરત અલી (અ.સ.) ની પચ્ચાઇશ ની જગ્યા (જન્મ ભૂમી) પાસે આ દોઆ પઢે:

અલ્લાહુમ્મ નવ્વિરૂ બિલ્ઇલ્મે કલ્બી વસ્ તઅમિલ્
બેતાઅતેક બદની વ ખલ્લિસ્ની મેનલ્ પેતને વ
અશિલ્ બિલ્એઅતેબારે ફિકી વ કેની શર્
વસાવેસિશ્ શય્તાને વ અજિર્ની મિન્હો યા રહ્માનો
બિસ્સાલેહાતે અઅમાલના અલ્લાહુમ્મ ઇમ્મી
અવ્દઅતો નફ્સી ફી હાઝલ્ મહલ્લિશ્ શરીફે
એલા યમ્બિલ્ કેયામતે ખાલેસન્ મુખ્લેસન્
અશહદો અન્ લા એલાહ ઇલ્લલ્ લાહો વ અન્
મોહમ્મદન્ અબ્દોહૂ વ રસૂલોહુ.

૧૫. નીકળતી વખતે ડાબી બાજુએ થી દાદરા ઉતરે અને બે
(૨) રકઅત નમાઝ પઢે. બૈતુલ્લાહિલ હરામ (કાબા) માં
થૂંકવું અને નાક સાફ કરવું મકરૂહ છે.

પવિત્ર મક્કા ના પવિત્ર મકાનો

હુદૂદે હરમ

મક્કાએ મોઅઝ્ઝમા ના આજુબાજુના મર્યાદિત વિસ્તાર ને હરમ કહેવાય છે. હરમ થી મક્કા ની ચારેય બાજુ તે જગ્યા મુરાદ છે. કે જ્યાં થી એહરામ વગર પસાર ન થવાય. અલ્લાહ તઆલા એ આને ઈન્સાનો, હયાનો અને વનસ્પતિ માટે અમન ની જગ્યા કરાર દીધી છે. હરમ ની હદ આ પ્રમાણે છે:

૧. ઉત્તર દિશા તરફ થી 'મસ્જીદે તન્ઈમ' છે કે જે મદીના ની મસ્જીદે હરામ થી લગભગ ૭ (૬) કિલોમીટર દૂર આવેલી છે.
૨. દક્ષિણ દિશા તરફ થી 'એઝાઅતો લબન' છે. આ યમન ના રસ્તા પર છે. અને મસ્જીદે હરામ થી લગભગ બાર (૧૨) કિલોમીટર દૂર છે.
૩. પૂર્વ દિશા તરફ થી 'જોઅરાના' છે. આ તાએફ ના રસ્તા પર સ્થિત છે. અહીંયાં થી રસૂલ (સ.અ.વ.) એ ઉમરહ માટે એહરામ બાંધ્યો હતો.

૪. પશ્ચિમ દિશા તરફ થી 'હુદૈબિયહ' નો પ્રદેશ - શમીસી - છે. આ જિદા ના રસ્તા ના કિનારા પર છે. આ જ બૈઅતે રિઝવાન ની જગ્યા છે.

ફિક્કહ માં હરમ ના અમુક એહકામ છે. જેના પર હાજીઓ અને તે ધરતી પર ચાલવા વાળા ને ધ્યાન આપવું જોઈએ. આ એહકામ ફિક્કહ ની કિતાબો અને મનાસિક માં લખેલા છે.

મક્કા શહેર ની અમુક મસ્જીદો

શહેરે મક્કા માં મસ્જીદે હરામ અતિરિક્ત બીજી ઘણી બધી ઐતિહાસિક મસ્જીદો છે:

૧. મસ્જીદે જિન્ન

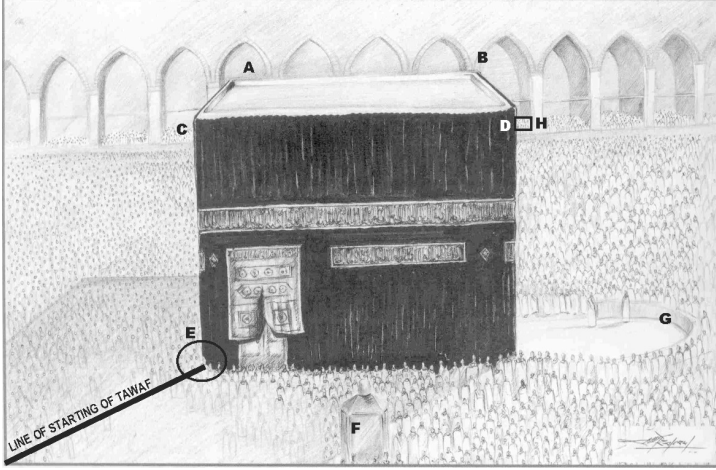
આ જગ્યા ઉપર રસૂલ (સ.અ.વ.) પર સૂરએ જિન્ન નાઝિલ થયો હતો. આ મસ્જીદ બાઝારે અબૂ સુફ્યાન પાસે છે. આમાં બે (૨) રકઅત નમાઝે એહતરામે મસ્જીદ પઢવી જોઈએ.

૨. મસ્જીદે રાયહ

મક્કા ફતેહ થયા બાદ રસૂલે અકરમ (સ.અ.વ.) એ હુકમ આપ્યો કે અહીંયા ફતેહ નો પરચમ નસ્બ કરવા માં આવે અને તેજ કારણે અહીંયાં એક મસ્જીદ ચણવા માં આવી જેને મસ્જીદે રાયહ કહેવા માં આવે છે.

મસ્જિદે હરામ અને કાબા ની વિશેષતાઓ

મસ્જિદે હરામ અત્યંત વિખ્યાત અને પ્રસિધ્ધ મસ્જિદ છે. ખાસિયત માં જાજરમાન છે. આમાં એક નમાઝ બીજી મસ્જિદ ની એક લાખ (૧૦૦૦૦૦) નમાઝો બરાબર છે. તેથી સમય નું મુલ્ય સમજી ને મસ્જિદે હરામ ની રૂહાની ફઝીલત થી વધારે માં વધારે ફાયદો ઉપાડે.

A	રૂકને યમાની	B	રૂકને શામી
C	રૂકને મશ્રિકી	D	રૂકને હરાકી
E	હજરે અસ્વદ	F	મકામે ઇબ્રાહીમ (અ.સ.)
G	હજરે ઇસ્માઇલ	H	પરનાળો

કાબા, મસ્જિદે હરામ ની પરસાળ માં સ્થિત છે. ઇમારત

સાદી અને ધનાકાર છે. જે ૧૫ મીટર ઊંચી છે.

કાબા ને જોવે તો કહે:

અલ્હમ્દો લિલ્લાહિલ્ લઝી અઝ્ઝમકે વ શર્ફકે વ
જઅલકે મસાબતન્ લિન્નાસે વ અમ્નન્
મોબારકન્ વ હોદન્ લિલ્આલમીન.

કાબા ના અરકાન (થાંભલા)

રૂકને મશ્રિકી (પૂર્વ નો થાંભલો)

અહીં હજરે અસ્વદ નસ્બ છે.

રૂકને ગરબી (પશ્ચિમ નો થાંભલો)

તવાફ દરમિયાન હજરે ઇસ્માઇલ થી પસાર થતાં અહીં
પહોંચવા માં આવે છે.

રૂકને જુનૂબી (દક્ષિણ નો થાંભલો)

આ 'રૂકને યમાની' ના નામ થી મશહૂર છે. રૂકને
ગરબી પછી રૂકને શરકી ની સામે છે. આ તે જ રૂકન છે કે
જેના વિષે ઇમામ સાદિક (અ.સ.) એ ફરમાવ્યું:

અર્રૂકનુલ્ યમાની બાબોનલ્ લઝી નદ્ખોલો
મિન્હુલ્ જમ્ત.

હજરે અસ્વદ

કાબા રંગ નો અને અંગકાર પત્થર છે. કે જે કાબા ના રૂકને શિરકી માં નસ્બ છે તેને હઝરત ઇબ્રાહીમ (અ.સ.) એ નસ્બ કર્યો હતો. તેને જ હજરે અસ્વદ કહેવામાં આવે છે. આ પત્થર જમીન થી ડોઢ મીટર ઊંચો છે.

મુસ્તઝિમ્

હજરે અસ્વદ અને કાબા ના દરવાજા વચ્ચે છે. આ દોઆ અને ઇસ્તેગ્ફાર ની જગ્યા છે.

મુસ્તજાર

રૂકને યમાની ની પાસે અને કાબા ના દ્વાર ની સામે એક જગ્યા છે જ્યાં ગુનેહગાર પનાહ લે છે. મુસ્તહબ છે કે ઇન્સાન મુસ્તજાર ને સ્પર્ષ કરે અને આ દોઆ પઢે:

**અલ્લાહુમ્મલ્ બત્તો બત્તોક વલ્ અબ્દો અબ્દોક
વ હાઝા મકામુલ્ આએઝે બેક મેનન્ નારે.**

પછી ખુદા પાસે મગફેરત તલબ કરે.

નાવેદાને રેહમત

ખાનએ કાબા ની ઉપર હજરે ઇસ્માઇલ તરફ છે. આ

રેહમત નાઝિલ થવા અને ઇસ્તેગફાર અને રૂદન ની જગ્યા છે.

હતીમ

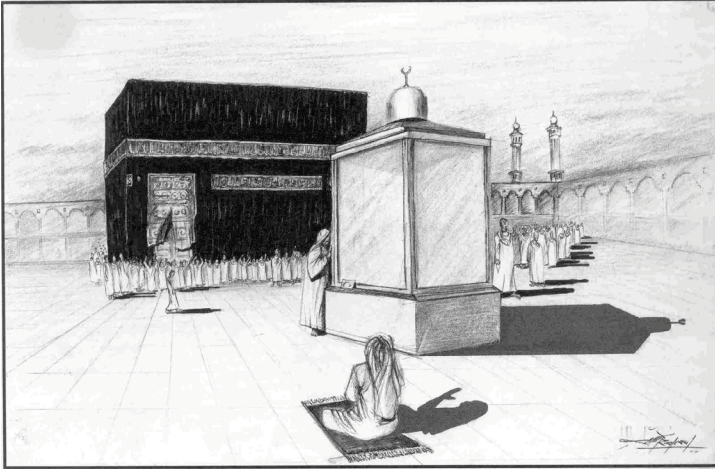
કાબા નો દ્વાર અને હજરે અસ્વદ દરમિયાન છે. એને હતીમ એટલા માટે કહેવાય છે કારણ કે લોકો અહીંયા હજરે અસ્વદ ને સ્પર્ષ કરવા એક બીજા પર પડા-પડી કરે છે.

અમુક લોકો નું કહેવું છે કે હતીમ વર્તુળાકાર વાળી તે દિવાલ ને કહેવામાં આવે છે જેના વિસ્તાર માં હજરે ઇસ્માઇલ છે. આ ખાનએ કાબાની ઉત્તર અને પશ્ચિમ બન્ને દિશાના ખુણાની વચ્ચે ૧/૩૧ મીટર ઊંચી છે. લંબાઈ માં ઊપર થી નીચે તરફ ૧/૧૫૨ અને નીચે થી ૧/૪૪ મીટર છે. અને વચ્ચે ના ભાગ થી દિવાલ નું ખાનએ કાબા સુધી નું અંતર લગભગ દસ (૧૦) મીટર છે.

હજરે ઇસ્માઇલ

આ એક અર્ધ ગોળાકાર એક મીટર ૩૦ સેન્ટીમીટર ઊંચી દિવાલ ની અંદર ની જગ્યા છે. જે કાબા ની ઉત્તર દિશા તરફ આવેલું છે. તેમાં હજરત ઇસ્માઇલ (અ.સ.) અને તેમની વાલેદા હાજરા વીગેરે ની કબરો આવેલી છે. અમુક રિવાયતો અનુસાર અમુક અંબીયા (અ.સ.) ની કબરો પણ આ જગ્યા પર આવેલી છે.

મકામે ઇબ્રાહીમ (અ.સ.)

આ કાબા ની નજદીક ૧૩ મીટર દૂર એક જગ્યા છે. અહીં એક નાનો ગુમ્બજ બનેલો છે. જેની ચારેય તરફ સીસું લાગેલું છે. તેની અંદર એક પથ્થર છે. કહેવામાં આવે છે કે

હઝરત ઇબ્રાહીમ (અ.સ.) એ આ પત્થર ઉપર ઊભા રહી ને લોકો ને ખુદા ની તરફ દાવત આપી હતી. અને આ પત્થર પર તેમના મુબારક પગો ની છાપ મોજૂદ છે. મોહતરમ હાજીઓ પોતા ની નમાઝે તવાફ ને આ મકામ પાછળ બજાવી લાવે છે.

ઝમઝમ

પાણી ના એક કુવા નું નામ છે. જેને ખુદા એ પોતાના કરમ થી હઝરત ઇસ્માઇલ (અ.સ.) ના પગો નીચે જારી કર્યો. હાદસો ને લીધે સમય સમય પર તેની મરમ્મત થતી રહી છે. જેના કારણે બૈતુલ્લાહ ના હાજી આજે પણ તેના પાણી થી સૈરાબ થાય છે. આના જ પાણી પર રસૂલે અકરમ (સ.અ.વ.) નો ખાસ ધ્યાન હતો. મોઅ્મેનો એ હમેશા તેને બરકતી સમજ્યું છે. આબે ઝમઝમ બરકત અને શફા નું કારણ છે.

રસૂલે અકરમ (સ.અ.વ.) એ આબે ઝમઝમ મદીના માં તલબ કર્યું અને રિવાયત માં વારિદ થયું છે કે જ્યારે તમે આબે ઝમઝમ પીઓ તો કહો:

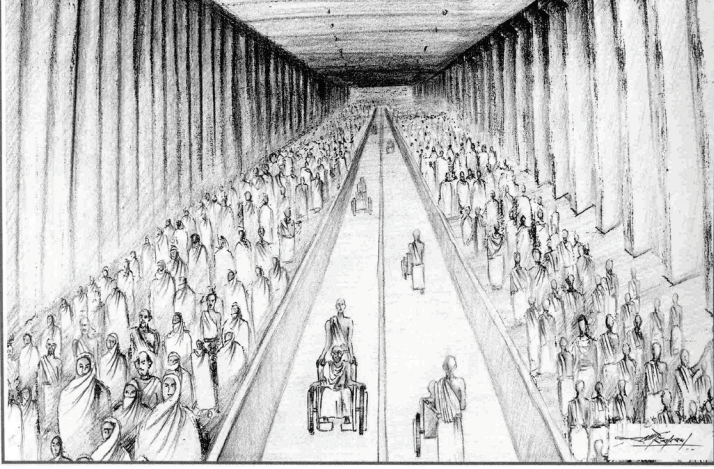
**અલ્લાહુમ્મજૂ અલ્હો ઇલ્મન્ નાફેઅન્ વ રિઝ્કન્
વાસેઅન્ વ શેફાઅન્ મિન્ કુલ્લે દાઇન્ વ
સુક્રિમિન્.**

નમાઝે તવાફ પછી આબે ઝમઝમ પીવું મુસ્તહબ છે.

સફા અને મરવા

સફા કાબા ની પૂર્વીય દક્ષિણ તરફ અને મરવા પૂર્વીય ઉત્તર દિશા તરફ આવલા છે.

સફા અને મરવા ના ક્ષેત્ર જાજરમાન, મનોહર અને હસીન છે. મદો (માણસો) મટે મુસ્તહબ છે કે તે લગભગ સિત્તેર (૭૦) મીટર હરવલહ ની જેમ 'સઈ' કરે. હરવલહ ની હદો લીલા રંગ ના ચિરાગો થી નક્કી કરવામાં આવી છે.

શક્તુલ કમર (ચંદ્ર ના બે ટુકડા) અને કોહે અબૂ કોબૈસ પર દોઆ

કોહે અબૂ કોબૈસ મસ્જીદે હરામ થી નજદીક અને કોહે સફા ઉપર છે. તેના પર દોઆ કબુલ થાય છે. અહીંયાં અમુક પૈગમ્બરો દફન છે. શક્તુલ કમર (ચંદ્ર ના બે ટુકડા) નો મોજિઝો પણ અહીં દેખાયો હતો.

આ જગ્યા ઉપર નીચે ની દોઆ પઢે:

અલ્લાહુમ્મ સલ્લે અલા નબીયિન્ હલ્લલ વ
કબ્બર વ હજજ વઅ તમર વન્ શક્ક લહુલ્ કમરો
વ બેદીનિલ્ લાહે અમર બિલ્મઅરુફે વ નહા
અનિલ્ ફહ્શાએ વલ્ મુન્કરે અલ્લાહુમ્મ ઇન્ની
અવ્દઅતો ફી હાઝલ્ મહલ્લિશ્ શરીફે મિન્
યવ્મેના હાઝા અલા યવ્મિલ્ કેયામતે ખાલેસન્
મુખ્લેસન્ અશહદો અન્ લા એલાહ ઇલ્લલ્ લાહો
વ અન્ન મોહમ્મદન્ અબ્દોહૂ વ રસૂલોહૂ.

પછી અબૂ કુબૈસ ઉપર આ દોઆ પઢે:

અલ્લાહુમ્મ ઇન્ની અસૂઅલોક ઈમાનન્ કામેલન્
તોબાશેરો બેહી કલ્બી વ યકીનન્ સાદેકન્ હતા
અઅૂલમ અન્નહૂ લંય યોસીબની ઇલ્લા મા કતબ્ત

લી ઇત્ર વલીથ્યેયલ્ લાહો ફીદ્ દુન્યા વલ્
 આખેરતે અલ્લાહુમ્મ ઇત્રી અલ્લહુતો ફી હાઝલ્
 મહલ્લિશ્ શરીફે મિન્ યલ્મેના હાઝા એલા
 યલ્મિલ્ કેયામતે ખાલેસન્ મુખ્લેસન્ અશહદો
 અન્ લા એલાહ ઇલ્લલ્ લાહો વ અત્ર મોહમ્મદન્
 અબ્દોહૂ વ રસૂલોહૂ.

હઝરતે ખદીજા (સ.અ.) નું ઘર

આ જ ઘર માં રસૂલ (સ.અ.વ.) અને ઉમ્મુલ
 મોઅમેનીન ખદીજા (સ.અ.) જીવન બસર કરતા હતા. આ જ
 ઘર માં આપ ની દુખ્તર ફાતેમા ઝહરા (સ.અ.) ની વિલાદત
 થઇ. હઝરત ખદીજા (સ.અ.) નું ઇન્તેકાલ પણ અહીંજ થયું.
 હિજરત સુધી રસૂલ (સ.અ.વ.) નું ઘર પણ આ જ હતું.
 જિબ્રઇલે અમીન (અ.સ.) પણ અમુક વખતે અહીં નાઝિલ
 થયા હતા. આમાં જ ‘કુબ્બેહ વહી’ (વહી નાઝીલ થવાની
 જગ્યા) છે. આ જ ઘરમાં રસૂલે અકરમ (સ.અ.વ.) રાત્રે
 કાઝેઉલ હાજાત (અલ્લાહ) થી દોઆ કરતા હતા. કુરૈશ ના
 કાફરો આ જ જગ્યા પર આપ (સ.અ.વ.) ને કતલ કરવાની
 સાજિશ કરી હતી. અને આમાં જ હઝરત અલી (અ.સ.) રસૂલ
 (સ.અ.વ.) ના બિસ્તર ઉપર સુતા અને અલ્લાહ ની રાહ માં
 જાન આપવા માટે તૈયાર થયા. બૈતુલ્લાહિલ હરામ ના
 ઝવ્વારો માટે જરૂરી છે કે જનાબે ખદીજા (સ.અ.) ના ઘરે આ

દોઆ પઢે:

અલ્લાહુમ્મ ઇત્તી અસ્અલોક બિલ્બિત્ત્અતિત્ત
ઝહૂરાએ વ અવ્લાદેહલ્ હસને વલ્ હુસૈને
અલય્હેમસ્ સલામો યસ્સિર્ ઓમૂરના વશ્રહ્
સોદૂરના વખ્તિમ્ બિસ્સાલેહાતે અઅમાલના
અલ્લાહુમ્મ ઇત્તી અવ્અતો ફી હાઝલ્ મહલ્લિશ્
શરીફે મિન્ યબ્નેના હાઝા એલા યમ્બિલ્ કેયામતે
અશહદો અન્ લા એલાહ ઇલ્લલ્ લાહો વ અન્
મોહમ્મદન્ અબ્દોહૂ વ રસૂલોહૂ.

અરકમ બિન અબી અરકમ નું ઘર

રસૂલલ્લાહ (સ.અ.વ.) ગુપ્ત રીતે દાવત દેવા માટે
અમુક મુસલમાનો સાથે અરકમ બિન અબી અરકમ ના ઘરે
લોકો ને જમા કરતા હતા. આ ગુપ્ત દાવત નો સિલસિલો
ચાર વર્ષ સુધી ચાલું રહ્યો. અહીં સુધી કે ખુદાએ આપ
(સ.અ.વ.) ને હુકમ આપો:

વ અન્ઝિર્ અશીરતકલ્ અકબીન.

અરકમ નુ ઘર કોહે સફા ના કિનારા પર હતું. જેને
તોડી પાડવામાં આવ્યું. મોહાજેરીન સાથે અરકમે પણ મદીના
હિજરત કરી અને લગભગ ૫૫ હિજરી મા ઇન્તેકાલ કરી
ગયા અને બકીઅ માં દફન થયા.

શેઅબે અબી તાલિબ

શેઅબ, બાઝારે અબૂ સુફિયાન ની બાજુ માં મશહૂર જગ્યા છે. ઇતિહાસકારો એ નકલ કર્યું છે કે કુરૈશ ના ચાલીસ (૪૦) સરદારો “દારૂન નદવા” માં જમા થયા, એક પ્રતિજ્ઞા નામું લખ્યું, અને નક્કી કર્યું કે ખાનદાને અબૂ તાલિબ થી કોઈ પણ સંબધ રાખવો નહિ. ‘શેઅબ’ એક ધારી હતી કે જેમાં રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) અને બીજા મુસલમાનો આર્થિક મુસીબતો તેમજ યાચનાઓ થી બચવા માટે રહેઠાણ કર્યું હતું. અંતે ત્રણ (૩) વર્ષ પછી મુશ્રેકીન ના પાંચ (૫) લોકો પશેમાન થઈ જવાને કારણે આ પ્રતિજ્ઞા પત્ર ઝડી નાખવા માં આવ્યું.

રસૂલે અકરમ (સ.અ.વ.) ની વિલાદત (જન્મ) સ્થળ

‘સૂકુલ લૈલ’ પાસે એક મેદાન છે. ત્યાંજ એક પુસ્તકાલય - મક્તબહ મક્કતુલ મોકર્રમા - છે. આ બુકઅહ નૂર (તેજસ્વી જગ્યા) થી રસૂલે અકરમ (સ.અ.વ.) ના નૂરે દુનિયા ને પ્રકાશિત કરી. આ જગ્યાએ એક મુદત સુધી આપ (સ.અ.વ.) દામને આમેના માં પરવરિશ પામ્યા. આ જગ્યાએ મોહતરમ હાજીઓ આ દોઆ પઠે છે.

અલ્લાહુમ્મ બેજાહે નબીય્હેકલ્ મુસ્તફા વ
રસૂલેકલ્ મુર્તઝા વ અમીનેક અલા વહ્મિસ્

સમાએ વ તહ્હિર કોલૂબના મિન્ કુલ્લે વસ્કિન્
યોબાએદોના અન્ મોશાહદતેક વ મહબ્બતેક વ
અમિત્ના અલ્લાહુમ્મ અલસ્ સુન્નતે વલ્ જમાઅતે
અલા મોવાલાતે અલ્લેયાએક વ મોઆદાતે
અઅદાએકા વશ્ શલ્કે એલા લેકાએક યા ઝલ્
જલાલે વલ્ ઇકામે અલ્લાહુમ્મ ઇત્તી અલ્લહુમ્મો ફી
હાઝલ્ મહલ્લિશ્ શરીફે મિન્ યલ્મેના હાઝા એલા
યલ્મિલ્ કેયામતે ખાલેસન્ મુખ્લેસન્ અશહદો
અન્ લા એલાહ ઇલ્લલ્ લાહો વ અન્ન મોહમ્મદન્
અબ્દોહૂ વ રસૂલોહૂ.

ગારે હિરા (હિરા ની ગુફા)

હિરા મક્કા ની પાસે એક પર્વત છે. તેમાં એક ગાર
(ગુફા) છે. બેઅસત રસૂલે અકરમ (સ.અ.) આમા જ ચિંતન
મનન અને ખુદા ની ઇબાદત કરતા અને ફુરસત ના સમયે
ગારે હિરા માં જતાં. અને તેની ઊંચાઈ પર થી રહમતે ઇલાહી
ના આસમાન ભાણી નજર કરતા. અહીં સુધી કે ૨૧ રજબ ના
દિવસે આપ (સ.અ.વ.) પર જિબ્રઇલ નાઝિલ થયા. અને
સૂરએ ઇકરા ના નાઝિલ થવા થી આં હઝરત (સ.અ.વ.)
રિસાલત ઉપર ફાએઝ થયા. આ પર્વત ને જબલુન્નૂર (નૂર નો
પહાડ) પણ કહેવામાં આવે છે. અગર ઝવ્વાર ગારે હિરા ને

જોવા માં સફળ થઈ જાય તો બહેતર છે કે આ જગ્યા ઉપર બે (૨) રકઅત નમાઝ પઠી આં હઝરત (સ.અ.વ.) ને હદીયો કરે અને દૂર થી પઢવા માં આવતી આપ (સ.અ.વ.) ની ઝિયારત પઢે. કે જે આ જ કિતાબ માં લખેલી છે. અને રસૂલ (સ.અ.) ની ઝહેમતો અને વિટંબણા ને યાદ કરે.

ગારે સૌર

મક્કા ની બહાર અને મસ્જિદે હરામ થી લગભગ બે (૨) ફરસખ દૂર એક પર્વત છે. તેમાં એક ગાર (ગુફા) છે. હિજરત દરમિયાન રસૂલ (સ.અ.વ.) આમાં જ છુપાયા હતા. આ જ પર્વત ને ‘જબલે સૌર’ (સૌર નો પહાડ) કહે છે. તેનું કારણ એમ આપવા માં આવે છે કે એક જમાના સુધી તેના પર “સૌર બિન અબ્દે મનાફ” (અબ્દે મનાફ નો દિકરો સૌર) એ કયામ કર્યું હતું.

મરહૂમ શેખે અન્સારી (કુદ્દેસ સિર્હૂ) એ મનાસિક માં કોહે સૌર માટે આ દોઆ નકલ કરી છે. રજાઅ (કુરબત) ની નીચ્ચત થી પઢે.

અલ્લાહુમ્મ બેજાહે મોહમ્મદિન્ વ અમીનેહી વ સિદ્દીકેહી યસ્સિર્ ઓમૂરના વશ્ રહ્ સોદૂરના વ નવ્વિર્ કોલૂબના વખ્ તિમ્ બિલ્ ખય્ઝે ઓમૂરના અલ્લાહુમ્મ ઇન્ક તઅલ્મો સિરી વ અલાનેયતી ફકબલ્ મઅઝરતી વ તઅલ્મો હાજતી વ

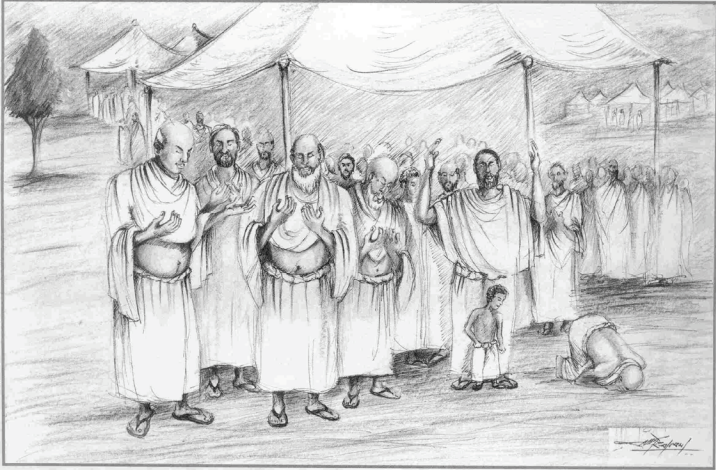
તમ્બો મા ફી નફસી ફગ્ફિર્ લી ઝોનૂબી
 ફઇમ્બૂ લા યગ્ફેરૂઝ્ ઝોનૂબ ઇલ્લા અન્ત
 અલ્લાહુમ્મ ઇમ્મી અવ્અત્તો ફી હાઝલ્ મહલ્લિશ્
 શરીફે મિન્ યલ્બેના હાઝા એલા યલ્મિલ્ કેયામતે
 ખાલેસન્ મુખ્લેસન્ ઇમ્મી અશહદો અન્ લા
 એલાહ ઇલ્લલ્ લાહો વ અન્ મોહમ્મદન્ અબ્દોહૂ
 વ રસૂલોહૂ.

અરફાત

અરફાત, મક્કા ની ઉત્તર દિશા તરફ ૨૧ કિલોમીટર
 દૂર એક સમતલ ચોરસ અને મોટું મેદાન છે જે હરમ ની હદ
 માં નથી આવતું.

અરફાત તે જમીન છે જ્યાં લાંબી જુદાઈ પછી આદમ
 (અ.સ.) અને હવ્વા (અ.સ.) ની બીજી મુલાકાત થઈ અને
 એક બીજા થી પરિચિત થયા.

અરફાત તે જમીન છે જ્યાં આદમ (અ.સ.) પોતાના
 તરકે અલ્લા નો એકરાર કર્યો.

અરફાત તે જમીન છે જ્યાં દોઆ મુસ્તજબ (કબૂલ) થાય છે. અરફાત ને 'જબલુર રહમત' પણ કહેવામાં આવે છે. આ પહાડ ની તળેટી માં ઇમામ હુસૈન (અ.સ.) એ દોઆએ અરફા પઢી હતી.

અરફાત માં વોકૂફ (ઠહેરવું) હજજ ના અરકાનો માંથી છે. આના મુસ્તહબ્બાત અને દોઆઓ પછી બયાન થશે.

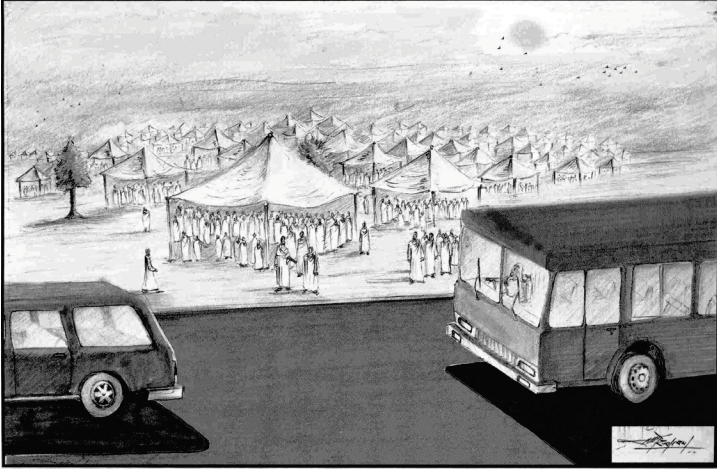
મુઝદલ્લ (મશઅરૂલ હરામ)

અરફાત તરફ માસમઅ ની હદ સુધી, અને મિના તરફ 'વાદીએ મોહસસર' સુધી 'મુઝદલ્લ' અથવા 'મશઅરૂલ હરામ' કહેવાય છે. ભૂતકાળ ના વર્ષો માં મશઅરૂલ હરામ ની હદો પર નિશાની કરવામાં આવી હતી. ઝીલહજજ ની દસ મી રાત સૂર્યોદય થી સૂર્યાસ્ત સુધી મશઅરૂલ હરામ માં ઠહેરવું હજજ ના અરકાનો માંથી છે. મશઅર ની મુસ્તહબ્બાત અને દોઆઓ પછી બયાન થશે.

મિના

મિના વાદીએ મહેશર અને જમરએ ઉકબા ની વચ્ચે આવેલી જમીન છે. કે જે હરમ નો ભાગ છે. અને મક્કા તથા મશઅરૂલ હરામ ની પૂર્વ દિશા તરફ આવેલી છે. જમરએ ઉકબા - મક્કા ની અંતિમ હદ - થી મુઝદલ્ફ ની તરફ વાદીએ મહેશર સુધી મિના છે. તેની લંબાઈ લગભગ ૩૬૦૦ મીટર છે.

આ જગ્યા ને મિના કહેવા નું એક કારણ એ છે કે આ જ જગ્યા પર જિબ્રીલ (અ.સ.) એ હઝરત ઇબ્રાહીમ (અ.સ.) ને આ પૈગામ પહોંચાડયો કે ખુદા પર ભરોસો રાખો.

મસ્જીદે ખીફ

કે જે બાઅઝમત મસ્જીદમો માંથી એક છે. મિના માં આવેલી છે.

રમીએ જમરાત, કુરબાની, સર મૂંડાવ વું અથવા થોડા વાળ અથવા નખ કાપવા. અગ્યાર (૧૧) મી, બાર (૧૨) મી ઝિલ્હજજ અને અમુક સમયે તેરમી (૧૩) ઝિલ્હજજ ની રાતો બસર કરવી, એવા અઅમાલો માંથી છે કે જે મિના માં અંજામ આપવા માં આવે છે.

મિના અને મસ્જીદે ખીફ ના મુસ્તહબ અઅમાલો પછી બયાન થશે.

મક્કએ મોકર્રમા ના અઅમાલ અને આદાબ

હજજ, ઇસ્લામ ની નજર માં (દૃષ્ટિ માં)
ઇમ્મ અવ્વલ બસિંવ્ વોઝેઅ લિન્નાસે લલ્લઝી
બેબક્કત મોબારકંવ્ વ હોદલ્ લિલ્આલમીન.
ફીહે આયાતુમ્ બયેનાતુમ્ મકામો ઇબ્રાહીમ વ
મન્ દખલહૂ કાન આમેનન્ વ લિલ્લાહે અલન્
નાસે હિજ્જુલ્ બય્તે મનિસ્ તતાઅ એલય્હે
સબીલન્ વ મન્ કફર ફઇમલ્ લાહ ગનીયુન્
અનિલ્ આલમીન.^૧

હજજનો અર્થ શબ્દકોશ માં 'ઇરાદો' છે અને ઇસ્લામ
માં 'ખુદા ના ઘર ની ઝિયારત' અને ખાસ અઅમાલ
(મનાસિક) અંજામ આપવા થાય છે.

^૧ સૂરએ આલે ઇમરાન, આયત ૯૬-૯૭.

હજ, કે જેનો અર્થ ‘ખુદા ના ઘર ની ઝિયારત’ અને ‘ખાસ અઅમાલ ભજવ્યા’ થાય છે, ઇસ્લામ ના પાંચ અરકાનો માંથી એક છે. બધાં જ ઓલમા નો એક મત છે કે હજજ જરૂરિયાતે દીન માંથી છે. અને તેનો મુનકિર કાફિર છે. એટલે જ હજજ ન કરવા વાળો ખુદા ના ગુસ્સા નો પાત્ર ઠરે છે. જેમકે ઇર્શાદ છે:

ઇસ્તેતાઅત વાળા પર ખુદાએ બૈતુલ્લાહિલ હરામ ની હજજ વાજીબ કરાર દીધી છે. પછી જે શખ્સ - આ ફરજ અંજામ ન આપે - ખુદા થી ફરી જાય તો ખુદા દુનિયા વાળાઓ થી બેનિયાઝ છે.

રસૂલે અકરમ (સ.અ.વ.) એ ફરમાવ્યું:

મન્ સવ્ફલ્ હજજ હતા યમૂત બઅસહુલ્ લાહો
 યવ્મલ્ કેયામતે યહૂદીયન્ અવ્ નસ્રાનીયન્.

જે શખ્સ હજજ કરવા માં એટલું મોડું કરે કે તેને મૌત આવી જાય તો કયામત ના દિવસે ખુદા તેને યહૂદી અને નસારા

સાથે ઉભો કરશે.^૧

અમીરૂલ મોઅમેનીન (અ.સ.) પોતાના વસિયતનામા
માં ફરમાવ્યું:

વલ્ લાહ અલ્લાહ ફી બત્તો રબ્બેકુમ્ ફલા
તોખલ્લૂહો મા બકીતુમ્ ફઈમહૂ ઇન્ તોરેક લમ્
તોનાઝરૂ.

જ્યાં સુધી તમે બાકી છો ખુદા નો વાસ્તો તમે પરવરદિગાર
ના ઘર ને ખાલી ન છોડતા. અગર હજજ અને ખુદા ના ઘર
ની ઝિયારત છોડી દીધી તો તમે મોહલત વગર જ દર્દનાક
અઝાબ માં સપડાશો.^૨

^૧ વસાએલુશ-શીઆ, ખંડ ૫, હદીસ નં. ૨૧, પ્રકાશક: ઇસ્લામિયા,
તેહરાન.

^૨ નેહજુલ બલાગહ, પત્ર ૪૭; વસાએલુશ શીઆ, ખંડ ૫, હદીસ નં.
૧૫.

હજજ માં દોઆ ઉપર ધ્યાન

અમે પેહલા પણ આ વાત તરફ ઇશારો કરી ચૂક્યા છીએ કે હજજ ઇસ્લામ ની અઝીમ ઇબાદતો માંથી એક છે. અને દરેક ઇબાદત નો પ્રત્યક્ષ અને પરોક્ષ હોય છે. ઇબાદતો નું પરોક્ષ, ખાલિસ ધ્યાન દીલી લગાવ અને એહતિયાત છે કે બન્દો પોતા ને રબ્બુલ આલમીન પાસે ઉભો મહેસૂસ કરે છે.

અને આજ કારણ ને લીધે ઇસ્લામ ના અઝીમ પેશવાઓ ની જબાન માં દોઆને ‘મુખ્યુલ્ એબાદતે’, ‘અફઝલુલ્ એબાદતે’, ‘સેલાહુલ્ મોઅમેને’, ‘અમૂદુદ્ દીને’, ‘નૂરુસ સમાવાતે વલ્ અર્ઝ’, ‘તુર્સુલ્ મોઅમેનો’, ‘સેલાહુલ્ અમ્બેયાએ’, ‘મફાતીહુન્ નજાહે’ અને ‘મકાલીદુલ્ ફલાહે’ કહેવામાં આવી છે.

મરહૂમ કુલૈની (રેહ.) એ ‘કાફી’ માં પોતાની અસ્નાદ થી ઝોરાહલ થી આ આયત ‘ઇન્નલ્ લઝીન યસ્તકબેરુન અન્ એબાદતી સયદ્ખોલૂન જહન્નમ દાખેરીન’ નીચે ઇમામ મોહમ્મદ બાકીર (અ.સ.) નો કૌલ નક્લ કર્યો છે કે આ આયત માં ‘ઇબાદત’ શબ્દ ‘દોઆ’ માટે આવેલ છે. ત્યાર બાદ ફરમાવે છે:

વ અફઝલુલ્ એબાદતિદ્ દોઆઓ.

બેહતરીન ઇબાદત દોઆ છે.^૧

^૧ ઉસૂલે કાફી, ખંડ ૨, પાનું ૪૩૭; સૂરએ ગાફિર, આયત ૬૦.

અમ્બીયાએ ખુદા, અઇમ્માએ મઅસૂમીન (અ.સ.) અને બુઝુર્ગાને ઇસ્લામ ની રૂહા ની જીવન શૈલીની સિલસિલા માં જે વસ્તુઓ આપણા સુધી પહોંચી છે તે આ વાત નુ સમર્થન કરે છે કે કયા ઇન્સાન નો બલંદ તરીન મકામે ઉબૂદિયત છે કે તેના થી અલ્લાહ ની બંદગી ની તૌફીક નસીબ થાય છે.

ઇબાદત નો સૌથી મીઠો અને વાસ્તવિક પરિચય તે છે કે જ્યારે ખુદા અને બંદા ના દરમિયાન સંબંધ સ્થાપિત થાય છે. તેને તૌબા ની તૌફીક મળે છે, જ્યારે તે ખુઝૂ અને ખુશૂઅનો ઇઝહાર કરે છે અને ખુદા ની તસ્બીહ અને તમજીદ ના એલાન સાથે દોઆ માં મશગૂલ થાય છે અગર બન્દો દોઆ નથી કરતો તો ખુદા પણ તેના પર નજરે કરમ નથી કરતો.

કુલ્ મા યઅબઝી બેકુમ્ રબ્બી લલ્લા દોઆઓકુમ્.

“કહી દો કે અગર તમારી દોઆ ન હોય તો મારો ખુદા પણ તમારી શું પરવા કરતે ?”^૧

હાજી ને ખબર હોવી જોઇએ કે અલ્લાહ ની નારાજગી, અલ્લાહ નો શરફ અને હજજ ના જમાના માં હઝરતે હક્ક (અલ્લાહ) થી પોતા ની દુનિયવી અને આખેરત ની હાજતો તલબ કરવા માં કાંઈ ખોટું નથી પરંતુ અવલેયાએ ખુદા અને તેમના દોસ્તો સુધી પહોંચવા માં, નૂરાનિયત પ્રાપ્ત કરવા

^૧ સૂરએ ફુરકાન, આયત ૭૭.

માં, દિલ ના સુકૂન માટે, કાનો સુધી પહોંચવા, ઝુલમત ના પરદા ને ચીરવા માટે તેની બાણાફ માં દોઆ કરીએ છીએ.

બહેન, ભાઈઓ ! ખુદા તૌફીક છે કે તમને હરમે અમને ઇલાહી નો ઇરાદો કરી ચૂક્યા છો અને પગ સરઝમીને વહી (મક્કા-મદીના) તરફ ઉપડી ગયા હોય તો હવે શબે ઝિન્દાદાર ની આવાજ ઉપર ધ્યાન આપો કે જે પોતાની મુનાજાતે શાબાનિયા વિનંતી કરે છે કે:

... એલાહી હબ્ લી કમાલલ્ ઇન્કેતાએ એલચ્ક હતા તખ્રેક અબ્સારૂલ્ કોલૂબે હોજોબન્ નૂરે ફતસેલ એલા મઅદેનિલ્ અઝમતે વ તસીર અર્વાહોના મોઅલ્લકતન્ બેઇઝ્ઝે કુદ્સેક...

બારે ઇલાહા! મને કમાલ નો તે મરતબો અતા ફરમાવ કે હું ઇન્કતાઅ ના બલંદ મકામ પર પહોંચી જાવ અને મારા દિલ ની આંખો ને પોતા ના દિદારે નૂર થી મુનવ્વર કરી દે. અહીં સુધી કે નૂર ને રોકવા વાળી અડચણો ને ચીરી નાખે અને કાનો સુધી પહોંચી જાય અને અમારી રૂહ તારા જિસ્મ સાથે મળી જાય.^૧

અને ઇમામ હુસૈન (અ.સ.) ની આ દોઆ તરફ ધ્યાન દેવું જોઈએ જે આપ (અ.સ.) જમીને અરફાત અને બારગાહે ખુદા માં પઠી હતી.

^૧ મફ્તીહુલ જ્જાન, મુનાજાતે શાબાનિયહ.

એલાહી તરફોદી ફીલ્ આસારે યૂજબો બોમ્દલ્
 મઝારે ફજમઅની અલચ્ બેખિશતિન્ તૂસિલ્ની
 એલચ્ કચ્ યુસ્તદલ્લો અલચ્ બેમા હોવ ફી
 વોજૂદેહી મુફ્તકેરૂન્ એલચ્ અ યકૂનો લેગચ્ક
 મેનઝ્ ઝોહૂરે મા લચ્સ લક હતા યકૂન હોવલ્
 મુઝ્હેરો લક ? ! મતા ગિબ્ત હતા તહ્તાજ એલા
 દલીલિન્ યદુલ્લો અલચ્ વ મતા બઉદ્ત હતા
 તકૂનલ્ આસારો હેયલ્ લતી તૂસેલો એલચ્
 અમેયત્ અચ્નુન્ લા તરાક અલચ્હા રકીબન્ વ
 ખસેરત્ સફ્તતો અબ્દિન્ લમ્ તજૂઅલ્ લહૂ મિન્
 હુબ્બેક નસીબન્ એલાહી અમર્ત બિરોજૂએ
 એલલ્ આસારે ફર્જેઅની એલચ્ બેકિસ્વતિલ્
 અન્વારે વ હેદાયદિલ્ ઇસ્તિબ્સારે હતા અર્જેઅ
 એલચ્ મિન્હા દખલ્તો એલચ્ મસૂનસ્ સિરે
 અનિન્ નઝરે એલચ્હા વ મફૂઅલ્ હિમ્મતે અનિલ્
 એમ્તેમાદે અલચ્હા ઇમ્ક અલા કુલ્લે શય્ઇન્
 કદીરૂન.

ખુદાયા! સૃષ્ટિ ના સર્જન માં ચિંતન - મનન મને તારી
 મુલાકાત થી દૂર કરી રહ્યા છે, તેથી કોઈ એવી ખિદમત નો
 સહારો આપી દે કે હું તારી બારગાહ માં પહોંચી જાઉં. હું તે

વસ્તુઓ ને કેવી રીતે માર્ગદર્શક બનાવું જે પોતે જ પોતાના અસ્તિત્વ માટે તારી મોહતાજ છે. શું કોઈ વસ્તુ ને તારા થી પણ વધુ શક્તિ મળેલી છે કે તે તને જાહેર કરી શકે. તો તું ક્યારે અમારા થી ગાએબ રહ્યો છે કે તારા માટે કોઈ દલીલ અને માર્ગદર્શન ની જરૂર હોય. અને ક્યારે અમારા થી દૂર રહ્યો છે કે નિશાનીઓ તારી બારગાહ સુધી પહોંચવાનું માધ્યમ બને. તે આંખો આંધળી એ જે તને પોતાની સંભાળ રાખનાર નથી સમજી રહી. તે બંદો નુકસાન માં છે જેને તારી મોહબ્બત નો જરા પણ ભાગ નથી મળ્યો. એ ખુદા! તે દુનિયા ની નિશાનીઓ તરફ રજૂ થવા નો હુકમ આપ્યો છે. તો હવે નૂર ના પોષાક અને માર્ગદર્શન ની દ્રષ્ટિ ના સહારા થી તારી બારગાહ માં પાછા બોલાવી લે જેથી હું એવી શાન થી પાછો ફરું કે મારું બાતીન આ દુનિયા પ્રત્યે ના ધ્યાન થી સલામત હોય અને મારી હિંમત આ દુનિયા ઉપર ભરોસો કરવા થી બુલંદ હોય તું દરેક વસ્તુ ઉપર શક્તિ અને અખત્યાર ધરાવે છે.

અલ્લાહ ના ઘર ના મોહતરમ ઝવ્વારો! તમામ સમસ્યાઓ માં અને અઅમાલ અને મનાસિક માં તમારા માટે અમુક દોઆઓ છે કે જેને સંપુર્ણ ખુલૂસ અને ધ્યાન થી પઢવી જોઈએ. જણીલો કે રૂહે હજજ, રૂહ ની પાકીઝગી છે અને આ મનાસિકે હજજ, દોઆઓ, ઝિક, કુરઆન ની તિલાવત, મુસ્તહબ્બાત પર અમલ અને રૂહાની ફળો ઉપર ચિંતન કરવાથી પ્રાપ્ત થાય છે.

મક્કે મોકર્રમા ના અઅમાલ અને મુસ્તહબ્બાત

૧. વાજિબ નમાઝો મસ્જીદે હરામ માં પઢે.
૨. ઝિક્રે ખુદા માં રચ્યો-પચ્યો રહે, પોતાની અંદર પાક સ્મરણ અને જાણાકારી ની શક્તિ ને જીવંત રાખે.
૩. કુરઆન પુરૂં કરે, ત્યાં સુધી નહિ મરશો કે જન્મત માં પોતાની જગ્યા ન જોઈ લે અને રસૂલ (સ.અ.વ.) ની ઝિયારત ન કરી લે.
૪. ખાનએ કાબા ને વધારે માં વધારે જુએ કે ગુનાહો ની મગફેરત નું કારણ છે.
૫. જ્યાં સુધી બની શકે પોતાના વાલેદૈન અને અઝીઝો અને દોસ્તો તરફ થી મુસ્તહબી તવાફ કરે. અને અગર બની શકે તો વર્ષ ના દિવસો ની સંખ્યા જેટલા તવાફ કરે તેનો બહુજ વધારે સવાબ છે.
૬. થોડું આબે ઝમઝમ પીએ.
૭. મુસ્તહબ છે કે તે અઅમાલ ને બજાવી લાવે જે પછી બયાન થશે કે તેનો અઝીમ સવાબ છે.
૮. તવાફે વિદાઅ કરે.

અઅમાલ અને આદાબે હજીજ

ઉમરએ તમત્તોઅ ના વાજિબાતો (વાજિબ કાર્યો)

ઉમરએ તમત્તોઅ માં પાંચ વસ્તુઓ વાજિબ છે:

૧. એહરામ
૨. તવાફે કાબા
૩. નમાઝે તવાફ
૪. સફા અને મરવા ની દરમિયાન સઇ કરવી
૫. તકસીર - થોડા વાળ અથવા નખ કાપવા.

ઉમરએ તમત્તોઅ ના શરઇ મસાએલ મનાસિક માં જુએ. દોઆઓ અને ઝિકરો આજ કિતાબ માં બયાન થયા છે.

ઉમરહ મુફરદા ના વાજિબાત

૧. એહરામ
૨. તવાફ
૩. નમાઝે તવાફ

૪. સફા અને મરવા વચ્ચે સઘ કરવી
૫. તકસીર, થોડા વાળ અથવા નખ કાપવા
૬. તવાફે નિસા
૭. નમાઝે તવાફે નિસા

ઉમરહ મુફરદા ના વાજિબાત ના સિલસિલા માં શરહ મસાએલ મનાસિક માં જુએ. દોઆઓ અને ઝિકરો આ જ કિતાબ માં બયાન કરવામાં આવ્યા છે.

મક્કા મુકર્રમા જવા વાળા નો મીકાત

જે લોકો હજજ નો ઇરાદો કરે છે અથવા બૈતુલ્લાહિલ હરામ નો ઉમરાહ કરવાનો ઇરાદો કેર છે તેઓ એ એહરામ બાંધી મક્કા માં દાખલ થવું જોઈએ. જે જગ્યાઓ એહરામ બાંધવા માટે મુકરર કરવામાં આવી છે તેને ‘મીકાત’ કહેવાય છે. જેમકે હાજીઓ જુદા-જુદા રસ્તા થી મક્કા માં દાખલ થાય છે તેથી તેમના મીકાત પણ જુદા જુદા છે. તે પાંચ જગ્યાઓ નીમે પ્રમાણે છે:

૧. જે લોકો મદીના થી મક્કા જાય છે તેમની મીકાત ‘ઝુલ હલીફા’ મસ્જિદે શજરા છે.
૨. જે લોકો શામ થી તશરીફ લાવે છે તેમની મીકાત ‘જોહફા’ છે.
૩. જે લોકો ઇરાક અને નજફ થી આવે છે તેમની મીકાત ‘વાદીએ અકીક’ છે.

૪. જે લોકો તાએફ થી આવે છે તેમની મીકાત 'કરનુલ મનાઝિલ' છે.
૫. જે લોકો યમન થી આવે છે તેમની મીકાત 'યલમ્લમ' છે.

એહરામ ના વાજિબાત

મોહરિમ (એહરામ પહેરવા વાળો) થવા માટે ત્રણ (૩) વસ્તુઓ વાજિબ છે.

૧. એહરામ બાંધવો

એક કપડું રિદા ની જેમ પહેરવું, બીજું લુંગી ની જેમ લપેટવું.

૨. નીચ્ચત

નીચ્ચત માં બે (૨) વસ્તુઓ નો ખ્યાલ રાખવો જોઈએ.

- નીચ્ચત કુરબાતન એલલ્લાહ હોય એટલે કે ફક્ત પુદા ની ઇતાઅત ની નીચ્ચત થી એહરામ બાંધે.
- નક્કી કરે કે ઉમરા માટે એહરામ બાંધી રહ્યો છે અથવા હજજ ના માટે, પોતાના માટે બાંધી રહ્યો છે કે કોઈ નો નાએબ (કોઈ ની બદલી) છે.

૩. તલબિયહ

એટલે કે નીચે આપેલા ઝિકરને પઢવું.

લબ્બૈક અલ્લાહુમ્મ લબ્બૈક લબ્બૈક લા શરીક લક
લબ્બૈક ઇન્નલ્ હમ્દ વન્ નેઅમ્ત લક વલ્ મુલ્ક
લા શરીક લક લબ્બૈક.

મુસ્તહબ્બાતે એહરામ

૧. ગુસ્લ

એહરામ બાંધતા પહેલા એહરામ ની નીચ્ચત થી ગુસ્લ કરવું મુસ્તહબ છે. બહેતર છે કે વાજિબ નમાઝ પઢી એહરામ બાંધે.

શેખે સદૂક (રેહ.) ફરમાવે છે: ગુસ્લે એહરામ વખતે આ દોઆ પઢવી મુસ્તહબ છે:

બિસ્મિલ્ લાહે વ બિલ્લાહે અલ્લાહુમ્મજૂ અલ્હો
લી નૂરન્ વ તહૂરન્ વ હિર્ઝન્ વ અમ્નન્ મિન્
કુલ્લે ખલ્ફિન્ વ શેફાઅન્ મિન્ કુલ્લે દાઈન્ વ
સુક્રિમિન્ અલ્લાહુમ્મ તહ્હિર્ની વ તહ્હિર્ લી
કલ્બી વશ્ રહ્ લી સદ્રી વ અજ્જે અલા લેસાની
મહબ્બતક વ મિદ્હતક વસ્ સનાઅ અલય્ક

ફઈમહૂ લા કુવ્વતન્ લી ઇલ્લા બેક વ કદ્
 અલિમ્તો અમ કેવામ દીનીત્ તસ્લીમો લેઅમ્રેક
 વત્તેબાઓ લેસુમ્તે નબીય્કેક સલવાતોક અલય્હે
 વ આલેહી.^૧

ત્યાર બાદ એહરામ બાંધે અને આ દોઆ પઢે:

અલ્હમ્દો લિલ્લાહિલ્ લઝી રઝકની મા ઓવારી
 બેહી અપ્રતી વ ઓઅદી ફીહે ફર્ઝી વ અઅબોદો
 ફીહે રબ્બી વ અન્તહી ફીહે એલા મા અમરની
 અલ્હમ્દો લિલ્લાહિલ્ લઝી કસદ્તોહૂ ફબલ્લગની
 વ અરિદ્તોહૂ ફઅઆનની વ કબેલની વ લમ
 યક્તઅ બી વ વજહહૂ અરદ્તો ફસલ્લમની ફહોવ
 હિસ્ની વ કહ્ફી વ હિર્ઝી વ ઝહ્રી વ મલાઝી વ
 રજાઈ વ મન્જાય વ સુપ્રી વ ઉદ્દતી ફી શિદ્દતી વ
 રખાઈ.^૨

વાજિબ તલબિયહ પછી મુસ્તહબ છે કે કહે:

લબ્બૈક ઝલ્ મઆરેજે લબ્બૈક લબ્બૈક દાએયન્

^૧ મન લા યહઝોરોહુલ ફકીહ, ખંડ ૨, પાનું ૫૨૭, મુદ્રિત-જામેઅહ મોદર્સીન, કુમ.

^૨ મન લા યહઝોરોહુલ ફકીહ, ખંડ ૨, પાનું ૫૨૭.

એલા દારિસ્ સલામે લબ્બૈક લબ્બૈક ગફ્ફારઝ
 ઝોનૂબે લબ્બૈક લબ્બૈક અહ્લત્ તલ્બેયતે લબ્બૈક
 લબ્બૈક ઝલ્ જલાલે વલ્ ઈકામે લબ્બૈક લબ્બૈક
 તુબ્દેઓ વલ્ મોઆદો એલચ્ક લબ્બૈક લબ્બૈક
 તસ્તગ્ની વ યુસ્તકરો એલચ્ક લબ્બૈક લબ્બૈક
 મર્હૂબન્ વ મર્ગૂબન્ એલચ્ક લબ્બૈક લબ્બૈક
 એલાહલ્ હક્કે લબ્બૈક લબ્બૈક ઝન્ નઅમાએ વલ્
 ફઝ્લિલ્ હસનિલ્ જમીલે લબ્બૈક લબ્બૈક
 કશ્શાફ્લ્ કોરબિલ્ એઝામે લબ્બૈક લબ્બૈક
 અબ્દોક વબ્નો અબ્દચ્ક લબ્બૈક લબ્બૈક યા કરીમો
 લબ્બૈક.

બહેતર (સારું) છે આ વાક્યો પણ કહે:

લબ્બૈક અતકર્રબો એલચ્ક બેમોહમ્મદિન્ વ આલે
 મોહમ્મદિન્ લબ્બૈક લબ્બૈક બેહુજ્જતિન્ વ
 ઉમ્મતિન્ લબ્બૈક વ હાઝેહી ઉમ્મતો મુત્અતિન્
 એલલ્ હુજ્જે લબ્બૈક લબ્બૈક અહ્લત્ તલ્બેયતે
 લબ્બૈક લબ્બૈક તલ્બેયતન્ તમામોહા વ
 બલાગોહા અલચ્ક.

એહરામ ના મોહરમાત (હરામ કાર્યો)

એહરામ બાંધી લીધા પછી હાજી પર ચોવીસ (૨૪) વસ્તુઓ હરામ થઈ જાય છે:

૧. રણ પ્રદેશ ના જાનવરો નો શિકાર કરવો.
૨. ઓરત થી સંબધ બાંધવો, બોસો લેવો, શહેવત (વાસના) ની નજર થી જોવી, બલકે દરેક પ્રકાર ની લઝઝત (મજા) હાસિલ કરવી.
૩. પોતાના માટે અથવા બીજા માટે ઓરત નો અકદ (નિકાહ) કરવો.
૪. મની નીકાળવી (ઇસ્તમના)
૫. અત્તર અને ખુશ્બુ નો ઉપયોગ કરવો
૬. સીવેલા કપડાં પહેરવા.
૭. કાળો સુરમો લગાડવો જેના થી સુંદરતા માં વધારો થાય છે.
૮. અરીસામાં જોવું.
૯. એવા પગરખા પહેરવા કે પગો સંપૂર્ણ પણે ઢંકાય જાય.
૧૦. ફુસૂક - ખોટું બોલવું, ગાળ દેવી, ગર્વ કરવો.
૧૧. જેદાલ - અલ્લાહ ના નામ ની કસમ ખાવી જેમકે 'લા વલ્લાહે' અથવા 'વલ્લાહ'.
૧૨. બદન માં રહેવા વાળા જાનવરો ને મારવા.

૧૩. ઝીનત માટે વીંટી પહેરવી.
૧૪. ઓરત માટે દાગી ના પહેરવા.
૧૫. બદન પર તેલ ની માલિશ કરવી.
૧૬. પોતાના અથવા બીજા ના વાળ કાપવા. મેહરમ હોય કે ના મહેરમ.
૧૭. મર્દ નું કોઈ પણ વસ્તુ થી સંપૂર્ણ માથું ઢાંકવું.
૧૮. ઔરતો નું સંપૂર્ણ ચહેરો છુપાવવો.
૧૯. મર્દનું પડછાયા માં ચાલવું.
૨૦. બદન માંથી ખૂન નિકાળવું.
૨૧. નખો કાપવા.
૨૨. દાંત ઉખાડવો.
૨૩. હરમ માંથી ઝાડ અથવા ઘાસ કાંપવું.
૨૪. હથિયાર ઉપાડવા.

હરામ માં દાખલ થવા ના મુસ્તહબ્બાત

૧. ગુસ્લ કરવું.
૨. પગરખા વગર શિષ્ટતા અને ગાંભિરતા થી ચાલવું
૩. 'બાબે બની શૈબા' થી દાખલ થવું. વર્તમાન સમય માં આ બાગે ઇસ્લામ ની સામે છે. મુસ્તહબ છે કે મસ્જિદે હરામ ના દરવાજા ઉપર ઊભા રહી આ કહે:

અસ્સલામો અલય્ક અય્યોહન્ નબીય્યો વ રહ્મતુલ્લાહે વ બરકાતોહૂ બિસ્મિલ્લાહે વ બિલ્લાહે વ મેનલ્લાહે વ મા શાઅલ્લાહે અસ્સલામો અલા અમ્બેયાઇલ્લાહે વ રોસોલેહી અસ્સલામો અલા રસૂલિલ્લાહે અસ્સલામો અલા ઇબ્રાહીમ ખલીલિલ્લાહે વલ્ હમ્દો લિલ્લાહે રબ્બિલ્ આલમીન.

બીજી રિવાયત માં છે કે મસ્જિદ ના દરવાજા પાસે આમ કહે:

બિસ્મિલ્લાહે વ બિલ્લાહે વ મેનલ્લાહે વ એલલ્લાહે વ માશાઅલ્લાહે વ અલા મિલ્લતે રસૂલિલ્લાહે સલ્લલ્લાહે અલય્હે વ આલેહી વ ખય્રુલ્ અસ્માએ લિલ્લાહે વલ્ હમ્દો લિલ્લાહે

વસ્તુ સલામો અલા રસૂલિલ્ લાહે અસ્સલામો
 અલા મોહમ્મદિબ્ને અબ્દિલ્લાહે અસ્સલામો
 અલય્ક અય્થોહન્ નબીય્થો વ રહ્મતુલ્ લાહે વ
 બરકાતોહૂ અસ્સલામો અલા ખલીલિલ્ લાહિરૂ
 રહ્માને અસ્સલામો અલલ્ મુર્સલીન વલ્ હમ્દો
 લિલ્લાહે રબ્બિલ્ આલમીન અસ્સલામો અલય્ના
 વ અલા એબાદિલ્ લાહિસ્ સાલેહીન અલ્લાહુમ્મ
 સલ્લે અલા મોહમ્મદિવ્ વ આલે મોહમ્મદિન્ વ
 બારિક્ અલા મોહમ્મદિવ્ વ આલે મોહમ્મદિન્
 વરૂ હમ્ મોહમ્મદંવ વ આલે મોહમ્મદિન્ કમા
 સલ્લય્ત વ બારકત વ તરહૂહમ્ત અલા ઇબ્રાહીમ
 વ આલે ઇબ્રાહીમ ઇમ્મક હમીદુમ્ મજ્હુન્
 અલ્લાહુમ્મ સલ્લે અલા મોહમ્મદિવ્ વ આલે
 મોહમ્મદિન્ અબ્દેક વ રસૂલેક અલ્લાહુમ્મ સલ્લે
 અલા ઇબ્રાહીમ ખલીલેક વ અલા અમ્બેયાએક વ
 રોસોલેક વ સલ્લિમ્ અલય્હિમ્ વ સલામુન્
 અલલ્ મુર્સલીન વલ્ હમ્દો લિલ્લાહે રબ્બિલ્
 આલમીન અલ્લાહુમ્મહૂ તહૂ લી અબ્વાબ રહ્મતેક
 વસ્તઅમિલ્ની ફી તાઅતેક વ મઝાતેક વહૂફઝ્ની

બેહિફિઝલ્ ઈમાને અબદમ્ મા અબ્કયતની જલ્લ
 સનાઓ વજહેક અલ્હમ્દો લિલ્લાહિલ્ લઝી
 જઅલની મિન્ વફ્દેહી વ ઝુવ્વારેહી વ જઅલની
 મિમ્બંય્ યઅમ્બોરો મસાજેદહૂ વ જઅલની મિમ્બંય્
 યોનાજીહે અલ્લાહુમ્મ ઇમ્મી અબ્દોક વ ઝાએરોક
 ફી બત્તેક વ અલા કુલ્લે માતીય્થિન્ હક્કુન્ લેમન્
 આતાહો વ ઝારહૂ વ અન્ત ખય્રો માતીય્થિન્ વ
 અક્રમો મઝૂરિન્ ફઅસૂઅલોક યા અલ્લાહો યા
 રહ્માનો બેઅન્નક અન્તલ્ લાહો લા એલાહ ઇલ્લા
 અન્ત વહ્દક લા શરીક લક બેઅન્નક વાહેદુન્
 અહદુન્ સમદુન્ લમ્ તલિદ્ વ લમ્ તૂલદ્ વ લમ્
 યકુન્ લહૂ કોફોવન્ અહ્દુન્ વ અન્ન મોહમ્મદન્
 અબ્દોક વ રસૂલોક સલ્લલ્ લાહો અલય્હે વ અલા
 અહ્લે બત્તેહી યા જવાદો યા કરીમો યા માજેદો
 યા જબ્બારો યા કરીમો અસૂઅલોક અન્ તજ્અલ
 તોહફતક ઇથ્યાય બેઝયારતી ઇથ્યાક અવ્વલ
 શય્ઈન્ તોઅત્તીની ફકાક રકબતી મેનન્ નારે.

ત્યાર બાદ ત્રણ (૩) વખત કહે:

અલ્લાહુમ્મ ફુક્ક રકબતી મેનન્ નારે.

સિલસિલો જરી રાખતા કહે:

વ અલ્પેઅ અલય્ય મિન્ રિઝકેકલ્ હલાલિત્
તય્થેબે વદ્ રઅ અત્રી શર્ શયાતીનિલ્ જિન્ને વલ્
ઇન્સે વ શર્ ફસકતિલ્ અરબે વલ્ અજમે.

પછી મસ્જીદે હરામ માં દાખલ થઈ ને કાબા તરફ હાથો
ને બલંદ કરી આ પ્રમાણે કહે:

અલ્લાહુમ્મ ઇત્રી અસૂઅલોક ફી મકામી હાઝા વ
ફી અવ્વલે મનાસેકી અન્ તકબલ તૌબતી વ અન્
તતજાવઝ અન્ ખતીઅતી વ અન્ તઝઅ અત્રી
વિઝી અલ્હમ્મો લિલ્લાહિલ્ લઝી બલ્લગની
બય્તહુલ્ હરામુલ્ લઝી જઅલ્તહૂ મસાબતન્
લિન્નાસે વ અમ્નન્ મોબારકન્ વ હોદન્
લિલ્આલમીન અલ્લાહુમ્મ ઇત્રી અબ્દોક વલ્
બલદ બલદોક વલ્બય્ત બય્તોક જેઅતો અત્લોબો
રહ્મતક વ અઉમ્મો તાઅતક મોતીઅન્ લેઅત્રેક
રાઝેયન્ બેકદરેક અસૂઅલોક મસૂઅલતલ્ ફકીરે
એલય્કલ્ ખાએફે લેઓકૂબતેક અલ્લાહુમ્મફ્ તહ્
લી અબ્વાબ રહ્મતેક વસ્ તઅમિલ્ની બેતાઅતેક વ
મઝાતેક.

પછી કાબા ને સંબોધી ને આ પ્રમાણે કહે:

અલ્હમ્દો લિલ્લાહિલ્ લગ્ની અઝ્ઝમકે વ શર્ફકે વ કર્મકે વ જઅલકે મસાબતન્ લિન્નાસે વ અમ્નન્ મોબારકન્ વ હોદન્ લિલ્આલમીન.

પછી જ્યારે અસ્વદ ની સામે પહોંચે તો કહે:

અશહદો અન્ લા એલાહ ઇલ્લલ્ લાહો વહ્દહૂ લા શરીક લહૂ વ અન્ મોહમ્મદન્ અબ્દોહૂ વ રસૂલોહૂ આમન્તો બિલ્લાહે વ કફર્તો બિલ્લિખ્તે વત્ તાગૂતે વલ્ લાતે વલ્ ઉઝ્ઝા વ બેએબાદતિશ્ શય્તાને વ બેએબાદતે કુલ્લે નિદિન્ યુદ્આ મિન્ દૂનિલ્ લાહે.

ઇમામ સાદિક (અ.સ.) એ અબૂ બસીર થી ફરમાવ્યું:

મસ્જીદ માં દાખલ થયા પછી આગળ વધતા રહો ત્યાં સુધી કે હજરે અસ્વદ સામે પહોંચો અને તેના તરફ મોઢું રાખી આ દોઆ પઢો:

અલ્હમ્દો લિલ્લાહિલ્ લગ્ની હદાના લેહાઝા વ મા કુન્ના લેનહૂતદેય લવ્લા અન્ હદાનલ્ લાહો સુબ્હાનલ્ લાહે વલ્ હમ્દો લિલ્લાહે વ લા એલાહ ઇલ્લલ્ લાહો વલ્લાહો અકબરો અલ્લાહો

અકબરો મિન્ ખલ્કેહી વલ્ લાહો અકબરો મિમ્મા
 મિમ્મા અખ્શા વ અહ્ઝરો લા એલાહ ઇલ્લલ્
 લાહો વહ્દહૂ લા શરીક લહૂ લહૂલ્ મુલ્કો વ
 લહુલ્ હમ્દો યોહી વ યોમીતો વ યોમીતો વ
 યોહી વ હોવ હય્યુન્ લા યમૂતો બેયદેહિલ્ ખય્રો
 વ હોવ અલા કુલ્લે શય્ઘન્ કદીરૂન્ અલ્લાહુમ્મ
 સલ્લે અલા મોહમ્મદિંવ્ વ આલે મોહમ્મદિન્ વ
 બારિક્ અલા મોહમ્મદિંવ્ વ આલેહી કઅફ્ઝલે
 મા સલ્લત્ત વ બારકત્ત વ તરહ્હમ્ત અલા
 ઇબ્રાહીમ વ આલે ઇબ્રાહીમ ઇમ્મક હમીદુમ્
 મજ્હુન્ વ સલામુન્ અલા જમીઘન્ નબીય્હીન
 વલ્ મુર્સલીન વલ્ હમ્દો લિલ્લાહે રબ્બિલ્
 આલમીન અલ્લાહુમ્મ ઇમ્મી ઊમેનો બેવઅદેક વ
 ઓસદ્દેકો રોસોલક વ અત્તબેઓ કેતાબક.

મોઅતબર (સત્તાવાર) રિવાયતો માં વારિદ થયું છે કે
 જ્યારે હજરે અસ્વદ ની પાસે પહોંચો તો હાથો ને ઉંચા કરી
 અલ્લાહ ની હમ્દો સના (અલ્લાહ ની તઅરીફ) બજાવી લાવે,
 મોહમ્મદ અને આલે મોહમ્મદ (અ.સ.) પર સલવાત પાઠવે
 અને ખુદા થી હજ્જ કબૂલ કરવા ની દોઆ કરે. ત્યાર બાદ
 હજરે અસ્વદ ને બોસો આપે અને અગર બોસો ન આપી શકે

તો સ્પર્ષ કરે. અને અગર આ પણ મુમકિન ન હોય તો તેની તરફ ઇશારો કરી કહે:

અલ્લાહુમ્મ અમાનતી અદ્યતોહા વ મીસાકી તઆહદ્તોહૂ લેતશહદ લી બિલ્મોવાફાતે અલ્લાહુમ્મ તસ્દીકન્ બેકેતાબેક વ અલા સુન્નતે નબીય્હેક સલવાતોક અલય્હે વ આલેહી અશહદો અન્ લા એલાહ ઇલ્લલ્ લાહો વહ્દહૂ લા શરીક લહૂ વ અન્ન મોહમ્મદન્ અબ્દોહૂ વ રસૂલોહૂ આમન્તો બિલ્લાહે વ કફર્તો બિલ્લિખ્તે વત્ તાગૂતે વલ્ લાતે વલ્ ઉઝ્ઝા વ એબાદતિશ્ શય્તાને વ એબાદતે કુલ્લે નિદિન્ યુદ્દઆ મિન્ દૂનિલ્ લાહે.

અગર પૂરી દોઆ ન પઠી શકો તો જેટલી પઠી શકાય તેટલી પઢે અને કહે:

અલ્લાહુમ્મ એલય્ક બસત્તો યદી વ ફીમા ઇન્દક અઝોમત્ રબતી ફકબલ્ સુબ્હતી વગ્ ફિર્ લી વર્ હમ્ની અલ્લાહુમ્મ ઇન્ની અઊઝો બેક મેનલ્ કુફે વલ્ ફકે વ મવાકેફિલ્ ખિઝ્ઝે ફીદ્ દુન્યા વલ્ આખેરતે.

તવાઈ ના મુસતહબ્બાત

મુસ્તહબ છે કે સંપૂર્ણ ખુલૂસ સાથે અને ખુદા તરફ ધ્યાન સાથે દરેક ચક્કર માં ધીમે-ધીમે ખુદા થી રાઝો નિયાઝ નો સિલસિલો જારી રાખે અને બીજા ઝિકો સાથે આ દોઆને પણ પઢે:

ઇમામ સાદિક (અ.સ.) ફરમાવે છે:

તવાઈ ની હાલત માં આ દોઆઓ ને પઢે

અલ્લાહુમ્મ ઇન્ની અસૂઅલોક બિસ્મેકલ્ લગી
યુશ્શા બેહી અલા તલલિલ્ માએ કમા યુશ્શા બેહી
અલા જોદદિલ્ અર્જે વ અસૂઅલોક બિસ્મેકલ્
લગી યહૂતઝૂઝો લહૂ અશોક વ અસૂઅલોક
બિસ્મેકલ્ લગી તહૂતઝૂઝો લહૂ અકદામો
મલાએકતેક વ અસૂઅલોક બિસ્મેકલ્ લગી દઆક
બેહી મૂસા મિન્ જાનેબિત્ તૂરે ફસ્તજબ્ત લહૂ વ
અલ્કય્ત અલય્હે મહબ્બતમ્ મિન્ક વ અસૂઅલોક
બિસ્મેકલ્ લગી ગફર્ત બેહી લે મોહમ્મદિન્
સલ્લલ્ લાહો અલય્હે વ આલેહી મા તકદમ મિન્
ઝમ્બેહી વ મા તઅખ્બર વ અત્મમ્ત અલય્હે
નેઅમતક અન્ તફ્અલ બી કઝા વ કઝા.

અને કઝા વ કઝા ની જગ્યા એ પોતાની હાજતો તલબ

કરે અને ત્યાર બાદ આ પ્રમાણે કહે:

અલ્લાહુમ્મ ઇત્તી એલય્ક ફકીરૂન્ વ ઇત્તી
ખાએફૂન્ મુસ્તજીરૂન્ ફલા તોગથ્ચિરૂ જિસ્મી વ
લા તોબદિલ્ ઇસ્મી.

ઇમામ સાદિક (અ.સ.) એ ફરમાવ્યું:

રુક્ન અને હજર વચ્ચે આ શબ્દો જબાન પર જારી કરી.

રબ્બના આતેના ફીદ્ દુન્યા હસનતંવ વ ફીલ્
આખેરતે હસનતંવ વ કેના અઝાબન્ નારે.

અને કાબા ના દરવાજા સામે આ મુજબ કહે:

સાએલોક ફકીરોક મિસ્કીનોક બેબાબેક ફતસદક્
અલય્હે બિલ્જન્નતે અલ્લાહુમ્મલ્ બય્તો બય્તોક
વલ્ હરામો હરામોક વલ્ અબ્દો અબ્દોક વ હાઝા
મકામુલ્ આએઝિલ્ મુસ્તજીરે બેક મેનન્ નારે
ફઅઅત્તિકની વ વાલેદય્થ વ અહ્લી વ વુલ્દી વ
ઇખ્વાનેયલ્ મોઅ્મેનીન મેનન્ નારે યા જવાદો
યા કરીમો.

અને જ્યારે મકામે ઇબ્રાહીમ ની સામે પહોંચે તો નીચે
લખેલી દોઆ પઠે:

અલ્લાહુમ્મ અઅતેક્ રકબતી મેનન્ નારે વ

વસ્સેઅ્ અલથ્થ મિર્ રિઝ્કિલ્ હલાલે વદ્રા અન્ની
શર્ ફસકતિલ્ અરબે વલ્ અજમે વ ફસકતિલ્
જિન્ને વલ્ ઇન્સે.

ઇમામ ઝૈનુલ આબેદીન (અ.સ.) તવાફ ની હાલત માં
પરનાલહ (નીક) - મીઝાબ - ને જોઇ ફરમાવતા હતા:

અલ્લાહુમ્મ અદ્દિખલ્નીલ્ જન્નત બેરહ્મતેક વ
અજિર્ની બેરહ્મતેક મેનન્ નારે વ આફેની મેનસ્
સુકમે વ અલ્સેઅ્ અલથ્થ મેનર્ રિઝ્કિલ્ હલાલે
વદ્રઅ્ અન્ની શર્ ફસકતિલ્ જિન્ને વલ્ ઇન્સે વ શર્
ફસકતિલ્ અરબે વલ્ અજમે.

તવાફ ના ચક્કરો ની દોઆ

તવાફ કરવા વાળો તવાફ ના ચક્કરો માં આવતા શક થી બચવા માટે વારિદ થયેલ દોઆઓ માંથી કોઈ એક ને સાત ભાગો માં તકસીમ કરી તેનો એક ભાગ પઠી શકે છે અને અગર તકરાર થઈ જાય તો કોઈ નુકસાન નથી.

પહેલા ચક્કર ની દોઆ

અલ્લાહુમ્મ ઇન્ની અસૂઅલોક બિસ્મેકલ્ લત્તી
યુમ્મા બેહી અલા તલલિલ્ માએ કમા યુમ્મી બેહી
અલા જોદદિલ્ અર્ઝ વ અસૂઅલોક બિસ્મેકલ્
લત્તી યહૂતઝ્ઝો લહૂ અશોક વ અસૂઅલોકલ્
લત્તી તહૂતઝ્ઝો લહૂ અકદામો મલાએકતેક વ
અસૂઅલોક બિસ્મેકલ્ લત્તી દઆક બેહી મૂસા
મિન્ જાનેબિત્ તૂરે ફસ્તજબ્ત લહૂ વ અલ્કય્ત
અલય્હે મહુબ્બતમ્ મિન્ક વ અસૂઅલોક બિસ્મેકલ્
લત્તી ગફર્ત બેહી લેમોહમ્મદિન્ સલ્લલ્ લાહો

અલય્હે વ આલેહી મા તકદમ મિન્ ઝમ્બેહી વ મા
તઅખ્ખર વ અત્મમ્ત અલય્હે નેઅમ્મતક અન્
તફ્અલ તર્ઝોકની ખચ્દ્ દુન્યા વલ્ આખેરતે...

અને પોતા ની હાજત તલબ કરે.

બીજી ચક્કર ની દોઆ

અલ્લાહુમ્મ ઇમ્ની એલય્ક ફકીરુન્ વ ઇમ્ની
ખાએફુન્ મુસ્તજીરુન્ ફલા તોગથિર્ જિસ્મી વ
લા તોબદિલ્ ઇસ્મી.

પછી કહે:

સાએલોક ફકીરોક મિસ્કીનોક બેબાબેક ફતસદ્ક
અલય્હે બિલજન્નતે અલ્લાહુમ્મલ્ બત્તો બત્તોક
વલ્ હરમો હરમોક વલ્ અબ્દો અબ્દોક વ હાઝા
મકામુલ્ આએઝે બેકલ્ મુસ્તજીરો બેક મેનન્
નારે ફઅઅતિકની વ વાલેદય્થ વ અહ્લી વ વુલ્દી
વ ઇખ્વાનેયલ્ મોઅમેનીન મેનન્ નારે યા

જવાદો યા કરીમો.

ત્રીજા ચક્કર ની દોઆ

અલ્લાહુમ્મ અદ્દિખ્લીલ્ જન્મત વ અજિની મેનન્
નારે બેરહ્મતેક વ આફેની મેનસ્ સુકમે વ
અવ્સોઅ અલય્ય મેનર્ રિઝ્કિલ્ હલાલે વદ્રઅ
અત્રી શર્ ફસકતિલ્ જિન્ને વલ્ ઇન્સે વ શર્
ફસકતિલ્ અરબે વલ્ અજમે યા ઝલ્ મન્ને વત્
તલ્લે યા ઝલ્ જવાદે વલ્ કરમે ઇન્ન અમલી
ઝઈફુન્ ફઝાઈફહો લી વ તકબ્બલહો મિત્રી ઇન્નક
અન્તસ્ સમીઉલ્ અલીમો.

ચોથા ચક્કર ની દોઆ

યા અલ્લાહો યા વલીય્હલ્ આફેયતે વ ખાલેકિલ્
આફેયતે વ રાઝેકલ્ આફેયતે વલ્ મુન્એમો
બિલ્આફેયતે વલ્ મોતફઝ્ઝેલો બિલ્આફેયતે
અલય્ય વ અલા જમીએ ખલ્કેક યા રહ્માનદ્ દુન્યા

વલ્

પાંચ માં ચક્કર ની દોઆ

અલ્હમ્દો લિલ્લાહિલ્ લગ્ગી શર્ફકે વ અઝ્ઝમકે
વલ્ હમ્દો લિલ્લાહિલ્ લગ્ગી બઅસ મોહમ્મદન્
નબીયન્ વ જઅલ અલીયન્ એમામન્
અલ્લાહુમ્મહ્ દે લહૂ ખેયારે ખલ્કેક વ જન્નિહ્દો
શેરાર ખલ્કેક.

પછી કહે:

રબ્બના આતેના ફીદ્ દુન્યા હસનતંવ્ વ ફીલ્
આખેરતે હસનતંવ વ કેના અઝાબન્ નારે.

છઠ્ઠા ચક્કર ની દોઆ

અલ્લાહુમ્મલ્ બત્તો બત્તોક વલ્ અબ્દો અબ્દોક
વ હાઝા મકામુલ્ આએઝે બેક મેનન્ નારે
અલ્લાહુમ્મ મિન્ કબ્લેકર્ રબ્હો વલ્ ફરજો વલ્

આફેયતો અલ્લાહુમ્મ ઇન્ન અમલી ઝઈફુન્
ફઝાઈફહો લી વગ્ ફિર લી મત્ તલઅત અલયહે
મિન્ની વ ખફેય અલા ખલ્ક અસ્તજીરો બિલ્લાહે
મેનન્ નારે.

સાત માં ચક્કર ની દોઆ

અલ્લાહુમ્મ ઇન્ન ઇન્દી અફવાજન્ મિન્ ઝોનૂબિન્
વ અફવાજન્ મિન્ ખતાયા વ ઇન્દક અફવાજુન્
મિન્ રહ્મતિન્ વ અફવાજુન્ મિન્ મગફેરતિન્ યા
માનિસ્ તજાબ બેઅબ્ગાઝે ખલ્કેહી ઇઝ્ કાલ
અન્ઝિર્ની એલા યબ્મે યુબ્અસૂન ઇસ્તજિબ્ લી.

પછી પોતાની હાજત તલબ કરે અને કહે:

અલ્લાહુમ્મ કન્નેઅની બેમા રઝકતની વ બારિક્
લી ફીમા આતયતની.

નમાઝે તવાફ ના મુસ્તહબ્બાત

નમાઝે તવાફ માં મુસ્તહબ છે કે પહેલી રકઅત માં સૂરએ હમ્દ પછી સૂરએ તૌહીદ અને બીજી રકઅત માં સૂરએ હમ્દ પછી સૂરએ કાફરૂન પઢે અને નમાઝ બાદ અલ્લાહ ની હમ્દો સના (તઅરીફ) બજાવી લાવે અને મોહમ્મદ (સ.અ.વ.) અને આલે મોહમ્મદ (અ.સ.) પર દુરૂદ પાઠવે અને તેની કબૂલ થવા ની અલ્લાહ પાસે દોઆ કરે અને આ પ્રમાણે કહે:
અલ્લાહુમ્મ તકબ્બલ્ મિન્ની વ લા તજ્જઅલ્હો
આખેરલ્ અહ્દે મિન્ની અલ્હમ્દો લિલ્લાહે
બેમહામેદેહી કુલ્લેહા અલા નઅમાએહી કુલ્લેહા
હત્તા યન્તહેયલ્ હમ્દો એલા મા યોહિબ્બો વ
યઝા અલ્લાહુમ્મ સલ્લે અલા મોહમ્મદિવ્ વ
આલેહી વ તકબ્બલ્ મિન્ની વ તહ્દિર્ કલ્બી વ
ઝકકે અમલી.

બીજી રિવાયતમાં:

અલ્લાહુમ્મરુ હમ્ની બેતાઅતી ઇથ્થક વ તાઅતે
રસૂલેક સલ્લલ્ લાહો અલય્હે વ આલેહી વ
સલ્લમ અલ્લાહુમ્મ જન્નિબ્ની અન્ અતઅદા

હોદ્દેક વજ્ અલ્ની મિમ્નન્ યોહિબ્બોક વ
 યોહિબ્બો રસૂલક વ મલાએકતક વ એબાદકસ્
 સાલેહીન.

અમુક રિવાયતો માં છે કે ઇમામ સાદિક (અ.સ.)
 નમાઝે તવાફ પછી સજદા માં જતાં હતા અને આ પ્રમાણે
 કહેતા હતા:

સજદ લક વજહી તઅબ્બોદંવ્ વ રિક્કન્ લા
 એલાહ ઇલ્લા અન્ત હક્કન્ હક્કન્ અલ્અવ્વલો
 કબ્લ કુલ્લે શય્ઈન્ વલ્ આખેરો બઅદ કુલ્લે
 શય્ઈન્ વ હા અના ઝા બઅન યદય્ક નાસેયતી
 બેયદેક ફગ્ફિર્ લી ઇમ્નહૂ લા યગ્ફેરૂઝ્ ઝમ્બલ્
 અઝીમ ગય્ચોક ફગ્ફિર્ લી ફઇમી મોકિર્ફુન્
 બેઝોનૂબી અલા નફ્સી વ લા યદ્ફઇઝ્ ઝમ્બલ્
 અઝીમ ગય્ચોક.

સજદો કરી લીધા પછી આપનો મુબારક ચહેરો
 આંસુઓ થી એવી રીતે ભીંજાય જતો હતો કે જાણે પાણી માં
 ડૂબેલો હોય.

સઈ ના મુસ્તહબ્બાત

નમાઝે તવાફ પઢી લીધા પછી અને સઈ પહેલા ઝમઝમ ના ફૂવા પાસે જવું, થોડું ઝમઝમ નું પાણી પીવું અને માથા, સીનો અને પીઠ પર નાંખવું અને આ દોઆ પઢવી મુસ્તહબ છે:

**અલ્લાહુમ્મજૂ અલ્હો ઇલ્મન્ નાફેઅન્ વ રિઝ્કન્
વાસેઅન્ વ શેફાઅન્ મિન્ કુલ્લે દાઈન્ વ
સુક્રિમિન્.**

ત્યાર બાદ હજરે અસ્વદ પાસે જાય, મુસ્તહબ છે કે જે દરવાઝો હજરે અસ્વદ ની સામે છે ત્યાંથી સફા તરફ મોઢું કરે અને શાંત ચિત્ત (દિલ ની શાંતિ) અને આરામે બદન સાથે સફા પર જાય, કાબા તરફ નજર કરે અને જે દિશા તરફ હજરે અસ્વદ છે તેની સામે ધ્યાન કેન્દ્રીત કરી ખુદા ની તઅરીફ બજાવી લાવે અને ખુદા ની નેઅમતો ને યાદ કરી ને સાત સાત (૭-૭) વખત આ પ્રમાણે કહે:

અલ્લાહો અકબરો

અલ્હમ્દો લિલ્લાહે

લા એલાહ ઇલ્લલ્ લાહો

પછી ત્રણ (૩) વખત કહે:

લા એલાહ ઇલ્લલ્ લાહો વહ્દહૂ લા શરીક લહૂ

લહૂલ્ મુલ્કો વ લહૂલ્ હમ્દો યોઘી વ યોમીતો વ
હોવ હચ્ચુન્ લા યમૂતો બેયદેહિલ્ ખચ્ચો વ હોવ
અલા કુલ્લે શય્ઈન્ કદીરૂન્.

ત્યાર બાદ મોહમ્મદ (સ.અ.વ.) અને આલે મોહમ્મદ
(અ.સ.) પર દુરૂદ મોકાલે અને ત્રણ (૩) વખત કહે:

અલ્લાહો અકબરો અલા મા હદાના વલ્ હમ્દો
લિલ્લાહે અલા મા અબ્લાના વલ્ હમ્દો
લિલ્લાહિલ્ હચ્ચિલ્ કચ્ચૂમે વલ્ હમ્દો લિલ્લાહિલ્
હચ્ચિદ્ દાએમે.

પછી ત્રણ (૩) વખત કહે:

અશહદો અન્ લા એલાહ ઇલ્લલ્ લાહો વ અશહદો
અન્ મોહમ્મદન્ અબ્દોહૂ વ રસૂલોહૂ લા
નઅબોદો ઇલ્લા ઇચ્ચાહો મુખ્લેસીન લહુદ્ દીન
વ લવ્ કરેહલ્ મુશ્રેફૂન.

ત્યાર બાદ ત્રણ (૩) વખત કહે:

અલ્લાહુમ્મ ઇન્ની અસૂઅલોકલ્ અફ્વ વલ્
આફેયત વલ્ યકીન ફીદ્ દુન્યા વલ્ આખેરતો.

પછી ત્રણ (૩) વખત કહે:

અલ્લાહુમ્મ આતેના ફીદ્ દુન્યા હસનતંવ્ વ ફીલ્

આખેરતે હસનતંવૂ વ કેના અઝાબનૂ નારે.

પછી સો-સો (૧૦૦-૧૦૦) વખત કહે:

અલ્લાહો અકબરો

લા એલાહ ઇલ્લલ્ લાહો

અલ્લુમ્મો લિલ્લાહે

સુબ્હાનલ્ લાહે

અને ત્યાર બાદ આ પ્રમાણે કહે:

લા એલાહ ઇલ્લલ્ લાહો વહ્દહૂ વહ્દહૂ અન્જઝ
વઅદહૂ વ નસર અબ્દહુ વ ગલબલ્ અહ્ઝાબ
વહ્દહૂ ફલહુલ્ મુલ્કો વ લહુલ્ હમ્દો વહ્દહુ
અલ્લાહુમ્મ બારિક્ લી ફીલ્ મત્તે વ ફીમા
બઅદલ્ મત્તે અલ્લાહુમ્મ ઇન્ની અઊઝો બેક મિન્
રુલ્મતિલ્ કબ્રે વ વહ્શતેહી અલ્લાહુમ્મ
અઝિલ્લની ફી ઝિલ્લે અર્શોક યબ્મ લા ઝિલ્લ ઇલ્લા
ઝિલ્લોક.

અને પોતા ના દીન, નફ્સ (અંતર) અને સગાસંબંધી
અને માલ ને ખુદા ને સુપરત કર્યા ની તરાર કરતો રહે અને
આ પ્રમાણે કહે:

અસ્તવ્ઠેઉલ્ લાહરૂ રહ્માનરૂ રહીમલ્ લઝી લા

તઝીઓ વ દાએઓહુ દીની વ નફસી વ અહ્લી
 અલ્લાહુમ્મસ્ તઅમિલી અલા કેતાબેક વ સુન્નતે
 નબીય્હેક વ તવફ્ફની અલા મિલ્લતેહી વ
 અઈઝ્ની મેનલ્ ફિત્તે.

ત્યાર બાદ, ત્રણ (૩) વખત અલ્લાહો અકબર કહે.

અને પછી મજકૂર (ઉપર આપેલી) દોઆ ની બે (૨)
 વાર તકરાર કરે અને ત્યાર બદા એક (૧) વાર તકબીર અને
 દોઆ પઢે. અને અગર આ અમલ ને સંપૂર્ણ રીતે અંજામ ન
 આપી શકે તો જેટલું શક્ય હોય તેટલું અંજામ દે.

કાબા તરફ મોઢું કરી આ દોઆ પઢવી મુસ્તહબ છે:

અલ્લાહુમ્મગ્ ફિર્ર લી કુલ્લ ઝન્બિન્ અઝ્નબ્તોહૂ
 કતુન્ ફઈન્ ઉદ્તો ફઉદ્ અલય્ય બિલ્મગફેરતે
 ફઈન્નક અન્તલ્ ગફૂરૂ રહીમો અલ્લાહુમ્મફ અલ્
 બી મા અન્ત અહ્લોહૂ ફઈન્નક ઈન્ તફ્અલ્ બી
 મા અન્ત અહ્લોહૂ તર્હમ્ની વ ઈન્ તોઅઝ્ઝિઝબ્ની
 ફઅન્ત ગનીયુન્ અન્ અઝ્ઝાબી વ અના
 મોહ્તાજુન્ એલા રહ્મતેક ફયા મન્ અના
 મોહ્તાજુન્ એલા રહ્મતેહી ઈર્હમ્ની અલ્લાહુમ્મ
 લા તફ્અલ્ બી મા અના અહ્લોહૂ ફઈન્નક ઈન્
 તફ્અલ્ બી મા અના અહ્લોહૂ તોઅઝ્ઝિઝબ્ની વ

લમ્ તઝિલમ્ની અસ્ખલ્તો અત્તકી અદ્લક વ લા
અખાફો જવ્રક ફયા મન્ હોવ અદ્લુન્ લા યજૂરો
ઇહ્મ્ની.

ત્યાર બાદ કહે:

યા મન્ લા યખીબો સાએલોહુ વ લા યન્ફદો
નાએલોહુ સલ્લે અલા મોહમ્મદિવ્ વ આલે
મોહમ્મદિન્ વ અજિર્ની મેનન્ નારે બેરહ્લતેક.

હદીસે શરીફ માં વારિદ થયું છે કે સફા ઉપર થોડી વાર
ઊભો રહે અને સફા થી નીચે ઉતરતા વખતે કાબા તરફ મોઢું
કરી કહે.

અલ્લાહુમ્મ ઇમ્ની અઊઝો બેક મિન્ અઝાબિલ્
કબ્રે વ ફિત્તેહી વ ગુર્બતેહી વ વહ્શતેહી વ
ઝુલ્મતેહી વ ઝીકેહી વ ઝન્કેહી અલ્લાહુમ્મ
અઝિલ્લની ફી ઝિલ્લે અર્શોક યલ્મ લા ઝિલ્લ ઇલ્લા
ઝિલ્લોક.

પછી નીચે પહોંચી ને કહે:

યા રબ્બિલ્ અફ્વે યા મન્ અમર બિલ્અફ્વે યા
મન્ હોવ અલ્લા બિલ્અફ્વે યા મન્ યોસીબો
અલલ્ અફ્વે અલ્અફ્વ અલ્અફ્વ અલ્અફ્વ યા

જવાદો યા કરીમો યા કરીબો યા બઈદો ઉર્દુદ્
 અલથ્ય નેઅમતક વસ્ તઅમિલ્ની બેતાઅતેક વ
 મઝાતેક.

મુસ્તહબ છે કે સઈ પગપાળા કરે અને સફા થી મિનારા
 મિયાના (વસ્લો મિનારો) સુધી પગપાળા જાય અને ત્યાં થી તે
 જગ્યા સુધી કે જ્યાં 'બાઝારે અતારાન' હતો - આ રસ્તો
 લીલા ચિરાગોથી નિર્દેશિત કરવામાં આવ્યો છે - જડપ થી
 ચાલે - અને અગર સવાર હોય તો સવારી ની ઝડપ વધારે -
 ઔરતો માટે હરવલા નથી. મુસ્તહબ છે કે જ્યારે મિનારા
 મિયાના પાસે પહોંચે તો કહે:

બિસ્મિલ્ લાહે વ બિલ્લાહે વલ્ લાહો અકબરો વ
 સલ્લલ્ લાહો અલા મોહમ્મદિંવ્ વ અહ્લે બય્તેહી
 અલ્લાહુમ્મગ્ ફિર્ વર્ હમ્ વ તજાવઝ્ અમ્મા
 તઅલમો ઇન્નક અન્તલ્ અઅઝ્ઝુલ્ અજલ્લુલ્
 અકમો વહ્ દેની લિલ્લતી હેય અકવમો
 અલ્લાહુમ્મ ઇન્ન અમલી ઝઈફુન્ ફઝાઈફહો લી વ
 તકબ્બલહો મિન્ની અલ્લાહુમ્મ લક સઅયી વ બેક
 હલ્લી વ કુવ્વતી તકબ્બલ્ મિન્ની અમલી યા મંય્
 યકબલો અમલલ્ મુત્તકીન.

જ્યારે આ જગ્યા થી આગળ વધી જાય તો કહે:

યા ઝલ્ મન્ને વલ્ ફઝ્લે વલ્ કરમે વન્ નઅમાએ
વલ્ જૂદે ઇઙ્કિર્ લી ઝોનૂબી ઇન્નહૂ લા યઙ્કેરુઝ્
ઝોનૂબ ઇલ્લા અન્ત.

મરવા (પહાડ) પર પહોંચે તો તેના ઉપર ચાઢી જાય
અને જે અમલ સફા પર બજાવી લાવ્યો હતો તે બધા બજાવી
લાવે અને તમામ દોઆઓ ને ક્રમવાર પઢે. ત્યાર બાદ આ
કહે:

અલ્લાહુમ્મ યા મન્ અમર બિલ્અફ્વે યા મન્
યોહિબ્બુલ્ અફ્વ યા મન્ યોઅ્તી અલલ્ અફ્વે
યા મન્ યઅફ્ફૂ અલલ્ અફ્વે યા રબ્બલ્ અફ્વે
અલ્અફ્વ અલ્અફ્વ અલ્અફ્વ.

મુસ્તહબ છે કે રોવા ની કોશિશ કરે અને પોતા ને રોવા
ઉપર મજબૂર કરે અને સઈ ની હાલત માં વધારે માં વધારે
દોઆ માંગે અને આ દોઆને પઢે:

અલ્લાહુમ્મ ઇન્ની અસૂઅલોક હુસ્નઝ્ ઝન્ને બેક
અલા ફુલ્લે હાલિન્ વ સિદ્કન્ નિય્થતે ફીત્
તવક્કોલે અલય્ક.

ઉમરહ ની તકસીર ના આદાબ

સફા અને મરવા વચ્ચે સઈ ના તમામ ચક્કર - અશવાત
- પૂરા કરી લીધા પછી તકસીર ની નીચ્ચત થી થોડા વાળ
અથવા નખો કાપવા વાજિબ છે. બહેતર છે કે ફક્ત નખો પર
બસ ન કરે થોડા વાળ પણ કાપે આ એહતિયાત ના હિસાબે
છે. ઉમરહએ તમત્તોઅ ની તકસીર માં સર મુંડાવવું કાફી
(બસ) નથી પણ હરામ છે.

તકસીર કરાવતી વખતે મુનાસિબ છે કે આ દોઆ પઢે:

**अल्लाहुम्म अम्तेनी बेकुल्ले शम्ूरतिन् नूरन्
यव्मल् केयामते.**

હજજ ના તરીકા (રીત)

હજજ ના ત્રણ તરીકા છે:

૧. હજજે તમત્તોઅ

આ તે લોકો ઉપર વાજિબ છે જે મક્કા થી ૪૮ માઇલ - સોળ ફરસખ - દૂર રહેતા હોય. હજજે તમત્તોઅ ઉમરહએ તમત્તોઅ સાથે છે.

૨. હજજે ઇફરાદ:

હજજે તમત્તોઅ ની જેમ જ છે. ફરક ફક્ત એટલો છે કે હજજે તમત્તોઅ માં કુરબાની વાજિબ છે અને હજજે ઇફરાદ માં કુરબાની વાજિબ નથી.

૩. હજજે કેરાન

હજજે ઇફરાદ ની જેમ જ છે. પરંતુ હજજે કેરાન માટે કુરબાની સાથે લાવવી જરૂરી છે. હજજ ની રીતો ના મસાએલ ની વીગત માટે મનાસિક નું નિરિક્ષણ કરો.

હજજે તમત્તોઅ ના વાજિબાત

હજજે તમત્તોઅ ના વાજિબાત ૧૩ છે:

૧. મક્કા માં એહરામ બાંધવો.
૨. અરફાત માં વોકૂફ કરવું (વિસામો કરવો).
૩. મશઅરૂલ હરામ માં વોકૂફ કરવું.
૪. ઇદ ના દિવસે જમરએ અકબા ઉપર કાંકરીઓ મારવી.
૫. મિના માં કુરબાની કરવી.
૬. મિના માં સર મુંડાવવું અથવા થોડા વાળ કાપવા.
૭. મક્કા માં તવાફે ઝિયારત કરવું.
૮. બે (૨) રકઅત નમાઝે તવાફ પઢવી.
૯. સફા અને મરવા વચ્ચે સઈ કરવી.
૧૦. તવાફે નિસા કરવો.
૧૧. બે (૨) રકઅત નમાઝે તવાફે નિસા પઢવી.
૧૨. આગિયાર મી, બાર મી અને અમુક વખતે તેર મી શબ (રાત) ના મિના માં રહેવું.
૧૩. અગિયાર મી અને બાર મી ઝિલહજજ ના રમીએ જમઅરાત કરવી (શેતાન ને કાંકરી મારવી).

આ અઅમાલ ના સિલસિલા માં વારિદ થયેલ દોઆઓ નીચે પ્રમાણે છે.

મક્કએ મોકરમા ના મઝારો ની ઝિયારત

મક્કએ મુકરમા ના મઝારો વિષે થોડી સ્પષ્ટતા

એક ફાયેદેમંદ તથા ઇસ્લાહી કાર્ય જેના ઉપર અમલ કરવા માટે અઇમ્મએ અતહાર (અ.સ.) અને દીન ના રહબરો એ બહુજ ભાર મૂક્યો છે તે ગુજરી ગયેલા લોકો ની યાદ મનાવવી અને તેમની કબરો ની ઝિયારત છે.

તેથી જ મોહૂતરમ હાજીયો આ બુઝુર્ગ લોકો ની કબરો ઉપર જઇ ને અથવા દૂર રહી ને ફાયદો હાસિલ કરી શકે છે કે જેમના મરકદો (કબરો) મક્કા માં આવેલા છે.

કબ્રસ્તાને અબૂ તાલિબ

જેને 'હોજૂન' અને 'જન્નતુલ મોઅલ્લા' પણ કહેવાય

છે. જન્મતુલ બકીઅ પછી અશરફ તરીન (મુલ્યવાન) કબ્રસ્તાન છે. રસૂલે અકરમ (સ.અ.વ.) આ કબ્રસ્તાન માં આવતા-જતા રહેતા હતા.

આ જ કબ્રસ્તાન માં રસૂલે અકરમ (સ.અ.વ.) ના પિતામહ - અબ્દે મનાફ, દાદા - હઝરત અબ્દુલ મુત્તલિબ, કાકા - અબૂ તાલિબ, આપ (સ.અ.વ.) ની પત્ની - હઝરત ખદીજા (સ.અ.), અમુક મોટા ઓલમા અને ઘણા બધા મોઅમેનીન દફન છે.

એક બયાન એવો છે કે રસૂલ (સ.અ.ફ.) ની વાલેદા (માં) હઝરત આમેના બિન્તે વહબ પણ આ જ કબ્રસ્તાન માં દફન છે. પરંતુ મશહૂર એ છે કે તેમની કબર મક્કા અને મદીના વચ્ચે 'અબ્વા' માં છે.

રસૂલે અકરમ (સ.અ.) ના પિતામહ
હઝરત અબ્દે મનાફ ની ઝિયારત

અસ્સલામો અલય્ક અય્યોહસ્ સય્યેદુન્ નબીલો
અસ્સલામો અલય્ક અય્યોહલ્ ગુસ્નુલ્ મુસ્મેરો
મિન્ શજરતે ઇબ્રાહીમલ્ ખલીલે અસ્સલામો
અલય્ક યા જદ ખય્રિલ્ વરા અસ્સલામો અલય્ક
યબ્નલ્ અબ્બેયાઇલ્ અસ્ફેયાએ અસ્સલામો
અલય્ક યબ્નલ્ અલ્સેયાઇલ્ અલ્લેયાએ
અસ્સલામો અલય્ક યા સય્યેદલ્ હરમે અસ્સલામો
અલય્ક યા વારેસ મકામે ઇબ્રાહીમ અસ્સલામો
અલય્ક યા સાહેબ બય્તિલ્ લાહિલ્ અઝીમે
અસ્સલામો અલય્ક વ અલા આબેએક વ
અબ્નાએકત્ તાહેરીન વ રહ્મતુલ્ લાહે વ
બરકાતોહુ.

પચ્ચામ્બરે અકરમ (સ.અ.વ.) ના દાદા
જનાબે અબ્દુલ મુત્તલિબ (અ.સ.) ની
ઝિયારત

અસ્સલામો અલય્ક યા સય્યેદલ્ બત્હાએ
અસ્સલામો અલય્ક યા મન્ નાદાહો હાતેફુલ્
ગય્બે બેઅક્રમે નેદાઈન્ અસ્સલામો અલય્ક યબ્ન
ઇબ્રાહીમલ્ ખલીલે અસ્સલામો અલય્ક યા
વારેસઝ્ ઝબીહે ઇસ્માઈલ અસ્સલામો અલય્ક યા
મન્ અહ્લકલ્ લાહો બેદોઆએહી અસ્હાબલ્
ફીલ વ જઅલ કય્હુમ્ ફી તઝ્લીલિન્ વ અર્સલ
અલય્હિમ્ તયરન્ અબાબીલ તર્મીહિમ્
બેહેજારતિન્ મિન્ સિજ્જલિન્ ફજઅલહુમ્
કઅસ્ફિન્ માફૂલિન્ અસ્સલામો અલય્ક યા મન્
તઝર્અ ફી હાજતેહી એલલ્ લાહે વ તવસ્સલ ફી
દોઆએહી બેનૂરે રસૂલિલ્ લાહે સલ્લલ્ લાહો
અલય્હે વ આલેહી વ સલ્લમ અસ્સલામો અલય્ક
યા મનિસ્ તજાબલ્ લાહો દોઆઅહૂ વ નૂદેય
ફીલ્ કઅબતે વ બુશ્શર બિલ્એજાબતે ફી

દોઆએહી વ અસ્જદલ્ લાહુલ્ ફીલ ઇકામન્ વ
 એઅઝામન્ લહુ અસ્સલામો અલચ્ક યા મન્
 અન્બઅલ્ લાહો લહુલ્ માઅ હતા શરેબ વર્તવા
 ફીલ્ અર્ઝિલ્ કફાએ અસ્સલામો અલચ્ક યબ્નઝ
 ઝબીહે વ અબઝ્ ઝબીહે અસ્સલામો અલચ્ક યા
 સાકેયલ્ હજીજે વ હાફેર ઝઝમ અસ્સલામો
 અલચ્ક યા મન્ જઅલલ્ લાહો મિન્ નસ્લેહી
 સય્હેદિલ્ મુર્સલીન વ ખયર અહ્લિસ્ સમાવાતે
 વલ્ અરઝીન અસ્સલામો અલચ્ક યા મન્ તાબ
 હવ્લલ્ કઅબતે વ જઅલ સબ્અત અશ્વાતિન્
 અસ્સલામો અલચ્ક યા મન્ રાય ફીલ્ મનામે
 સિલ્સેલતન્ નૂરે વ અલેમ અમ્હૂ મિન્ અહ્લિલ્
 જન્નતે અસ્સલામો અલચ્ક યા શખ્બતલ્ હમ્દે
 અસ્સલામો અલચ્ક વ અલા આબાએક વ
 અજદાદેક વ અબ્નાએક જમીઅન્ વ રહ્મતુલ્ લાહે
 વ બરકાતોહુ.

હઝરત અબૂ તાલિબ (અ.સ.) (રસૂલે
 અક્રમ (સ.અ.વ.) ના કાકા અને હઝરત
 અલી (અ.સ.) ના વાલિદ) ની ઝિયારત
 અસ્સલામો અલય્ક યા સય્યેદલ્ બત્હાએ વબ્ન
 રઈસેહા અસ્સલામો અલય્ક યા વારેસલ્ કઅબતે
 બઅદ તાસીસેહા અસ્સલામો અલય્ક યા કાફેલર્
 રસૂલે વ નાસેરહૂ અસ્સલામો અલય્ક યા અમ્મલ્
 મુસ્તફા વ અબલ્ મુર્તઝા અસ્સલામો અલય્ક યા
 બય્ઝતલ્ બલદે અસ્સલામો અલય્ક અય્યોહઝ
 ઝાબ્બો અનિદ્ દીને વલ્ બાઝેલો નફ્સહૂ ફી
 નુસ્રતે સય્યેદિલ્ મુર્સલીન અસ્સલામો અલય્ક વ
 અલા વલદેક અમીરિલ્ મોઅ્મેનીન વ
 રહ્મતુલ્લાહે વ બરકાતોહૂ.

રસૂલે અકરમ (સ.અ.) ની વાલેદા

આમેના બિન્તે વહબ ની ઝિયારત

અસ્સલામો અલય્કે અથ્થતોહત્ તાહેરતુલ્
મોતહ્હરતો અસ્સલામો અલય્કે યા મન્
પસ્સહલ્ લાહો બેઅમ્લશ્ શરફે અસ્સલામો
અલય્કે યા મન્ સતઅ મિન્ જબીનેહા નૂરો
સથ્થેદિલ્ અમ્બેયાએ ફઅઝાઅત્ બેહિલ્ અઝો
વસ્ સમાઓ અસ્સલામો અલય્કે યા મન્ નઝલત્
લેઅજલેહલ્ મલાએકતો વ ઝોરેબત્ લહા
હોજોબુલ્ જન્નતે અસ્સલામો અલય્કે યા મન્
નઝલત્ લેખિન્નતેહલ્ હૂરૂલ્ ઈનો વ સકઘ્નાહા
મિન્ શરાબિલ્ જન્નતે વ બશ્શર્તહા બેવેલાદતે
ખચ્ચિલ્ અમ્બેયાએ અસ્સલામો અલય્કે યા ઉમ્મ
રસૂલિલ્ લાહે અસ્સલામો અલય્કે યા ઉમ્મ
હબીબિલ્ લાહે ફહનીઅન્ લકે બેમા આતાકિલ્
લાહો મિન્ ફઝ્લે વસ્ સલામો અલય્કે વ અલા
રસૂલિલ્ લાહે સલ્લલ્ લાહો અલય્કે વ આલેહી વ
રહ્મતુલ્ લાહે વ બરકાતોહૂ.

ઉમ્મુલ મોઅ્મેનીન હઝરત ખદીજા
ખોવય્લદ્ (અ.સ.) ની ઝિયારત

અસ્સલામો અલય્હે યા ઉમ્મલ્ મોઅ્મેનીન
અસ્સલામો અલય્હે યા ઝજત સય્થેદિલ્ મુર્સલીન
અસ્સલામો અલય્હે યા ઉમ્મ ફાતેમતઝ્ ઝહૂરાએ
સય્થેદતે નેસાઇલ્ આલમીન અસ્સલામો અલય્હે
યા અવ્વલલ્ મોઅ્મેનાતે અસ્સલામો અલય્હે યા
મન્ અન્ફકત્ માલહા ફી નુસતે સય્થેદિલ્
અમ્બેયાએ વ નસરતહો મસ્ તતાઅત્ વ દાફઅત્
અન્હુલ્ અઅદાઅ અસ્સલામો અલય્કે યા મન્
સલ્લમ અલય્હા જબ્રઈલો વ બલ્લગહસ્ સલામો
મેનલ્ લાહિલ્ જલીલે ફહનીઅન્ લકે બેમા
અવ્લાકિલ્ લાહો મિન્ ફઝ્લે વસ્ સલામો અલય્હે
વ રહ્મતુલ્ લાહે વ બરકાતોહૂ.

કબ્રસ્તાને અબૂ તાલિબમાં ફરઝાન્દે રસૂલ
(સ.અ.) હઝરત કાસિમ (અ.સ.) ની
ઝિયારત

અસ્સલામો અલય્ક યા સય્યેદના યા કાસેમબ્ન
રસૂલિલ્ લાહે અસ્સલામો અલય્ક યબ્ન
નબીયિલ્ લાહે અસ્સલામો અલય્ક યબ્ન
હબીબિલ્ લાહે અસ્સલામો અલય્ક યબ્નલ્
મુસ્તફા અસ્સલામો અલય્ક વ અલા મન્ હવ્લેક
મેનલ્ મોઅ્મેનીન વલ્ મોઅ્મેનાતે રઝેયલ્
લાહો તઆલા અન્કુમ્ વ અઝાકુમ્ અહ્સનર
રેઝા વ જઅલલ્ જન્નત મન્ઝેલકુમ્ વ મસ્કનકુમ્
વ માવાકુમ્ અસ્સલામો અલય્કુમ્ વ રહ્મતુલ્ લાહે
વ બરકાતોહૂ.

શોહદાએ ફખ નો મઝાર

અબ્બાસી ખલીફા મૂસા હાદી ના આદેશાનુસાર આ જગ્યા ઉપર ઔલાદે ફાતેમા (સ.અ.) ના લગભગ સો (૧૦૦) માણસ શહીદ અને દફન કરવામાં આવ્યા છે. તેમની ઝિયારત તે જ છે જે ઇમામ ઝાદાઓ ની ઝિયારત છે અને તે નીચે પ્રમાણે છે:

અસ્સલામો અલા જદેકોમુલ્ મુસ્તાફા અસ્સલામો
અલા અબીકોમુલ્ મુર્તઝરૂ રેઝા અસ્સલામો
અલસ્ સય્યેદખિલ્ હસને વલ્ હુસય્ને
અસ્સલામો અલા ખદીજત ઉમ્મિલ્ મોઅ્મેનીન
ઉમ્મે સય્યેદતે નેસાઇલ્ આલમીન અસ્સલામો
અલા ફાતેમત ઉમ્મિલ્ અઇમ્મતિત્ તાહેરીન
અસ્સલામો અલન્ નોકૂસિલ્ ફાખેરતે બોહૂરિલ્
ઓલૂમિઝ્ ઝાખેરતે શોફઆએ ફીલ્ આખેરતે વ
અવ્લેયાઈ ઇન્દ અઢિરૂ રૂહે એલલ્ એઝામિન્
નખેરતે અઇમ્મતિલ્ ખલ્કે વ વોલાતિલ્ હક્કે
અસ્સલામો અલય્કુમ્ અય્યોહલ્ અશખાસુશ્
શરીફતુત્ તાહેરતુલ્ કરીમતો અશહદો અન્ લા
એલાહ ઇલ્લલ્ લાહો વ અન્ન મોહમ્મદન્ અબ્દોહૂ

વ મુસ્તફાહો વ અન્ન અલીયન્ વલીયોહૂ વ મુજ્તબાહો અન્નલ્ એમામત ફી વુલ્દેહી એલા યલ્મિદ્ દીને નઅલ્મો ઝાલેક ઇલ્મલ્ યકીને વ નહ્નો લેઝાલેક મોઅતકેદૂન વ ફી નસ્રેહિમ્ મુજ્તહેદૂન.

હુજૂરે ઇસ્માઇલ

મસ્જિદે હરામ માં ખાનએ કાબા પાસે ઉત્તર દિશા અને પશ્ચિમ દિશા વચ્ચે હદ્દે ફાસિલ ઉપર હઝરતે ઇસ્માઇલ નો હુજૂરો છે. તેમાં હઝરતે ઇસ્માઇલ (અ.સ.), આપ (અ.સ.) ની વાલેદા - જનાબે હાજરા (સ.અ.) અને ઘણા બધા પૈગમ્બરો ની કબરો આવેલી છે. અમુક રિવાયતો થી જણાય છે કે ખાનએ કાબા ની આજૂ-બાજૂ ઘણા-બધા પૈગમ્બરો ની કબરો આવેલી છે. તેમની પણ ઝિયારત કરવામાં આવે છે.

હુજૂરે તમત્તોઅ નો એહરામ હુજૂરે ઇસ્માઇલ માં - મીઝાબ ની નીચે બાંધવું મુસ્તહબ છે. દોઆ, ઇસ્તેગફાર અને રહેમત અને હાજત તલબ કરવા માટે બહેતરીન જગ્યા છે.

હુજરે ઇસમાઈલ માં ઝિયારતે હઝરત
ઇસ્માઈલ (અ.સ.) અને જનાબે હાજરા
(અ.સ.)

અસ્સલામો અલા સય્યેદેના ઇસ્માઈલ ઝબીહિલ્
લાહિબ્ન ઇબ્રાહીમ ખલીલિલ્ લાહે અસ્સલામો
અલય્ક યા નબીયિલ્ લાહે વબ્ન નબીયેહી
અસ્સલામો અલય્ક યા સફીયિલ્ લાહે વબ્ન
સફીયેહી અસ્સલામો અલય્ક યા મન્ અત્બઅલ્
લાહો લહૂ બેઅર ઝમ્ઝમ હીન અસ્કનહૂ અબૂહો
બેવાદિન્ ગય્દે ઝી ઝરઘન્ ઇન્દ બત્તિલ્ લાહિલ્
મોહર્રમે વસ્ તજાબલ્ લાહો ફીહે દઅવત અબીહે
ઇબ્રાહીમ હીન કાલ : “રબ્બના ઇન્ની અસ્કન્તો
મિન્ સુર્રીય્તી બેવાદિન્ ગય્દે ઝી ઝરઘન્ ઇન્દ
બત્તેકલ્ મોહર્રમે રબ્બના લેયોકીમુસ્ સલાત
ફજૂઅલ્ અફ્એદતન્ મેનન્ નાસે તહ્વી
એલય્હિમ્ વર્ર સુકહુમ્ મેનસ્ સમરાતે
લઅલ્લહુમ્ યશ્કોર્રન” અસ્સલામો અલય્ક યા

મનુ સલ્લમ નફસહૂ લિઝ્ઝિઝ્ઝે તાઅતનુ
 લેઅમ્મિલ્ લાહે તઆલા ઇઝ્ કાલ લહૂ અબૂહોઃ
 “ઇત્રી અરા ફીલ્ મનામે અત્રી અઝ્બહોક ફન્ઝુરુ
 મા ઝા તરા કાલ યા અબતિફ્ અલ્ મા તોઅમરો
 સતજેદોની ઇનુ શાઅલ્ લાહો મેનસુ સાબેરીન”
 ફદફઅલ્ લાહો અન્હુઝ્ ઝિબ્હ વ ફદાહો
 બેઝિબ્હિનુ અઝીમે અસ્સલામો અલય્ક યા મનુ
 અઆન અબાહો અલા બેનાઇલ્ કઅબતે કમા
 કાલલ્ લાહો તઆલાઃ “વ ઇઝ્ યફ્ઓ
 ઇબ્રાહીમુલ્ કવાએદ મેનલ્ બયો વ ઇસ્માઈલો
 રબ્બના તકબ્બલ્ મિન્ના ઇન્નક અન્તાસુ સમીઉલ્
 અલીમો” અસ્સલામો અલય્ક યા મનુ મદહહુલ્
 લાહો તઆલા ફી તેકાબેહી બેકવ્લેહીઃ “વઝ્ કુરુ
 ફીલ્ કેતાબે ઇસ્માઈલ ઇન્નહૂ કાન સાદેકલ્ વઅદે
 વ કાન રસૂલનુ નબીયનુ વ કાન યામોરો
 અહ્લહૂ બિસ્સલાતે વઝ્ ઝકાતે વ કાન ઇન્દ
 રબ્બેહી મઝીયનુ” અસ્સલામો અલય્ક યા મનુ

જાલલ્ લાહો મિન્ સુરીયતેહી મોહમ્મદન્
 સય્દેલ્ મુર્સલીન વ ખાતમન્ નબીય્હીન સલ્લલ્
 લાહો અલય્હે વ આલેહી વ સલ્લમ અસ્સલામો
 અલય્ક વ અલા અબીક ઇબ્રાહીમ ખલીલિલ્ લાહે
 વ અલા અબીક ઇસ્હાક નબીય્હીલ્ લાહે
 અસ્સલામો અલય્ક વ અલા જમીએ અમ્બેયાઇલ્
 લાહિલ્ મદ્ફૂનીન બેહાઝેહિલ્ બુક્અતિલ્
 મોબારકતિલ્ મોઅઝ્ઝમતે અસ્સલામો અલય્ક વ
 અલા ઉમ્મકત્ તાહેરતિસ્ સાબેરતે હાજર વ
 રહ્મતુલ્ લાહે વ બરકાતોહૂ હશર્નલ્ લાહો ફી
 સુબ્રતેકુમ્ તહ્ત લેવાએ મોહમ્મદિન્ સલ્લલ્
 લાહો અલય્હે વ આલેહી વ સલ્લમ વ લા
 જાલલ્હુલ્ લાહો આખરલ્ અહ્દે મિન્
 ઝેયારતેકુમ્ વસ્ સલામો અલય્કુમ્ વ રહ્મતુલ્
 લાહે વ બરકાતોહૂ.

ત્યાર બાદ બે (૨) રકઅત નમાઝે ઝિયારત પઢે અને
 તેનો સવાબ હજરતે ઇસ્માઇલ (અ.સ.) ને હદિયો કરે.

હુજરે ઇસ્માઈલ માં તમામ નબીયો ની ઝિયારત

અલ્લાહ ના નબીયો માંથી દરેક ની નીચ્ચત થી અથવા તેઓ બધાની પાક રૂહો ની ઝિયારત ની નીચ્ચત થી તે ઝિયારત પઢે જે મરહૂમ કુલેની (રેહ.) એ ‘કાફી’ માં શેખે તૂસી (રેહ.) એ ‘તહઝીબ’ માં અને ઇબ્ને કુલ્વયહ (રેહ.) એ ‘કામેલુઝ ઝિયારત’ માં નકલ કરી છે. તે ઝિયારત નો શરૂઆતનો ભાગ આ છે.

**અસ્સલામો અલા અવ્લેયાઇલ્ લાહે વ
અસ્ફેયાએહી...**

જે ઝિયારતે જામઅહ છે. ઝિયારત પછી મોહમ્મદ (સ.અ.વ.) અને આલે મોહમ્મદ (સ.અ.વ.) ઉપર વધારે માં વધારે સલવાત પાઠવે અને પોતાના માટે તથા મોઅમેનીન અને મોઅમેનાત માટે જેમ ચાહે તેવી દોઆ કરે.

મક્કા અને મદીના વચ્ચે આવેલા મુકદ્દસ મકાનો

તે મકાનો અને પવિત્ર જગ્યાઓ જે મક્કા અને મદીના ના રસ્તા વચ્ચે આવેલા છે. જેમ કે મસ્જિદે તનઈમ ના નજદીક 'શોહદાએ ફખ' ની કબરો, તાએફ ની વાદી (ખીણ) માં અબ્દુલ્લાહ બિન અબ્બાસ ની કબર, મક્કા થી બે (૨) ફરસખ દૂર 'સરફ' માં રસૂલ (સ.અ.વ.) ના બીબી મય્મૂના ની કબર, 'જિદ્દા' માં હઝરતે હવ્વા (અ.સ.) અને 'અબવા' માં હઝરત આમેના (અ.સ.) ની કબર, 'જોહફા' થી નજદીક મસ્જિદે ગદીરે ખુમ (જોહફા થી બે અથવા ત્રણ માઈલ દૂર), 'રબ્જા' માં હઝર અબૂઝરે ગેફારી (રેહ.) ની કબર, 'બદર' માં 'શોહદાએ બદર' ની કબરો, અબ્દુલ્લાહ બિન હારિસ બિન અબ્દુલ મુત્તલિબ ની કબર, આ જંગે બદર થી વાપસી ઉપર વધારે જખ્મી થયા હોવાના લીધે શહીદ થયા અને મદીના થી ૧૭ કિલોમીટર દૂર 'રવહા' માં દફન થયા.

તેમાં થી અમુક વિષે ખુલાસો બયાન કરવા માં આવ્યો છે.

મસ્જિદે ગદીરે ખુમ

જોહફા થી ત્રણ (૩) માઇલ દૂર અને એક રિવાયત અનૂસાર બે (૨) માઇલ દૂર આવેલી છે.

શેખે સદૂક (રેહ.) એ ‘મન લા યહઝોરોહુલ ફકીહ’ માં ઇમામ સાદિક (અ.સ.) થી રિવાયત કરી છે કે મસ્જિદે ગદીર માં નમાઝ પઢવી મુસ્તહબ છે.

હઝરત આમેના (સ.અ.) અબ્વા માં

અબ્વા એક ગામ નું નામ છે. મીકાતે જોહફા થી ૧૨ મીલ દૂર આવેલું છે. રસૂલે અકરમ (સ.અ.વ.) ની વાલેદા જનાબે આમેના બિન્તે વહબ (સ.અ.) મદીના થી પોતાના શાહર જનાબ અબ્દુલ્લાહ (અ.સ.) ની કબર ની ઝિયારત પછી મક્કા તરફ વાપસી માં આ ગામ માં બીમાર પડી ગયા ને ત્યાં જ ઇન્તેકાલ કરી ગયા. અબ્વા માં તેમની કબર મશહૂર છે. આમેના બિન્તે વહબ ની તે જ ઝિયારત પઢવી મુસ્તહબ છે જે મક્કએ મોકર્રમા ના મોઅતબર મઝારો ના ભાગ માં બયાન થઇ છે.

રબ્બા માં જનાબ અબૂઝરે ગેફારી (રેહ.) ની ઝિયારત

રબ્બા, મક્કા અને મદીના ના રસ્તા ઉપર છે. સિફરા - જેને આજે વાસ્તહ કહે છે - થી નજદીક છે જનાબે અબૂઝરે ગેફારી (રેહ.) અને બીજા સહાબીઓ ત્યાં દફન છે. મુસ્તહબ છે કે જનાબે અબૂઝર (રેહ.) ની ઝિયારત નીચે મુજબ પઢે:

અસ્સલામો અલય્ક યા અબા ઝરિલ્ ગેફારીય્યો
અસ્સલામો અલય્ક યા સાહેબ રસૂલિલ્ લાહે
સલ્લલ્ લાહો અલય્હે વ આલેહી વ સલ્લમ વ
રહ્મતુલ્ લાહે વ બરકાતોહૂ અસ્સલામો અલય્ક
યા મન્ કાલ ફી હક્કેહી રસૂલુલ્ લાહે સલ્લલ્
લાહો અલય્હે વ આલેહી વ સલ્લમ 'મા
અકલ્લતિલ્ ગબ્રાઓ વ લા અઝલ્લતિલ્ ખઝાઓ
અલા ઝી લહ્જતિન્ અસ્દક મિન્ અબી ઝરિન્'

અસ્સલામો અલય્ક યા મન્ નતક બિલ્હકકે વ લમ્
 યખફ્ ફીલ્ લાહે લબત લાએમિન્ વ લા ઝુલ્મ
 ઝાલેમિન્ અતય્તોક ઝાએરન્ શાકેરન્
 લેબલાએક ફીલ્ ઇસ્લામે ફઅસ્અલુલ્ લાહલ્
 લઝી ખસ્સક બેસિદ્દિકેલ્ લહ્જતે વલ્ ખોશૂનતે
 ફી ઝાતિલ્ લાહે વ મોતાબઅતિલ્ ખય્થેરીનલ્
 ફાઝેલીન અન્ યોલ્લેયની હયાતક વ યોમીતની
 મમાતક વ યહ્શોરની મહ્શરક અલા ઇન્કારે મા
 અન્કર્ત વ મોનાબઝતે મન્ નાબઝત જમઅલ્
 લાહો બય્નના વ બય્નક વ બય્ન રસૂલેહી વ
 આલેહી સલ્લલ્ લાહો અલય્હે વ અલય્હિમ્ ફી
 મુસ્તકર્રે રહ્મતેહી વસ્ સલામો અલય્ક વ રહ્મતુલ્
 લાહે વ બરકાતોહૂ.

બદ્ર ના શહીદો ની ઝિયારત

બદ્ર, મદીનએ મુનવ્વરહ અને મક્કએ મોકર્રમા ની દરમિયાન આવેલી છે. જ્યાં જંગે બદ્રે કુબરા માં રસૂલે અકરમ (સ.અ.વ.) ના ચૌદ સહાબીઓ શહીદ થયા હતા. મસ્જીદે ઓરથ માં - કે જે શોહદાએ બદ્ર ની પાસે છે. બે (૨) રકઅત નમાઝ પઢે પછી શોહદાએ બદ્ર ની નીચે પ્રમાણે ઝિયારત પઢે.

અસ્સલામો અલા રસૂલિલ્ લાહે અસ્સલામો અલા
નબીયિલ્ લાહે અસ્સલામો અલા મોહમ્મદિબ્ને
અબ્દિલ્ લાહે અસ્સલામો અલા અહ્લે બત્તેહિત્
તાહેરીન અસ્સલામો અલય્કુમ્ અય્યોહશ્
શોહદાઉલ્ મોઅ્મેનૂન અસ્સલામો અલય્કુમ્ યા
અહ્લ બત્તિલ્ ઈમાને વત્ તવ્હીદે અસ્સલામો
અલય્કુમ્ યા અન્સાર દીનિલ્ લાહે વ અન્સાર
રસૂલેહી સલ્લલ્ લાહો અલય્હે વ આલેહી વ
સલ્લમ સલામુન્ અલય્કુમ્ બેમા સબર્તુમ્ ફનેઅમ્
ઉકબદ્ દારે અશહદો અન્નલ્ લાહ કદિખ્ તારકુમ્
લેદીનેહી વસ્ તફાકુમ્ લેરસૂલેહી વ અશહદો
અન્નકુમ્ કદ્ જાહદ્તુમ્ ફીલ્ લાહે હક્ક જેહાદેહી

વ નસર્તુમ્ લેદીનિલ્ લાહે વ સુત્રતે રસૂલેહી વ
 જુદ્તુમ્ બેઅન્ફોસેકુમ્ દૂનહૂ વ અશહદો અન્નકુમ્
 કોતિલ્તુમ્ અલા મિન્હાજે રસૂલિલ્ લાહે સલ્લલ્
 લાહો અલય્હે વ આલેહી વ સલ્લમ ફજઝાકોમુલ્
 લાહો અન્ નબીય્હેહી વ અનિલ્ ઇસ્લામે વ
 અહ્લેહી અફઝલલ્ જઝાએ વ અર્રફના ફી મહલ્લે
 રિઝ્વાનેહી વ મલ્લેએ ઇકામેહી મઅન્ નબીય્થીન
 વસ્ સિદ્દીકીન વશ્ શોહદાએ વસ્ સાલેહીન વ
 હસોન ઊલાએક રફીકન્ અશહદો અન્નકુમ્
 હિઝ્બુલ્ લાહે વ અન્ મન્ હારબકુમ્ ફકદ્
 હારબલ્ લાહો વ અન્નકુમ્ લેમનિલ્ મોકર્રબીનલ્
 ફાએઝીનલ્ લઝીન હુમ્ અહ્યાઉન્ ઇન્દ રબ્બેહિમ્
 યુઝ્કૂન ફઅલા મન્ કતલકુમ્ લઅન્તુલ્ લાહે
 વલ્ મલાએકતે વન્ નાસે અજમઈન વસ્ સલામો
 અલય્હુમ્ વ રહ્મતુલ્ લાહે વ બરકાતોહૂ.

અમૂમાલે ઝિલ્લજજ (દસ દિવસ ના અમૂમાલ)

ઝિલ્લજજ ફઝીલત વાળા મહીનાઓ માંથી એક છે. આ મહીના માં સાલેહ (નેક) લોકો, અસ્હાબો અને તાબેઇ નો વધારે પડતી ઇબાદત, નમાઝ અને દોઆ પઢતા હતા. ઝિલ્લજજ ના પહેલા દસ દિવસ મઅલૂમાત ના દિવસો છે જેનો ઝિક્ક કુરઆને મજીદ માં થયો છે. આ બહુજ વધારે બરકત અને ફઝીલત ના દિવસો છે. રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) થી રિવાયત કરવામાં આવી છે કે

અલ્લાહ ની નજદીક આ દસ દિવસ ના નેક અમૂમાલ અને ઇબાદત કોઇ પણ ઝમાના ના અમૂમાલ અને ઇબાદત બરાબર નથી.

આ દસ દિવસો ના અમુક અમૂમાલ આ છે:

૧. પહેલા નવ દિવસ રોઝા રાખવા તમામ ઉમર ના રોઝાઓ ના સવાબ બરાબર છે.
૨. દસ દિવસ સુધી નમાઝે મગરિબ અને ઇશા દરમિયાન એવી રીતે બે (૨) રકઅત નમાઝ પઢે કે દરેક રકઅત માં સૂરએ અલ-હમ્દ પછી એક વાર સૂરએ તૌહીદ અને સૂરએ અઅરાફ ની આયત નંબર ૧૪૨ ની તિલાવત કરે:

વ વાઅદ્ના મૂસા સલાસીન લખ્લતન્ વ

અત્મમ્નાહા બેઅગ્નિન્ ફતમ્મ મીકાતો રબ્બેહી
અર્બઈન લખતન્ વ કાલ મૂસા લેઅખીહે
હારૂનખ્ લુફ્ની ફી કબ્મી વ અસ્લેહ્ વ લા
તત્તબેઅ્ સબીલલ્ મુફ્સેદીન.

કે જેથી હાજીયો ના સવાબ માં શરીક થઇ જાય.

૩. પહેલી તારીખ થી અરફા ના દિવસ સુધી દરરોજ સુબ્હ
ની નમાઝ બાદ મગરિબ સુધી (કોઇ પણ સમયે) આ
દોઆને પઢે. કે તેને શોખ અને સચ્ચદ (રેહ.) એ હઝરત
ઇમામ સાદિક (અ.સ.) થી નકલ કરી છે:

અલ્લાહુમ્મ હાઝેહિલ્ અય્યામુલ્ લતી ફઝ્ઝલ્તહા
અલલ્ અય્યામે વ શર્ફતહા કદ્ બલ્લગ્તનીહા
બેમન્નેક વ રહ્મતેક ફઅન્ઝિલ્ અલય્યા મિન્
બરકાતેક વ અવ્સેઅ્ અલય્યા ફીહા મિન્
નઅમાએક અલ્લાહુમ્મ ઇન્ની અસૂઅલોક અન્
તોસલ્લેય અલા મોહમ્મદિવ્ વ આલે મોહમ્મદિન્
વ અન્ તહ્દેયના ફીહા લેસબીલિલ્ હોદા વલ્
અફાફે વલ્ ગેના વલ્ અમલે ફીહા બેમા
તોહિબ્બો વ તર્ઝા અલ્લાહુમ્મ ઇન્ની અસૂઅલોક
યા મલ્લેઅ કુલ્લે શકવા વ યા સામેઅ કુલ્લે
નજવા વ યા શાહેદ કુલ્લે મલાઈન્ વ યા આલેમ

કુલ્લે ખફીયતિન્ અન્ તોસલ્લેય અલા
 મોહમ્મદિન્ વ આલે મોહમ્મદિન્ વ અન્ તકશેફ
 અન્ના ફીહલ્ બલાઅ વ તસ્તજીબ લના ફીહદ્
 દોઆઅ વ તોકવ્વેયના ફીહા વ તોઈનના વ
 તોવફફેકના ફીહા લેમા તોહિબ્બો રબ્બના વ
 તર્જા વ અલા મફ્તરઝ્ત અલ્યા મિન્ તાઅતેક
 વ તાઅતે રસૂલેક વ અહ્લે વેલાયતેક અલ્લાહુમ્મ
 ઇમ્મી અસૂઅલોક યા અહ્મરૂ રાહેમીન અન્
 તોસલ્લેય અલા મોહમ્મદિન્ વ આલે મોહમ્મદિન્
 વ અન્ તહબ લના ફીહરૂ રેઝા ઇમ્મક સમીઉદ્
 દોઆએ વ લા તહ્રિમ્ના ખયર મા તુન્ઝેલો ફીહા
 મેનસૂ સમાએ વ તહ્હિર્ના મેનઝ્ ઝોનૂબે યા
 અલ્લામલ્ ગોયૂબે વ અલ્જિબ્ લના ફીહા દારલ્
 ખોલૂદે અલ્લાહુમ્મ સલ્લે અલા મોહમ્મદિન્ વ
 આલે મોહમ્મદિન્ વ લા તત્રૂક્ લના ફીહા
 ઝબન્ ઇલ્લા ગફર્તહુ વ લા હમ્મન્ ઇલ્લા
 ફર્જતહુ વ લા દય્નન્ ઇલ્લા કઝય્તહુ વ લા
 ગાએબન્ ઇલ્લા અદય્તહુ વ લા હાજતન્ મિન્
 હવાએજિદ્ દુન્યા વલ્ આખેરતે મિન્ હવાએજિદ્

દુન્યા વલ્ આખેરતે ઇલ્લા સહ્હલ્લાહા વ
 યસ્સર્તાહા ઇમ્મક અલા કુલ્લે શયૂઈન્ કદીરૂન્
 અલ્લાહુમ્મ યા આલેમલ્ ખફીયાતે યા રાહેમલ્
 અબરાતે યા મોજીબદ્ દઅવાતે યા રબ્બલ્
 અરઝીન વસ્ સમાવાતે યા મન્ લા તતશાબહુ
 અલચ્છિલ્ અસ્વાતો સલ્લે અલા મોહમ્મદિન્ વ
 આલે મોહમ્મદિન્ વજૂઅલ્ના ફીહા મિન્
 ઓતકાએક વ તોલકાએક મેનન્ નારે વલ્
 ફાએઝીન બેજમ્તેક વન્ નાજીન બેરહ્મતેક યા
 અર્હમર્ રાહેમીન વ સલ્લલ્ લાહો અલા
 સય્યેદના મોહમ્મદિન્ વ આલેહી અજમઈન.

૪. દસ દિવસ સુધી દર રોજ નીચે લખેલી દોઆઓ પઢે
 હઝરત જિબ્રઈલ (અ.સ.) આ દોઆઓ હઝરત ઇસા
 (અ.સ.) માટે અલ્લાહ તરફથી હદિયો લાવ્યા હતા:

(૧) અશહદો અન્ લા એલાહ ઇલ્લલ્ લાહો
 વહ્દહુ લા શરીક લહુ લહુલ્ મુલ્કો વ લહુલ્
 હમ્દો બેયદેહિલ્ ખય્રો વ હોવ અલા કુલ્લે
 શયૂઈન્ કદીરૂન્.

(૨) અશહદો અન્ લા એલાહ ઇલ્લલ્ લાહો વહ્દહુ લા શરીક લહુ અહદન્ સમદન્ લમ્ યતખિઝ્ સાહેબતન્ વ લા વલદન્.

(૩) અશહદો અન્ લા એલાહ ઇલ્લલ્ લાહો વહ્દહુ લા શરીક લહુ અહદન્ સમદન્ લમ્ યલિદ્ વ લમ્ યૂલદ્ વ લમ્ યકુન્ લહુ કોફોવન્ અહદુન્.

(૪) અશહદો અન્ લા એલાહ ઇલ્લલ્ લાહો વહ્દહુ લા શરીક લહુ લહુલ્ મુલ્કો વ લહુલ્ હમ્દો યોહી વ યોમીતો વ હોવ હય્યુન્ લા યમૂતો બેયદેહિલ્ ખરો વ હોવ અલા ફુલ્લે શય્ઈન્ કદીરુન્.

(૫) હસ્બેયલ્ લાહો વ કફા સમેઅલ્ લાહો લેમન્ દઆ લય્સ વરાઅલ્ લાહે મુન્તાહા અશહદો લિલ્લાહે બેમા દઆ વ અન્નહુ બરીઉન્ મિમ્મન્ તબર્અ વ અન્ન લિલ્લાહિલ્ આખેરત વલ્ ઊલા.

હઝરત ઈસા (અ.સ.) સે આ પાંચ દોઆઓ માંથી દરેક દોઆને સો (૧૦૦) વખત પઢવાનો બહુજ વધારે સવાબ નકલ કર્યો છે.

૫. દસ દિવસ સુધી દરરોજ અમીરૂલ મોઅમેનીન (અ.સ.) થી નકલ થવા વાળી તહેલીલ (અલ્લાહ ની એકતા નો ઉચ્ચાર) પઢે. આનો બહુજ વધારે સવાબ છે. બહેતર છે કે દરરોજ દસ વખત આ દોઆ પઢે:

લા એલાહ ઇલ્લલ્ લાહો અદદલ્ લયાલી વદ્
 દોહૂરે લા એલાહ ઇલ્લલ્ લાહો અદદ અમ્વાજિલ્
 બોહૂરે લા એલાહ ઇલ્લલ્ લાહો વ રહ્મતોહુ
 ખરુન્ મિમ્મા યજ્મગિન લા એલાહ ઇલ્લલ્
 લાહો અદદશ્ શલ્કે વશ્ શજરે લા એલાહ ઇલ્લલ્
 લાહો અદદશ્ શઅરે વલ્ વબરે લા એલાહ
 ઇલ્લલ્ લાહો અદદલ્ હજરે વલ્ મદરે લા એલાહ
 ઇલ્લલ્ લાહો અદદ લમ્હિલ્ ઓયૂને લા એલાહ
 ઇલ્લલ્ લાહો ફિલ્ લય્લે એલા અસ્અસ વસ્
 સુબ્હે એઝા તનફફસ લા એલાહ ઇલ્લલ્ લાહો
 અદદરે રેયાહે ફિલ્ બરારી વસ્ સોખૂરે લા
 એલાહ ઇલ્લલ્ લાહો મેનલ્ યલ્લે એલા યલ્લે
 યુન્ફખો ફિસ્ સૂરે.

ઝિલ્લજજ મહિના ની પહેલી તારીખ ના અઅમાલ

ઝિલ્લજજ મહિના ની પહેલી તારીખ બહુજ મુબારક તારીખ છે. તે દિવસ ના અમુક અઅમાલ છે:

૧. રોઝો રાખવો, કે એંસી (૮૦) મહિનાઓ ના રોઝા નો સવાબ મળે છે.
૨. હઝરત ફાતેમા ઝહરા (સ.અ.) ની નમાઝ પઢે, શેખ કહે છે: રિવાયત છે કે આ નમાઝ ચાર (૪) રકઅત છે. બે બે (૨-૨) રકઅત કરીને, જેમ નમાઝે અમીરૂલ મોઅમેનીન (અ.સ.) છે. દરેક રકઅત માં સૂરએ હમ્દ પછી પચાસ (૫૦) વખત સૂરએ તૌહીદ પઢે. નમાઝ તમામ થયા પછી તસ્બીહે ફાતેમા ઝહરા (સ.અ.) પઢે. અને આ દોઆ પઢે:

સુબ્હાન ઝિલ્ ઇઝ્ઝિઝશ્ શામેખિલ્ મોનીફે
સુબ્હાન ઝિલ્ જલાલિલ્ બાઝેખિલ્ અઝીમે
સુબ્હાન ઝિલ્ મુલ્કિલ્ ફાખેરિલ્ કદીમે સુબ્હાન
મન્ યરા અસરન્ નમ્લતે ફિસ્સફા સુબ્હાન મન્
યરા વક્અત્ તય્રે ફિલ્ હવાએ સુબ્હાન મન્ હોવ
હાકઝા વ લા હાકઝા ગય્રોહૂ.

૩. ઝવાલ થી અડધા કલાક પહેલા બે (૨) રકઅત નમાઝ પઢે. દરેક રકઅત માં સૂરએ હમ્દ પછી સૂરએ તૌહીદ,

આયતુલ કુરસી, અને સૂરએ કદ્ર ની દસ-દસ (૧૦-૧૦) વખત તિલાવત કરે.

૪. જે શખ્સ ને કોઈ ઝાલિમ નો ખૌફ હોય તો આજના દિવસે કહે:

હસ્બી હસ્બી હસ્બી મિન્ સોઆલી ઇલ્મોક બેહાલી.

જેથી અલ્લાહ તઆલા તે ઝાલિમ થી તેને નજાત આપે. આ પણ જાણવું જોઈએ કે આજના દિવસે જનાબે ઇબ્રાહીમ ખલીલ (અ.સ.) ની વિલાદત નો દિવસ છે, અને શૈખૈન (રેહ.) ની રિવાયત ની બિના પર આજના દિવસે જનાબે ફાતેમા ઝહરા (સ.અ.) ની શાદી જનાબે અમીરૂલ મોઅમેનીન (અ.સ.) સાથે થઈ હતી.

ઝિલ્હજ્જ ની સાતમી નો દિવસ

સાતમી ઝિલ્હજ્જ હિજરી સન ૧૧૪ માં હઝરત ઇમામ બાકિર (અ.સ.) મદીના માં વફાત પામ્યા. આ શીઆઓ માટે ગમનો દિવસ છે.

ઝિલ્હજ્જ ની આઠમી નો દિવસ

આઠમી તરવીયહ નો દિવસ છે. આ દિવસ ના રોઝા ની બહુજ ફઝીલત છે. રિવાયત માં છે કે સાઠ (૬૦) વર્ષ નો કફ્ફારો છે. આજ ના દિવસે ગુસ્લ કરવું શેખ અને શહીદ

(રેહ.) અનુસાર મુસ્તહબ છે.

નવમી ની રાત

અરફા ની રાત, બરકત વાળી અને કાઝેયુલ હાજત થી મુનાજાત કરવાની રાત છે. આ રાત માં તૌબા કબૂલ અને દોઆ મુસ્તજાબ થાય છે. જે શખ્સ આ રાત ને ઇબાદત માં વીતાવી દે તેને એકસો સિત્તેર (૧૭૦) વર્ષ ની ઇબાદત નો સવાબ મળે છે. આ રાત ના અમુક અઅમાલ છે કે જે પહેલા બયાન થઈ ચુક્યા છે.

નવમી નો દિવસ

અરફા નો દિવસ છે જે ઘણી મોટી ઇદનો દિવસ છે. જો કે તેને ઇદ નું નામ આપવામાં નથી આવ્યું પણ આ તે દિવસ છે કે જેમાં ખુદાવન્દે આલમે પોતાના બંદાઓ ને ઇબાદત અને તાઅતગુઝાર ના નામે પોકાર્યા છે. આજ ના દિવસે અલ્લાહ તઆલા ની સખાવત અને એહસાન નું દસ્તરખ્વાન પોતાના બંદાઓ માટે બીછાવવામાં આવે છે તથા આજે શયતાન ઘણો ઝલીલ થાય છે. તેના ઉપર બીજા દિવસો કરતાં આજે વધારે ફિટકાર થાય છે.

આ દિવસ ના અમુક અઅમાલ છે કે જે પહેલા બયાન થઈ ચુક્યા છે.

દસમી ની રાત

આ ઘણી મોતબર્રિક રાતોમાં થી છે. આ તે ચાર રાતોમાં થી એક રાત છે જેમાં જાગતા રહેવું મુસ્તહબ છે. આજની રાતે આસમાન ના દરવાજા ખુલ્લા હોય છે. આજ ની રાત માં ઇમામ હુસૈન (અ.સ.) ની ઝિયારત મુસ્તહબ છે અન્ આ દોઆ પઢે:

યા દાએમલ્ ફઝ્લે અલલ્ બરિય્થતે યા બાસેતલ્
યદઅને બિલ્ અતિય્થતે યા સાહેબલ્ મવાહેબિસ્
સનિય્થતે સલ્લે અલા મોહમ્મદિન્ વ આલેહિ
ખરિલ્ વરા સજિય્થતન્ વગ્ફિર્ લના યા ઝલ્
ઓલા ફી હાઝેહિલ્ અશિય્થતે.

દસમી નો દિવસ

ઈદે કુર્બાન છે. ઘણો જ ફઝીલત વાળો દિવસ છે. તેના અમુક અઅમાલ બયાન થઈ ચુક્યા છે.

અમૂમાલે ઈદે ગદીર (૧૮ ઝિલ્હજ્જ)

ઈદે ગદીર અહલેબૈત (અ.સ.) ના માનવા વાળાઓ માટે બહુ જ મહત્વ નો દિવસ છે. કારણ કે આ આલે મોહમ્મદ (સ.અ.વ.) અને અદાલત અને રહબરી ની ઈદ છે. તમામ અઈમ્મઓ ની નઝર માં આ અત્યંત મુકદ્દસ અને મોહતરમ દિવસ છે. આજના દિવસે રસૂલે અકરમ (સ.અ.વ.) એ ગદીરે ખુમ માં હઝરત અલી (અ.સ.) ને પોતાના જાનશીન અને વલી મુકર્રર અને મનસૂબ કર્યા હતા.

ઓલમાઓ એ આ દિવસ ના જે અઅમાલ લખ્યા છે તે બહુજ વધારે છે. તેમાના અમુક આ છે:

૧. ગુસલ કરવું.
૨. ઝિયારતે અમીરૂલ મોઅમેનીન ખાસ કરીને ઝિયારતે અમીનુલ્લાહ પઢવી.
૩. બે (૨) રકઅત નમાઝ પઢે. બહેતર છે કે પહેલી રકઅત માં સૂરએ હમ્દ પછી સૂરએ કદ્ર અને બીજી રકઅત માં સૂરએ તૌહીદ પઢે. નમાઝ તમામ કરી સજ્દા માં જાય અને સો (૧૦૦) વાર શુકે ખુદા બજાવી લાવે. પછી સજ્દામાં થી માથું ઊંચું કરે અને આ દોઆ પઢે:

અલ્લાહુમ્મ ઇન્ની અસ્અલોક બેઅન્ન લકલ્ હમ્દ વહ્દક લા શરીક લક વ અન્નક વાહેદુન્ અહ્દુન્

સમદુન્ લમ્ તલિદ્ વ લમ્ તૂલદ્ વ લમ્ યકુન્
 લક કોફોવન્ અહદુન્ વ અન્ન મોહમ્મદન્ અબ્દોક
 વ રસૂલોક સલવાતોક અલય્હે વ આલેહી યા મન્
 હોવ કુલ્લ યલ્મિન્ ફી શઅન્નિન્ કમા કાન મિન્
 શઅનેક અન્ તફઝ્ઝલ્ત અલય્થ બેઅન્
 જઅલ્તની મિન્ અહ્લે એજાબતેક વ અહ્લે
 દીનેક વ અહ્લે દઅવથેક વ વફ્ફકતની લેઝાલેક
 ફી મુબ્તદએ ખલ્કી તફઝ્ઝોલન્ મિન્ક વ કરમન્
 વ જૂદન્ સુમ્મ અર્દફ્તલ્ ફઝ્લ ફઝ્લન્ વલ્ જૂદ
 જૂદન્ વલ્ કરમ કરમન્ રઅફ્તન્ મિન્ક વ
 રહ્મતન્ એલા અન્ જદદ્ત ઝાલેકલ્ અહ્દ લી
 તજ્જીદન્ બઅદ તજ્જીદેક ખલ્કી વ કુન્તો નસ્યન્
 મન્સીયન્ નાસેયન્ સાહેયન્ ગાફેલન્ ફઅત્મમ્ત
 નેઅમ્તક બેઅન્ ઝક્કર્તની ઝાલેક વ મનન્ત
 બેહી અલય્થ વ હદય્તની લહુ ફલ્યકુન્ મિન્
 શઅનેક યા એલાહી વ સય્થેદી વ મવ્લાય અન્
 તોતિમ્મ લી ઝાલેક વ લા તસ્લુબ્નીહે હત્તા
 તતવફ્ફાની અલા ઝાલેક વ અન્ત અમ્ની રાઝિન્
 ફઇન્નક અહ્કમુલ્ મુન્એમીન અન્ તોતિમ્મ

નેઅમતક અલથ્ય અલ્લાહુમ્મ સમેઅમ્ના વ
 અતઅના વ અજબ્ના દાઇક બેમત્રેક ફલકલ્
 હમ્દો ગુફાનક રબ્બના વ એલચ્કલ મસીરો
 આમત્રા બિલ્લાહે વહ્દહુ લા શરીક લહુ વ
 બેરસૂલેહી મોહમ્મદિન્ સલ્લલ્ લાહો અલચ્હે વ
 આલેહી વ સદ્કના વ અજબ્ના દાએયલ્ લાહે
 વત્ તબઅનર્ રસૂલ ફી મોવાલાતે મલ્લાના વ
 મલ્લલ્ મોઅમેનીન અમીરિલ્ મોઅમેનીન
 અલીય્થિબ્ને અબી તાલેબિન્ અબ્દિલ્ લાહે વ
 અબી રસૂલેહી વશ્ સિદ્દીકિલ્ અકબરે વલ્
 હુજ્જતે અલા બરીય્થતેહિલ્ મોઅથ્થદે બેહિ
 નબીય્થહુ વ દીનહુલ્ હક્કલ્ મોબીન અલમન્
 લેદીનિલ્ લાહે વ ખાઝેનન્ લેઇલ્મેહી વ અખ્બત
 ગખ્બિલ્ લાહે વ મવઅઝેઅ સિરિલ્ લાહે વ
 અમીનલ્ લાહે અલા ખલ્કેહિ વ શાહેદહુ ફી
 બરીય્થતેહિ અલ્લાહુમ્મ રબ્બના ઇમ્નના સમેઅના
 મોનાદેયન્ યોનાદી લિલ્ઇમાને અન્ આમેનૂ
 બેરબ્બેકુમ્ ફઆમત્રા રબ્બના ફિગિર્ અના
 ઝોનૂબના વ કફિર્ અત્રા સથ્થેઆતેના વ

તવફ્ફના મઅલ્ અબ્રારે રબ્બના વ આતેના મા
 વઅદ્તના અલા રોસોલેક વ લા તુખ્ખેના યઅલ્
 કેયામતે ઇમ્મક લા તુખ્ખેફુલ્ મીઆદ ફઈન્ના યા
 રબ્બના બેમન્નેક વ લુત્ફેક અજબ્ના દાએયક વત્
 તબઅનરૂ રસૂલ વ સદ્કનાહો વ સદ્કના મવ્લલ્
 મોઅમેનીન વ કફ્ફના બિલ્ જિબ્તે વત્ તાગૂતે
 ફવલ્લેના મા તવલ્લયા વહ્શુર્ના મઅ
 અઈમ્મતેના ફઈન્ના બેહિમ્ મોઅમેનૂન મૂકેનૂન વ
 લહુમ્ મુસ્લેમૂન આમન્ના બેસિર્રેહિમ્ વ
 અલાનેયતેહિમ્ વ શાહેદેહિમ્ વ ગાએબેહિમ્ વ
 હય્થેહિમ્ વ મય્યતેહિમ્ વ રઝીના બેહિમ્
 અઈમ્મતન્ વ કાદતન્ વ સાદતન્ વ હસ્બોના
 બેહિમ્ બઅના વ બઅલ્ લાહે દૂન ખલ્કેહી
 લાનખ્તગી બેહિમ્ બદલન્ વ લા નતખેઝો મિન્
 દૂનેહિમ્ વલીજતન્ વ બરેઅના એલલ્ લાહે મિન્
 ફુલ્લે મન્ નસબ લહુમ્ હર્બન્ મેનલ્ જિન્ને વલ્
 ઇન્સે મેનલ્ અવ્વલીન વલ્ આખેરીન વ કફ્ફના
 બિલ્ જિબ્તે વત્ તાગૂતે વલ્ અવ્સાનિલ્ અર્બઅતે
 વ અશ્યાએહિમ્ વ રઝીના બેહિમ્ અઈમ્મતન્ વ

કાદતન્ વ સાદતન્ વ હસ્થોના બેહિમ્ બચ્ના
 વ બચ્નલ્ લાહે દૂન ખલ્કેહી લા નખ્તગી બેહિમ્
 બદલન્ વ લા નત્તખેઝો મિન્ દૂનેહિમ્ વલીજતન્
 વ બરેઅના એલલ્ લાહે મિન્ કુલ્લે મન્ નસબ
 લહુમ્ હર્બન્ મેનલ્ જિન્ને વલ્ ઇન્સે મેનલ્
 અવ્વલીન વલ્ આખેરીન વ કફ્ના બિલ્ જિબ્તે
 વત્ તાગૂતે વલ્ અવ્સાનિલ્ અર્બઅતે વ
 અશ્યાએહિમ્ વ અત્બાએહિમ્ વ કુલ્લે મન્
 વાલાહુમ્ મેનલ્ જિન્ને વલ્ ઇન્સે મિન્ અવ્વલિદ્
 દહ્રે એલા આખેરેહી. અલ્લાહુમ્મ ઇન્ના નુશ્હેદોક
 અન્ના નદીનો બેમા દાન બેહી મોહમ્મદુન્ વ
 આલો મોહમ્મદિન્ સલ્લલ્ લાહો અલય્હે વ
 અલય્હિમ્ વ કવ્લોના મા કાલૂ વ દીનોના મા
 દાનૂ બેહિ મા કાલૂ બેહિ કુલ્ના વ મા દાનૂ બેહિ
 દિન્ના વ મા અન્કરૂ અન્કર્ના વ મન્ વાલવ્
 વાલચ્ના વમન્ આદવ્ આદચ્ના વ મન્ લઅનૂ
 લઅન્ના વ મન્ તબર્રઉ મિન્હો તબર્રઅના મિન્હો
 વ મન્ તરહૂહમૂ અલય્હે તરહૂહમ્ના અલય્હે
 આમન્ના વ સલ્લમ્ના વ રઝીના વત્તબઅના

મવાલેયના સલવાતુલ્ લાહે અલચ્છિમ્
 અલ્લાહુમ્મ ફતમ્મિમ્ લના ઝાલેક વ લા
 તસ્લુબ્નાહો વજ્ઝઅલ્હો મુસ્તકિર્રન્ સાબેતન્
 ઇન્દના વ લા તજ્ઝઅલ્હો મુસ્તઆરન્ વ અલ્લેના
 મા અલ્લયતના અલય્હે વ અમિત્ના એઝા અમત્તના
 અલય્હે આલો મોહમ્મદિન્ અઇમ્મતોના ફબેહિમ્
 નઅતમ્મો વ ઇય્યાહુમ્ નોવાલી વ અદૂવ્વહુમ્
 અદૂવ્વલ્ લાહે નોઆદી ફજ્ઝઅલ્ના મઅહુમ્ ફિદ્
 દુન્યા વલ્ આખેરતે વ મેનલ્ મોકર્કર્બીન ફઇન્ના
 બેઝાલેક રાઝૂન યા અર્હમર્ રાહેમીન.

ત્યાર પછી બીજો સિજદો કરે અને તેમાં એકસો
 (૧૦૦) વખત 'અલહમ્દો લિલ્લાહ' અને સો વખત 'શુકરન
 લિલ્લાહ' કહે.

રિવાયતમાં છે કે જે શખ્સ આ અઅમાલ બજાવી લાવશે
 તેને તે શખ્સ બરાબર સવાબ મળશે જે ગદીર ની ઇદ ના
 દિવસે રસૂલ (સ.અ.વ.) ની ખિદમત માં હાજર હોય. અને
 હઝરત અલી (અ.સ.) ના હાથ ઉપર બચ્ચત કરી હોય.
 બહેતર છે કે આ નમાઝ ઝવાલ ની નજદીક પઢે. કારણ કે
 રસૂલે અકરમ (સ.અ.) એ હઝરત અલી (અ.સ.) ને ગદીરે
 ખુમ માં આ સમયે જ લોકો ના ઇમામ અને ખલીફા તરીકે
 જાહેર કર્યા હતા.

૫. દોઆએ નુદબા પઢે.

૬. નીચે લખેલી દોઆ પઢે જે સૈયદ ઇબ્ને તાઉસ (રેહ.)
એ શોખે મુફીદ (રેહ.) થી નકલ કરી છે.

અલ્લાહુમ્મ ઇન્ની અસ્અલોક બેહક્કે મોહમ્મદિન્
નબીય્થેક વ અલીયિન્ વલીય્થેક વશ્ શઅને વલ્
કદ્રિલ્ લગ્ગી ખસસ્તહોમા બેહિ દૂન ખલ્કેક અન્
તોસલ્લેય અલા મોહમ્મદિન્ વ અલીયિન્ વ અન્
તબ્દઅ બેહેમા ફી કુલ્લે ખયિન્ આજેલિન્
અલ્લાહુમ્મ સલ્લે અલા મોહમ્મદિન્ વ આલે
મોહમ્મદિન્ અલ્ અઇમ્મતિલ્ કાદતે વદ્
દોઆતિસ્ સાદતે વન્ નોજૂમિઝ્ ઝાહેરતે વલ્
અઅલામિલ્ બાહેરતે વ સાસતિલ્ એબાદે વ
અર્કાનિલ્ બેલાદે વન્ નાકતિલ્ મુર્સલતે વસ્
સફીનતિન્ નાજેયતિલ્ જારેયતે ફિલ્ લોજજિલ્
ગામેરતે અલ્લાહુમ્મ સલ્લે અલા મોહમ્મદિન્ વ
આલે મોહમ્મદિન્ ખુઝ્ઝાને ઇલ્મેક વ અર્કાને
તલ્હીદેક વ દઆએમે દીનેક વ મઆદેને કરામતેક
વ સિફવતેક મિન્ બરીય્થતેક વ ખેયરતેક મિન્

ખલ્લેકલ્ અલ્લેયાઇલ્ અલ્લેયાઇન્ નોજબાઇલ્
 અબ્રારે વલ્ બાબિલ્ મુબ્તલા બેહિન્ નાસો મન્
 અતાહો નજા વ મન્ અબાહો હવા અલ્લાહુમ્મ
 સલ્લે અલા મોહમ્મદિન્ વ આલે મોહમ્મદિન્
 અહ્લિઝ્ ઝિક્કિલ્ લઝીન અમર્ત બેમસૂઅલતેહિમ્
 વ ઝવિલ્ કુર્બલ્ લઝીન અમર્ત બેમવદ્તેહિમ્ વ
 ફરઝ્ત હક્કહુમ્ વ જઅલ્તલ્ જન્નતે મઆદ મનિક્
 તસ્સ આસારહુમ્ અલ્લાહુમ્મ સલ્લે અલા
 મોહમ્મદિન્ વ આલે મોહમ્મદિન્ કમા અમરૂ
 બેતાઅતેક વ નહવ્ અન્ મઅસૂયતેક વ દલ્લૂ
 એબાદક અલા વહ્દાનીય્યતેક અલ્લાહુમ્મ ઇન્ની
 અસૂઅલોક બેહક્કે મોહમ્મદિન્ નબીય્યેક વ
 નજીબેક વ સફ્વતેક વ અમીનેક વ રસૂલેક એલા
 ખલ્લેક વ બેહક્કે અમીરિલ્ મોઅ્મેનીન વ
 યઅસૂબિદ્ દીને વ કાએદિલ્ ગુરિલ્
 મોહજજલીનલ્ વસીયિલ્ વફીયે વસૂ સિદ્દીકિલ્
 અકબરે વલ્ ફારૂકે બઅલ્ હક્કે વલ્ બાતેલે વશ્

શાહેદે લક વદ્ દાલ્લે અલચ્ક વસ્ સાદેએ
 બેઅત્રેક વલ્ મોજાહેદે વસ્ સાદેએ બેઅત્રેક વલ્
 મોજાહેદે ફી સબીલેક લમ્ તઅખુઝ્હો ફીક
 લબ્તો લાએમિન્ અન્ તોસલ્લેય અલા
 મોહમ્મદિન્ વ આલે મોહમ્મદિન્ વ અન્
 તજ્અલની ફી હાઝલ્ યબ્લિલ્ લઝી અકદ્ત ફીહે
 લેવલીએકલ્ અહ્દ પી અઅનાકે ખલ્કેક વ
 અકમલ્ લહોમુદ્ દીન મેનલ્ આરેફીન
 બેહુર્મતેહી વલ્ મોકિરીન બેફઝ્લેહિ મિન્
 ઓતકાએક વ તોલકાએક મેનન્ નારે વ લા
 તુશિમત્ બી હાસેદિન્ નેઅમે અલ્લાહુમ્મ ફકમા
 જઅલ્લાહુ ઇદકલ્ અકબર વ સમ્મય્તહુ ફિસ્
 સમાએ યબ્લલ્ અહ્દિલ્ મઅહ્દૂદે વ ફિલ્ અર્ઝ
 યબ્લલ્ મીસાકિલ્ મઅખૂઝે વલ્ જમ્ઇલ્ મસ્ઊલે
 સલ્લે અલા મોહમ્મદિન્ વ આલે મોહમ્મદિન્ વ
 અકિર્ બેહિ વ શર્ફના બેમઅરેફ્તેહી વ હદાના
 બેનૂરેહી યા રસૂલલ્ લાહે યા અમીરલ્

મોઅમેનીન અલય્કોમા વ અલા ઇત્રતેકોમા વ
 અલા મોહિબ્બીકોમા મિત્તી અફઝલુસ્ સલામે મા
 બકેયલ્ લય્લો વન્ નહારો વ બેકોમા
 અતવજજહો એલલ્ લાહે રબ્બી વ રબ્બેકોમા ફી
 નજાહે તલેબતી વ કઝાએ હવાએજી વ તય્સીરે
 ઓમૂરી અલ્લાહુમ્મ ઇત્તી અસ્અલોક બેહક્કે
 મોહમ્મદિન્ વ આલે મોહમ્મદિન્ અન્ તોસલ્લેય
 અલા મોહમ્મદિન્ વ આલે મોહમ્મદિન્ વ અન્
 તલ્અન મન્ જહદ હક્ક હાઝલ્ યબ્બે વ અન્કર
 હુર્મતહુ ફસદ અન્ સબીલેક લેઈત્ફાએ નૂરેક
 ફઅબલ્ લાહો ઇલ્લા અન્ યોતિમ્મ નૂરહુ
 અલ્લાહુમ્મ ફરિજ્ અન્ અહ્લે બય્તે મોહમ્મદિન્
 નબીય્તેક વક્શિફ્ અન્હુમ્ વ બેહિમ્ અનિલ્
 મોઅમેનીનલ્ કોરોબાતે અલ્લાહુમ્ મમ્લઇલ્
 અર્ઝ બેહિમ્ અદ્લન્ કમા મોલેઅત્ સુલ્મન્ વ
 જપ્રન્ વ અન્જિઝ્ લહુમ્ મા વઅદ્તહુમ્ ઇત્તક લા
 તુબ્લેફુલ્ મીઆદ.

૭. આપણા મોઅમિન ભાઈઓ થી મુલાકાત કરી નીચે

લખેલા તરીકા થી એક બીજા ને મુબારક બાદ પેશ કરવી નેઅમતે વિલાયત નો શુક ખુદા કરવો છે.

અહુમ્દો લિલ્લાહિલ્ લઝી જઅલના મેનલ્ મોતમસ્સેકીન બેવેલાયતે અમીરિલ્ મોઅ્મેનીન વલ્ અઇમ્મતે અલય્હેમુસ્ સલામ.

પછી પઢે:

અહુમ્દો લિલ્લાહિલ્ લઝી અકમના બેહાઝલ્ યવ્મે વ જઅલના મેનલ્ મૂફીન બેઅહ્દેહી એલના વ મીસાકેહિલ્ લઝી વાસકના બેહિ મિન્ વેલાયતે વોલાતે અમ્રેહિ વ કુવ્વામે બેકિસ્તેહિ વ લમ્ યજ્અલના મેનલ્ જાહેદીન વલ્ મોકઝ્ઝેબીન બેયવ્મિદ્ દીન.

૮. એકસો (૧૦૦) વખત કહે:

અલ્ હુમ્દો લિલ્લાહિલ્ લઝી જઅલ કમાલ દીનેહી વ તમામ નેઅમતેહિ બેવેલાયતે અમીરિલ્ મોઅ્મેનીન અલીય્ચિબ્ને અબી તાલેબિન્ અલય્હિસ્ સલામ.

૯. અકદે ઓખુવ્વત (ભાઈચારા ની શપથ): બહેતર છે કે મોઅ્મેનીન આજ ના દિવસે એક બીજા થી સીગએ મોવાખાત (ભાઈચારા નો કરાર) પઢે અને અલવી

વિલાયત થી ભરેલા દિલો ને નજદીક કરે અને બિરાદરી
અને ભાઈચારગી પર વફાદાર અને પાબન્દ રહે.

‘મુસ્તદરકુલ વસાએલ’ માં અકદે ઓખુવ્વત નો તરીકો
આ પ્રમાણે નકલ થયો છે. ઇન્સાન પોતાનો જમણો
હાથ બિરાદરે દીની ના જમણા હાત ઉપર મૂકે અને
કહે:

વ આખતોક ફિલ્ લાહે વ સાફતોક ફિલ્ લાહે
વ સાફતોક ફિલ્ લાહે વ આહદતુલ્ લાહ વ
મલાએકતહુ વ કોતોબહુ વ રોસોલહુ વ
અખેયાઅહુ વલ્ અઇમ્મતલ્ મઅસૂમીન
અલય્હેમુસ્ સલામો અલા અન્ની ઇન્ કુન્તો મિન્
અહ્લિલ્ જન્નતે વશ્ શફાઅતે વ ઓઝેન લી
બેઅન્ અદ્ખોલલ્ જન્નત લા અદ્ખોલોહા ઇલ્લા
વ અન્ત મઈ.

પછી બીજો મોઅમિન કહે:

કબિલ્તો

અને તે પછી કહે:

અસ્કતો અન્ક જમીઅ હોકૂકિલ્ ઓખુવ્વતે મા
ખલશ્ શફાઅત વદ્ દોઆએ વઝ્ ઝેયારત.

મુબાહેલાનો દિવસ - ૨૪ ઝિલ્હજી

એક પુરાણી સુન્નત આ છે કે જ્યારે બે (૨) વ્યક્તિયો વચ્ચે ઝગડો અને દુશ્મની હોય તો મુબાહેલા કરતા હતા અને ખુદા થી દોઆ કરતા હતા કે બાતિલ ઉપર અઝાબ મોકલી તેને હલાક કરી દે. અને જે હક્ક પર છે તેને કામયાબી અતા ફરમાવ.

નજરાન ના ઇસાઇ કેમ કે રસૂલ (સ.અ.વ.) ની રિસાલાત ઉપર યકીન નહોતા રાખતા તેથી તેઓ ચાહતા હતા કે મુબાહેલા દ્વારા હક્ક સામે આવી જાય.

નજરાન ના ઇસાઇ પોતાના રૂપ અને બનાવટ સાથે નક્કી થયેલા દિવસે, નક્કી કરેલી જગ્યા પર પહોંચી ગયા. રસૂલ (સ.અ.વ.) પણ પોતાના ખાસ અહલેબૈત (અ.સ.) સાથે મુબાહેલા માટે તશરીફ લાવ્યા.

મુબાહેલા શરૂ કરતા પહેલા રસૂલ (સ.અ.વ.) પોતાના મુબારક ખબા પર રિદા (ચાદર) નાખી અને પછી ઇમામ અલી (અ.સ.), હઝરત ફાતેમહ (સ.અ.), ઇમામ હસન (અ.સ.) અને ઇમામ હુસૈન (અ.સ.) ને રિદા માં દાખલ કર્યા અને ફરમાવ્યું:

ઓ પાલનહાર! દરેક પૈગમ્બર ને અહલેબૈત હોય છે જે તેમની નઝદીક તમામ મખ્સૂસતર (ખાસ) હોય છે. ઓ મારા પાલનહાર! આ લોકો મારા અહલેબૈત છે તેમને દરેક પ્રકારની બુરાઇ થી એવા પાક રાખ કે, જેવી રીતે પાક

રાખવાનો તને હકે છે.

હઝરત જિબ્રઇલ (અ.સ.) નાઝિલ થયા અને તેમની શાન માં આયતે તત્હીર લાવ્યા. ત્યાર બાદ રસૂલ (સ.અ.વ.) એ તે ચાર (૪) બુતુર્ગવારો ઉપર થી ચાદર હટાવી કે જેથી મુબાહેલા માટે તૈયાર થઇ જાય. જ્યારે નજરાન ના ઇસાઇઓ ની નિગાહ તેમના ઉપર પડી અને તેઓએ હઝરત રસૂલ (સ.અ.વ.) ની હક્કાનિયત અને અઝાબ ના આસાર ને જોયા તો મુબાહેલા કરવાની હિંમત ન કરી શક્યા. સુલેહ ની દોઆ કરી અને ‘જિઝયો’ દેવા પર રાજી થઇ ગયા.

આજના દિવસે હઝરત અમીરૂલ મોઅમેનીન (અ.સ.) એ રૂફૂઅ ની હાલત માં સાએલ ને પોતાની વીંટી અતા કરી અને આપ (અ.સ.) ની શાન માં આયત “**ઇન્નમા વલીઓકોમુલ્ લાહ**” નાઝિલ થઇ. આ દિવસ બહુજ મુબારક છે. આ દિવસ ના અમુક અઅમાલ વારિદ થયા છે:

૧. ગુસ્લ કરવું.
૨. રોઝો રાખવો.
૩. બે (૨) રકઅત નમાઝ: તેનો સમય અને રીત તે છે જે ઇદે ગદીર ની છે. પણ નમાઝે મુબાહેલા માં આયતુલ કુરસી ‘**હુમ્ ફીહા ખાલેદૂન**’ સુધી પઢે.
૪. દોઆએ મુબાહેલા પઢવી. જે માહે રમઝાન ની દોઆએ સહેર ની જેવી છે અને શેખ (રેહ.) અને સૈયદ (રેહ.) બન્ને એ નકલ કરી છે. દોઆએ રોઝે મુબાહેલા ઇમામ સાદિક (અ.સ.) થી આ પ્રમાણે નકલ થઇ છે.

અલ્લાહુમ્મ ઇતી અસૂઅલોક મિન્ બહાએક
 બેઅબહાહો વ કુલ્લો બહાએક બહીયુન્
 અલ્લાહુમ્મ ઇતી અસૂઅલોક બેબહાએક કુલ્લેહિ
 અલ્લાહુમ્મ ઇતી અસૂઅલોક મિન્ જલાલેક
 બેઅજલ્લેહિ વ કુલ્લો જલાલેક જલીલુન્
 અલ્લાહુમ્મ ઇતી અસૂઅલોક બેજલાલેક કુલ્લેહિ
 અલ્લાહુમ્મ ઇતી અસૂઅલોક મિન્ જમાલેક
 બેઅજમલેહિ વ કુલ્લો જમાલેક જમીલુન્
 અલ્લાહુમ્મ ઇતી અસૂઅલોક બેજમાલેક કુલ્લેહિ
 અલ્લાહુમ્મ ઇતી અદ્ઝીક કમા અમર્તની
 ફસ્તજિબ્ લી કમા વઅદ્તની અલ્લાહુમ્મ ઇતી
 અસૂઅલોક મિન્ અઝમતેક બેઅઅઝમેહા વ
 કુલ્લો અઝમતેક અઝીમુન્ અલ્લાહુમ્મ ઇતી
 અસૂઅલોક બેઅઝમતેક કુલ્લેહા અલ્લાહુમ્મ ઇતી
 અસૂઅલોક મિન્ નૂરેક બેઅન્વરેહિ વ કુલ્લો
 નૂરેક નય્થેરુન્ અલ્લાહુમ્મ ઇતી અસૂઅલોક
 બેનૂરેક કુલ્લેહિ અલ્લાહુમ્મ ઇતી અસૂઅલોક
 મિન્ રહ્મતેક બેઅવ્સએહા વ કુલ્લો રહ્મતેક

વાસેઅતુન્ અલ્લાહુમ્મ ઇત્તી અસૂઅલોક
 બેરહ્મતેક કુલ્લેહા અલ્લાહુમ્મ ઇત્તી અદ્ઊક કમા
 અમર્તની ફસ્તજિબ્ લી કમા વઅદ્તની
 અલ્લાહુમ્મ ઇત્તી અસૂઅલોક મિન્ કમાલેક
 બેઅકમલેહિ વ કુલ્લો કમાલેક કામેલુન્
 અલ્લાહુમ્મ ઇત્તી અસૂઅલોક બેકમાલેક કુલ્લેહિ
 અલ્લાહુમ્મ ઇત્તી અસૂઅલોક મિન્ કલેમાતેક
 બેઅતમ્મેહા વ કુલ્લો કલેમાતેક તામ્મતુન્
 અલ્લાહુમ્મ ઇત્તી અસૂઅલોક બેકલેમાતેક કુલ્લેહા
 અલ્લાહુમ્મ ઇત્તી અસૂઅલોક મિન્ અસ્માએક
 બેઅકબરેહા વ કુલ્લો અસ્માએક કબીરતુન્
 અલ્લાહુમ્મ ઇત્તી અસૂઅલોક બેઅસ્માએક
 કુલ્લેહા અલ્લાહુમ્મ ઇત્તી અદ્ઊક કમા અમર્તની
 ફસ્તજિબ્ લી કમા વઅદ્તની અલ્લાહુમ્મ ઇત્તી
 અસૂઅલોક મિન્ ઇઝ્ઝતેક બેઅઅઝ્ઝેહા વ
 કુલ્લો ઇઝ્ઝતેક અઝ્ઝતુન્ અલ્લાહુમ્મ ઇત્તી
 અસૂઅલોક બેઇઝ્ઝતેક કુલ્લેહા અલ્લાહુમ્મ ઇત્તી
 અસૂઅલોક મિન્ મશીયતેક બેઅમ્માહા વ કુલ્લો

મશીયતેક માઝેયતુન્ અલ્લાહુમ્મ ઇન્ની
 અસ્અલોક બેમશીયતેક કુલ્લેહા અલ્લાહુમ્મ
 ઇન્ની અસ્અલોક બેકુદ્રતેકલ્ લતિસ્ તતલ્ત બેહા
 અલા કુલ્લે શય્ઇન્ વ કુલ્લો કુદ્રતેક મુસ્તલીલતુન્
 અલ્લાહુમ્મ ઇન્ની અસ્અલોક બેકુદ્રતેક કુલ્લેહા
 અલ્લાહુમ્મ ઇન્ની અદ્ઝીક કમા અમર્તની
 ફસ્તજિબ્ લી કમા વઅદ્તની અલ્લાહુમ્મ ઇન્ની
 અસ્અલોક મિન્ ઇલ્મેક બેઅન્ફઝેહી વ કુલ્લો
 ઇલ્મેક નાફેઝુન્ અલ્લાહુમ્મ ઇન્ની અસ્અલોક
 બેઇલ્મેક કુલ્લેહિ અલ્લાહુમ્મ ઇન્ની અસ્અલોક
 મિન્ કલ્લેક બેઅઝ્ઝાહો વ કુલ્લો કલ્લેક રઝીયુન્
 અલ્લાહુમ્મ ઇન્ની અસ્અલોક બેકલ્લેક કુલ્લેહિ
 અલ્લાહુમ્મ ઇન્ની અસ્અલોક મિન્ મસાએલેક
 બેઅહબ્બેહા વ કુલ્લોહા એલય્ક હબીબુન્
 અલ્લાહુમ્મ ઇન્ની અસ્અલોક બેમસાએલેક
 કુલ્લેહા અલ્લાહુમ્મ ઇન્ની અદ્ઝીક કમા અમર્તની
 ફસ્તજિબ્ લી કમા વઅદ્તની અલ્લાહુમ્મ ઇન્ની
 અસ્અલોક મિન્ શરફેક બેઅઘ્રફેહિ વ કુલ્લો

શરફેક શરીફુન્ અલ્લાહુમ્મ ઇન્ની અસ્અલોક
 બેશરફેક કુલ્લેહિ અલ્લાહુમ્મ ઇન્ની અસ્અલોક
 મિન્ સુલ્તાનેક બેઅદ્દમેહિ વ કુલ્લો સુલ્તાનેક
 દાએમુન્ અલ્લાહુમ્મ ઇન્ની અસ્અલોક
 બેસુલ્તાનેક કુલ્લેહિ અલ્લાહુમ્મ ઇન્ની અસ્અલોક
 મિન્ મુલ્કેક બેઅફ્ખરેહિ વ કુલ્લો મુલ્કેક
 ફાખેરુન્ અલ્લાહુમ્મ ઇન્ની અસ્અલોક બેમુલ્કેક
 કુલ્લેહિ અલ્લાહુમ્મ ઇન્ની અદ્દુક કમા અમર્તની
 ફસ્તજિબ્ લી કમા વઅદ્તની અલ્લાહુમ્મ ઇન્ની
 અસ્અલોક મિન્ અલાએક બેઅઅ્લાહો વ કુલ્લો
 અલાએક આલિન્ અલ્લાહુમ્મ ઇન્ની અસ્અલોક
 બેઅલાએક કુલ્લેહિ અલ્લાહુમ્મ ઇન્ની અસ્અલોક
 મિન્ આયાતેક બેઅઅ્જબેહા વ કુલ્લો આયાતેક
 અજિબતુન્ અલ્લાહુમ્મ ઇન્ની અસ્અલોક
 બેઆયાતેક કુલ્લેહા અલ્લાહુમ્મ ઇન્ની અસ્અલોક
 મિન્ મન્નેક બેઅકદમેહિ વ કુલ્લો મન્નેક કદીમુન્
 અલ્લાહુમ્મ ઇન્ની અસ્અલોક બેમન્નેક કુલ્લેહિ
 અલ્લાહુમ્મ ઇન્ની અદ્દુક કમા અમર્તની

ફસ્તજિબ્ લી કમા વઅદ્તની અલ્લાહુમ્મ ઇત્રી
 અસૂઅલોક બેમા અન્ત ફીહે મેનશ્ શોઝિને વલ્
 જબરૂતે અલ્લાહુમ્મ ઇત્રી અસૂઅલોક બેકુલ્લે
 શઅનિન્ વ કુલ્લે જબરૂતિન્ અલ્લાહુમ્મ ઇત્રી
 અસૂઅલોક બેમા તોજીબોની બેહિ હીન
 અસૂઅલોક યા અલ્લાહો યા લા એલાહ ઇલ્લા
 અન્ત અસૂઅલોક બેબહાએ લા એલાહ ઇલ્લા
 અન્ત યા લા એલાહ ઇલ્લા અન્ત અસૂઅલોક
 બેજલાલે લા એલાહ ઇલ્લા અન્ત યા લા એલાહ
 ઇલ્લા અન્ત અસૂઅલોક બેલા એલાહ ઇલ્લા
 અન્ત અલ્લાહુમ્મ ઇત્રી અદ્ઝીક કમા અમર્તની
 ફસ્તજિબ્ લી કમા વઅદ્તની અલ્લાહુમ્મ ઇત્રી
 અસૂઅલોક મિન્ રિઝ્કેક બેઅઅમ્મેહી વ કુલ્લો
 રિઝ્કેક આમ્મુન્ અલ્લાહુમ્મ ઇત્રી અસૂઅલોક
 બેરિઝ્કેક કુલ્લેહી અલ્લાહુમ્મ ઇત્રી અસૂઅલોક
 મિન્ અતાએક બેઅહ્નાહો વ કુલ્લો અતાએક
 હનીઉન્ અલ્લાહુમ્મ ઇત્રી અસૂઅલોક બેઅતાએક
 કુલ્લેહિ અલ્લાહુમ્મ ઇત્રી અસૂઅલોક મિન્ ખય્ચેક

બેઅઝલેહિ વ કુલ્લો ખચેક આજેલુન્
 અલ્લાહુમ્મ ઇત્તી અસૂઅલોક બેખચેક કુલ્લેહિ
 અલ્લાહુમ્મ ઇત્તી અસૂઅલોક મિન્ ફઝ્લેક
 બેઅફઝલેહિ વ કુલ્લો ફઝ્લેક ફાઝેલુન્
 અલ્લાહુમ્મ ઇત્તી અસૂઅલોક બેફઝ્લેક કુલ્લેહિ
 અલ્લાહુમ્મ ઇત્તી અદ્ઝીક કમા અમર્તની
 ફસ્તજિબ્ લી કમા વઅદ્તની અલ્લાહુમ્મ સલ્લે
 અલા મોહમ્મદિન્ વ આલે મોહમ્મદિન્
 વબ્અસ્ની અલલ્ ઈમાને બેક વત્ તસ્દીકે
 બેરસૂલેક અલચ્હે વ આલેહિસૂ સલામો વલ્
 વેલાયતે લેઅલીયિબ્ને અબી તાલેબિન્ વલ્
 બરાઅતે મિન્ અદ્ઘ્વેહી વલ્ ઇતેમામે બિલ્
 અઇમ્મતે મિન્ આલે મોહમ્મદિન્ અલચ્હેમુસૂ
 સલામો ફઇત્તી કદ્ રઝીદો બેઝાલેક યા રબ્બે
 અલ્લાહુમ્મ સલ્લે અલા મોહમ્મદિન્ અબ્દેક વ
 રસૂલેક ફિલ્ અવ્વલીન વ સલ્લે અલા મોહમ્મદિન્
 ફિલ્ આખેરીન વ સલ્લે અલા મોહમ્મદિન્ ફિલ્
 મલઇલ્ અઅલા વ સલ્લે અલા મોહમ્મદિન્ ફિલ્

મુર્સલીન અલ્લાહુમ્મ અઅતે મોહમ્મદન્
 અલ્વસીલત વશ્ શરફ વલ્ ફઝીલત વદ્
 દરજતલ્ કબીરત અલ્લાહુમ્મ સલ્લે અલા
 મોહમ્મદિન્ વ આલે મોહમ્મદિન્ વ કન્નેઅની
 બેમા રઝક્તની વ બારિક્ લી ફીમા આતયતની
 વહ્ફઝ્ની ફી ગય્બતી વ ફી કુલ્લે ગાએબિન્ હોવ
 લી અલ્લાહુમ્મ સલ્લે અલા મોહમ્મદિન્ વ આલે
 મોહમ્મદિન્ વબ્અસ્ની અલલ્ ઈમાને બેક વત્
 તસ્દીકે બેરસૂલેક અલ્લાહુમ્મ સલ્લે અલા
 મોહમ્મદિન્ વ આલે મોહમ્મદિન્ વ અસૂઅલોક
 ખયરલ્ ખય્દે રિઝ્વાનક વલ્ જન્નત વ અઊઝો
 બેક મિન્ શરિશ્ શરે સખતેક વન્ નારે
 અલ્લાહુમ્મ સલ્લે અલા મોહમ્મદિન્ વ આલે
 મોહમ્મદિન્ વહ્ફઝ્ની મિન્ કુલ્લે મોસીબતિન્ વ
 મિન્ કુલ્લે બલીય્થતિન્ વ મિન્ કુલ્લે ઓકૂબતિન્
 વ મિન્ કુલ્લે ફિત્નતિન્ વ મિન્ કુલ્લે બલાઈન્ વ
 મિન્ કુલ્લે શરિન્ વ મિન્ કુલ્લે મફૂહિન્ વ મિન્
 કલ્લે મોસીબતિન્ વ મિન્ કુલ્લે આફતિન્

નઝલત્ અવ્ તન્ઝેલો મેનસ્ સમાએ એલલ્ અઝ્
 ફી હાઝેહિસ્ સાઅતે વ ફી હાઝેહિલ્ લખ્લતે વ ફી
 હાઝલ્ યબ્ વ ફી હાઝશ્ શહ્રે વ ફી હાઝેહિસ્
 સનતે અલ્લાહુમ્મ સલ્લે અલા મોહમ્મદિન્ વ
 આલે મોહમ્મદિન્ વક્ સિમ્ લી મિન્ કુલ્લે
 સોરૂરિન્ વ મિન્ કુલ્લે બહૂજતિન્ વ મિન્
 કુલ્લિસ્ તેકામતિન્ વ મિન્ કુલ્લે ફરજિન્ વ મિન્
 કુલ્લે આફેયતિન્ વ મિન્ કુલ્લે સલામતિન્ વ
 મિન્ કુલ્લે કરામતિન્ વ મિન્ કુલ્લે રિઝ્કિન્
 વાસેઇન્ હલાલિન્ તથેબિન્ વ મિન્ કુલ્લે
 નેઅમતિન્ વ મિન્ કુલ્લે સઅતિન્ નઝલત્ અવ્
 તન્ઝેલો મેનસ્ સમાએ એલલ્ અઝ્ ફી હાઝેહિસ્
 સાઅતે વ ફી હાઝેહિલ્ લખ્લતે વ ફી હાઝલ્ યબ્
 વ ફી હાઝશ્ શહ્રે વ ફી હાઝેહિસ્ સનતે
 અલ્લાહુમ્મ ઇન્ કાનત્ ઝોનૂબી કદ્ અપ્લકત્
 વજહી ઇન્દક વ હાલત્ બન્ની વ બઅક વ
 ગઅરત્ હાલી ઇન્દક ફઇત્રી અસ્અલોક બેનૂરે
 વજહેકલ્ લઝી લા યુલ્ફઓ વ બેવજહે

મોહમ્મદિન્ હબીબેકલ્ મુસ્તફા વ બેવજહે
 વલીયેક અલીયેનિલ્ મુર્તઝા વ બેહકકે
 અવ્લેયાએકલ્ લઝીનન્ તજબ્તહુમ્ અન્
 તોસલ્લેય અલા મોહમ્મદિન્ વ આલે મોહમ્મદિન્
 વ અન્ તઝ્કેર લી મા મઝા મિન્ ઝોનૂબી વ અન્
 તઅસેમની ફીમા બકેય મિન્ ઉમ્રી વ અઊઝો બેક
 અલ્લાહુમ્મ અન્ અઊદ ફી શય્ઈન્ મિન્
 મઆસીક અબદન્ મા અબ્કતની હતા
 તતવફ્ફાની વ અના લક મોતીઊિન્ વ અન્ત
 અમ્રી રાઝિન્ વ અન્ તપ્તેમ લી અમલી
 બેઅહ્સનેહિ વ તજ્જઅલ લી સવાબહુલ્ જન્ત વ
 અન્ તફ્ફઅલ બી મા અન્ત અહ્લોહૂ યા અહ્લત્
 તકવા વ યા અહ્લલ્ મઝ્કેરતે સલ્લે અલા
 મોહમ્મદિન્ વ આલે મોહમ્મદિન્ વર્ હમ્ની
 બેરહ્મતેક યા અર્હમર્ રાહેમીન.

તવાફે વિદાઅ

જે શપ્સ મક્કા થી બહાર જવા માંગતો હોય તેના માટે તવાફે વિદાઅ કરવું અને અગર સંભવ હોય તો દરેક ચક્કર માં હજરે અસ્વદ અને રૂકને યમાની ને સ્પર્ષ કરવું મુસ્તહબ છે. અને જ્યારે મુસ્તજાર સુધી પહોંચે તો તે મુસ્તહબાત બજાવી લાવે જે પહેલા આ જગ્યા માટે બયાન થઈ ચુક્યા છે અને પોતાની હાજત તલબ કરે અને પોતાના પેટ ને ખાનએ કાબા થી સ્પર્ષ કરે એક હાથ હજરે અસ્વદ પર અને બીજો દરવાજા તરફ રાખે, ખુદા ની હમ્દો સના (તઅરીફ) કરે, મોહમ્મદ અને આલે મોહમ્મદ (સ.અ.વ.) પર સલવાત પાઠવે અને આ દોઆ પઢે:

અલ્લાહુમ્મ સલ્લે અલા મોહમ્મદિન્ અબ્દેક વ
રસૂલેક વ નબીય્હેક વ અમીનેક વ હબીબેક વ
નજીય્હેક વ ખેયરતેક મિન્ ખલ્કેક અલ્લાહુમ્મ

ક્રમા બલ્લગ રેસાલાતેક વ જાહદ ફી સબીલેક
 સદઅ બેઅત્રેક ઊઝેય ફીક વ ફી જન્બેક હતા
 અતાહુલ્ યકીનો અલ્લાહુમ્મકુ લિબ્ની મુન્જેહન્
 મુફલેહન્ મુસ્તજાબન્ લી બેઅફઝલે મા યર્જેઓ
 બેહી અહુદુન્ મિન્ વફ્ટેક મેનલ્ મગફેરતે વલ્
 બરકતે વરૂ રિઝ્વાને વલ્ આફેયતે ફીમા
 યસઓની અન્ અત્લોબ અન્ તોઅતેયની
 મિસ્લલ્ લઝી અઅતયતહૂ અફઝલ મન્ અબદક વ
 તઝીદની અલયહે અલ્લાહુમ્મ લા તજ્અલ્હો
 આખેરલ્ અહુદે મિન્ બયતેક અલ્લાહુમ્મ ઇમ્મી
 અબ્દોક વબ્નો અબ્દેક વબ્નો અમતેક વ કદ્ કાન
 ફી હુસ્ને ઝમ્મી બેક અન્ તગફેલ લી ઝોનૂબી ફઇન્
 કુન્ત કદ્ ગફર્ત ઝોનૂબી ફઝ્દદ્ અમ્મી રેઝન્ વ
 કરિબ્ની એલયક સુલ્ફા વ લા તોબાઇદ્ની વ ઇન્
 કુન્ત લમ્ તગફેર લી વ મેનલ્ આન ફિગ્ફિર લી

કબ્લ અન્ તન્ આ અન્ બચ્તેક દારી ફહાઝા
 અવાનુન્ સેરાફી ઇન્ કુત્ત કદ્ અઝિત્ત લી ગચ્
 રાગેબિન્ અન્ક વ લા અન્ બચ્તેક વ લા
 મુસ્તબ્દેલિન્ બેક વ લા બેહી અલ્લાહુમ્મહ્ ફઝ્ની
 મિન્ બચ્ને યદય્ચ વ અન્ ખલ્ફી વ અન્ યમીની વ
 અન્ શેમાલી હત્તા તોબલ્લેગની અહ્લી ફએઝા
 બલ્લગતની અહ્લી ફકફેની મઝિનત એયાલી
 ફઇમ્મક વલીયો ઝાલેક મિન્ ખલ્કેક વ મિત્તી.

ત્યાર બાદ થોડું ઝમઝમ નું પાણી પીએ અને આ દોઆ

પઢે:

આએબૂન તાએબૂન આબેદૂન લેરબ્બેના હામેદૂન
 એલા રબ્બેના મુન્કલેબૂન રાગેબૂન એલા રબ્બેના
 રાજેઝિન ઇન્ શાઅલ્ લાહો.

યાદી

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

